

Годишњи извештај Викимедије Србије за 2016. годину

Београд
март 2017.

Глобалне метрике

У наставку следи детаљан преглед глобалних метрика за сваки пројекат у оквиру шест програма које реализује Викимедија Србије.

ОБРАЗОВНИ ПРОГРАМ

ВИКИПЕДИЈА У ШКОЛАМА

Метрике	Остварени резултати	Коментари
Број активних уредника	2	
Број нових уредника	552	
Број укључених појединаца	584	
Број нових мултимедијалних датотека искоришћених у чланцима/странама.	/	
Број написаних и/или допуњених чланака на Вики пројектима	1927	
Апсолутни број бајтова на Вики пројектима	9936183	

АКРЕДИТОВАНИ СЕМИНАРИ

Метрике	Остварени резултати	Коментари
Број активних уредника	8	
Број нових уредника	130	130 наставника
Број укључених појединаца	150	130 наставника 12 организатора у институцијама 8 запослених / предавача
Број нових мултимедијалних датотека искоришћених у чланцима/странама.	/	
Број написаних и/или допуњених чланака на Вики пројектима	79	
Апсолутни број бајтова на Вики пројектима	413977	

ЕДУ ВИКИ КАМП

Метрике	Остварени резултати	Коментари
Број активних уредника	11	11 учесника Еду Вики кампа

Број нових уредника	3	
Број укључених појединаца	13	11 учесника 2 запослених
Број нових мултимедијалних датотека искоришћених у чланцима/странама.	22	Од 378 постављених фотографија , 22 су искоришћене у чланцима: Искоришћеност 1 Искоришћеност 2 Искоришћеност 3
Број написаних и/или допуњених чланака на Вики пројектима	20	Страна догађаја на Википедији са списком написаних и допуњених чланака
Апсолутни број бајтова на Вики пројектима	/	

ГЛАМ

ВИКИ ВОЛИ ГАЛЕРИЈЕ

Метрике	Остварени резултати	Коментари
Број активних уредника	0	
Број нових уредника	0	
Број укључених појединаца	0	
Број нових мултимедијалних	0	

датотека искоришћених у чланцима/странама.		
Број написаних и/или допуњених чланака на Вики пројектима	0	
Апсолутни број бајтова на Вики пројектима	0	

ВИКИ ВОЛИ ПОЗОРИШТА

Метрике	Остварени резултати	Коментари
Број активних уредника	3	
Број нових уредника	1	
Број укључених појединаца	14	
Број нових мултимедијалних датотека искоришћених у чланцима/странама.	44	Од 332 ослобођене фотографије у чланцима је искоришћено 44.
Број написаних и/или допуњених чланака на Вики пројектима	2	
Апсолутни број бајтова на Вики пројектима	102391	

УРЕЂИВАЧКИ МАРАТОНИ

Метрике	Остварени резултати	Коментари
Број активних уредника	33	
Број нових уредника	23	
Број укључених појединаца	50	
Број нових мултимедијалних датотека искоришћених у чланцима/странама.	8	
Број написаних и/или допуњених чланака на Вики пројектима	41	Маратон пантомима 17 чланака на sr.wiki 9 чланака на mk.wiki Маратон Вики за слободу медија 10 чланака на en.wiki 3 sr.wiki 1 sl.wiki 1 it.wiki
Апсолутни број бајтова на Вики пројектима	148853 2	

ВИКИПЕДИЈАНАЦ СТАЖИСТА

Метрике	Остварени резултати	Коментари
Број активних уредника	3	<ul style="list-style-type: none"> - Један Википедијанац стажиста у УНИЛИБ-у - Један Википедијанац стажиста у Музеју у Смедереву - Један запослени у Музеју у Смедереву
Број нових уредника	1	Један запослени у Музеју у Смедереву
Број укључених појединаца	8	
Број нових мултимедијалних датотека искоришћених у чланцима/странама.	100	<p>Стажиста УНИЛИБ: Викиизворник</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Вођ кроз Смедерево са историјом вароши ● Јован Хаџи-Васиљевић - Просветне и политичке прилике у јужним српским областима у XIX в. ● Борисав Станковић - Из старог јеванђеља ● Ђорђе М. Станојевић - О електричној светлости ● Ђорђе М. Станојевић - Експериментална физика : за ђаке Велике школе. Књ. 1 ● Ђорђе М. Станојевић - Експериментална физика :

		<p>за ђаке велике школе. Књ. 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Аћим Медовић - Санитетска полиција • Аћим Медовић - Мале хирургијске услуге и прва помоћ у повредама тела : за изучене бербере у Кнежевини Србији <p>Стажиста Музеј у Смедереву Категорије: *Википедијанац стажиста у Музеју у Смедереву</p> <p>80 датотека од чега су 4 старе и ретке књиге из збирке музеја: Молбен Богородици и светом Спиридону Рачуница метри и динари Историја народа србског Бранковићи</p>
Број написаних и/или допуњених чланака на Вики пројектима	122	Четири чланка и 118 страница на Викиизворнику
Апсолутни број бајтова на Вики пројектима	22931	Број бајтова који је унео стажиста радећи на Викиизворнику се не може прецизно представити, с обзиром да су вршене мање измене на постојећим страницама.

ВИКИ-БИБЛИОТЕКАР

Метрике	Остварени резултати	Коментари
Број активних уредника	25	
Број нових уредника	141	
Број укључених појединаца	369	Урачунати су слушаоци са предавања, слушаоци у Теслићу, Прагу и на WikiLive-у
Број нових мултимедијалних датотека искоришћених у чланцима/странама.	321	<p>Укупно је постављено 555 мултимедијалних датотека на Вики пројекте и то:</p> <p>486 датотека на Викимедијиној остави, 61 датотека на Википедији на српском и 8 књига на Викимедијиној остави (Викизворнику)</p> <p>Од 555, 321 датотека је употребљено на Вики пројектима:</p> <p>260 датотека на Викимедијиној остави и 61 датотека на Википедији на српском</p>
Број написаних и/или допуњених чланака на Вики пројектима	1137	637 + око 500-тинак мање допуњених чланака без категорије Вики-библиотекар. Чланци се могу видети на страни пројекта на Википедији , као и у категирији Вики-библиотекар .
Апсолутни број бајтова на Вики пројектима	6278322	

ДИГИТАЛИЗАЦИЈА ТЕХНО КУЛТУРЕ У СРБИЈИ

Метрике	Остварени резултати	Коментари
Број активних уредника	0	
Број нових уредника	5	Укључено више уредника него што је планирано.
Број укључених појединаца	5	
Број нових мултимедијалних датотека искоришћених у чланцима/странама.	/	Видео 18 Аудио 5 Принт 74 Фото 62 Укупно: 159 постављених датотека
Број написаних и/или допуњених чланака на Вики пројектима	/	Чланци су написани и у процесу постављања (јануар 2017).
Апсолутни број бајтова на Вики пројектима	/	

СЛОБОДАН САДРЖАЈ

ВИКИ ВОЛИ ЗЕМЉУ

Метрике	Остварени резултати	Коментари
Број активних уредника	27	Преглед учесника и броја постављених фотографија.
Број нових уредника	115	
Број укључених појединаца	200	такмичари, организатори, волонтери, партнери, медијски партнери, студенти практиканти
Број нових мултимедијалних датотека искоришћених у чланцима/странама.	83	<p>Од 1834, 196 фотографија је дисквалификовано. Ово се најчешће дешавало уколико фотографија није приказивала природно добро или није била прописно обележена.</p> <p>Све фотографије се могу видети у следеће две категорије:</p> <ul style="list-style-type: none">• Category:Images from Wiki Loves Earth 2016 in Serbia• Category:Ineligible submissions for WLE 2016 in Serbia <p>Од постављених 1834 фотографије, 83 је искоришћено у чланцима:</p> <p>Искоришћеност фотографија</p>

Број написаних и/или допуњених чланака на Вики пројектима	/	
Апсолутни број бајтова на Вики пројектима	/	

ЗАПИС - СВЕТО ДРВО

Метрике	Остварени резултати	Коментари
Број активних уредника	1	
Број нових уредника	0	
Број укључених појединаца	2	
Број нових мултимедијалних датотека искоришћених у чланцима/странама.	2152	<p>Од 5304 постављене фотографије у 2016. години, 2152 је искоришћена за илустровање чланака.</p> <p>Category: Sacred Trees Serbia Искоришћеност фотографија 1</p> <p>484</p> <p>Category: Zapisi - okolina, ljudi i događaji Искоришћеност фотографија 2</p>
Број написаних и/или допуњених чланака на Вики пројектима	151	Категорија: Записи

Апсолутни број бајтова на Вики пројектима	/	
---	---	--

СРПСКА СВЕТА ГОРА У ЧЕТИРИ ГОДИШЊА ДОБА

Метрике	Остварени резултати	Коментари
Број активних уредника	1	
Број нових уредника	1	Поред вође пројекта, укључена је још једна волонтерка.
Број укључених појединаца	4	Логистика на терену (сарадници, колеге фотографи и возачи)
Број нових мултимедијалних датотека искоришћених у чланцима/странама.	90	Од 1900 квалитетних фотографија које су постављене на Викимедијину Оставу за илустровање чланака искоришћено је 90.
Број написаних и/или допуњених чланака на Вики пројектима	/	
Апсолутни број бајтова на Вики пројектима	/	

ВАЉЕВСКЕ ПЛАНИНЕ У ОБЈЕКТИВУ

Метрике	Остварени резултати	Коментари

Број активних уредника	1	
Број нових уредника	0	
Број укључених појединаца	1	
Број нових мултимедијалних датотека искоришћених у чланцима/страницама.	465	Од 1011 фотографија (зима , пролеће , лето , јесен), 465 је искоришћено у чланцима на Википедији (зима , пролеће , лето , јесен).
Број написаних и/или допуњених чланака на Вики пројектима	/	
Апсолутни број бајтова на Вики пројектима	/	

ВИКИ ВОЛИ ВИЛИНСКЕ КОЊИЦЕ

Метрике	Остварени резултати	Коментари
Број активних уредника	25	
Број нових уредника	22	
Број укључених појединаца	25	
Број нових мултимедијалних датотека	6	Од 126 постављених фотографија , за сада је искоришћено 6 фотографија.

искоришћених у чланцима/странама.		Искоришћеност 1 (2) Искоришћеност 2 Искоришћеност 3 (1) Искоришћеност 4 (3) Искоришћеност 5
Број написаних и/или допуњених чланака на Вики пројектима	0	Направљене су нове категорије и започети чланци за врсте које нису постојале на Википедији.
Апсолутни број бајтова на Вики пројектима	/	

КУРГАНИ СРБИЈЕ

Метрике	Остварени резултати	Коментари
Број активних уредника	1	Jozefsu
Број нових уредника	1	1 волонтер је обезбедио литературу за неке чланке.
Број укључених појединаца	6	Три нова сарадника (<i>Давид Грабовац</i> , <i>Ненад Спремо</i> и <i>Петер Том</i>), један историограф (<i>Золтан Нађерђ</i>) и два кустоса музеја (<i>Драгољуб Бадрљица</i> и <i>Слађана Велендечић</i>)
Број нових мултимедијалних датотека искоришћених у чланцима/странама.	577	900-1000 укупно постављених Од укупно 900 постављених фотографија у 2016. години, 577 је искоришћено за илустровање чланака на Википедији.
Број написаних и/или допуњених чланака на Вики пројектима	95	Линк до списка чланака: овде .

Апсолутни број бајтова на Вики пројектима	/	
---	---	--

ТАКМИЧЕЊА НА ВИКИПЕДИЈИ

Метрике	Остварени резултати	Коментари
Број активних уредника	28	
Број нових уредника	12	
Број укључених појединаца	45	учесници, организатори, волонтери, потенцијални партнери
Број нових мултимедијалних датотека искоришћених у чланцима/странама.	/	
Број написаних и/или допуњених чланака на Вики пројектима	527	<p>На три организована такмичења укупно је написано и допуњено 527 чланака</p> <ul style="list-style-type: none"> • ЦЕЕ Пролеће 2016 (279 нових и 42 допуњена чланка) • Књижевност (59 нових и 7 допуњених чланака) • Жива бића (132 нова и 8 допуњених чланака)

Апсолутни број бајтова на Вики пројектима	5779872	3793954+900099+1085819
---	---------	------------------------

ВИКИРЕЧНИК

САРАДЊА СА ФАКУЛТЕТИМА

Метрике	Остварени резултати	Коментари
Број активних уредника	11	Неки од учесника на кинеском речнику учествовали су и у претходној фази, заједно са волонтерима који су држали обуке уређивања
Број нових уредника	55	
Број укључених појединаца	66	41 у летњем семестру, 25 у зимском
Број нових мултимедијалних датотека искоришћених у чланцима/странама.		
Број написаних и/или допуњених чланака на Вики пројектима	253	
Апсолутни број бајтова на Вики пројектима		

ЈЕЗИЧКА ЛАБОРАТОРИЈА

Метрике	Остварени резултати	Коментари
Број активних уредника	1	Укључујући учеснике Викићошка као једног уредника.
Број нових уредника	1	
Број укључених појединаца	3	
Број нових мултимедијалних датотека искоришћених у чланцима/странама.	0	
Број написаних и/или допуњених чланака на Вики пројектима	0	
Апсолутни број бајтова на Вики пројектима	0	

ПОДРШКА ЗАЈЕДНИЦИ

АНИМИРАЊЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

Анимирање заједнице је специфичан скуп активности који има за циљ стварање здравије атмосфере у заједници и који се не може евалуирати путем глобалних метрика. Пројекат се оцењује кроз квалитативне метрике о којима ће бити више речи у наративном делу извештаја.

ВИКИ ЛАЈВ 2016

ВикиЛајв је локална конференција Википедијанаца која се не може евалуирати стандардним глобалним метрикама, имајући у виду да је догађај у питању. Конференција нема за резултате број написаних чланака и број постављених фотографија, већ има за циљ окупљање Википедијанаца, размену искуства и јачање духа заједнице. У наративном делу извештаја навешћемо друге, битне критеријуме за евалуацију ове конференције.

ВИКИ ЈУГ

Метрике	Остварени резултати	Коментари
Број активних уредника	20	
Број нових уредника	23	
Број укључених појединаца	10	
Број нових мултимедијалних датотека искоришћених у чланцима/странама.	100	Од укупно 759 постављених фотографија на Викимедијину оставу, 100 је искоришћено за илустровање чланака.
Број написаних и/или допуњених чланака на Вики пројектима	210	Број нових и допуњених чланака можете видети на следећем линку: Википедија:Википројекат Вики Југ
Апсолутни број бајтова на Вики пројектима	/	

ГРАНТОВИ

СТАНДАРДНИ ГРАНТОВИ ДИВЉИ ВИКИ ПАРКОВИ

Метрике	Остварени резултати	Коментари
Број активних уредника	16	16 уредника на уређивачком маратону, број је мањи од очекиваног због испитних рокова
Број нових уредника	16	16 уредника на уређивачком маратону
Број укључених појединаца	36	Укупан број учесника који су учествовали на теренима и уређивачком маратону заједно.
Број нових мултимедијалних датотека искоришћених у чланцима/странама.	220	Од укупно 414 постављених фотографија на Викимедијину оставу 220 је искоришћено за илустровање чланака .
Број написаних и/или допуњених чланака на Вики пројектима	21	Нови и допуњени чланци
Апсолутни број бајтова на Вики пројектима	/	

ЛИНГВОПЕДИЈА

Метрике	Остварени резултати	Коментари
Број активних уредника	39	Од 43 пријављена учесника, 4 је одустало у овом периоду.
Број нових уредника	20	На 3 маратона учествовало је 20 људи.
Број укључених појединаца	39	
Број нових мултимедијалних датотека искоришћених у чланцима/странама.	/	
Број написаних и/или допуњених чланака на Вики пројектима	49	Списак чланака може се видети на овом линку .
Апсолутни број бајтова на Вики пројектима	/	

ФОТО-ГРАНТОВИ

ЈЕДНА СЛИКА, 1000 РЕЧИ, ПУТ ОКО ПИРОТА

Метрике	Остварени резултати	Коментари
---------	---------------------	-----------

Број активних уредника	1	
Број нових уредника	0	
Број укључених појединаца	2	
Број нових мултимедијалних датотека искоришћених у чланцима/странама.	12	Од 501 постављене фотографије 12 је искоришћено за илустровање чланака .
Број написаних и/или допуњених чланака на Вики пројектима	0	
Апсолутни број бајтова на Вики пројектима	N/A	

КУЛТУРНО НАСЛЕЂЕ МАЧВЕ И ПОЦЕРИНЕ

Метрике	Остварени резултати	Коментари
Број активних уредника	1	
Број нових уредника	0	
Број укључених појединаца	2	
Број нових мултимедијалних датотека	1847	Од укупно 5647 постављене датотеке (плус 53 фотографије рада на терену)

искоришћених у чланцима/странама.		на Викимедијину оставу, 1847 је искоришћено за илустровање чланака на Википедији.
Број написаних и/или допуњених чланака на Вики пројектима	454	Списак нових чланака на линку . 104 нова чланка и преко 350 допуњених
Апсолутни број бајтова на Вики пројектима	/	

РАШКА У ДОЛИНИ ВЕКОВА

Метрике	Остварени резултати	Коментари
Број активних уредника	1	OLJA
Број нових уредника	0	
Број укључених појединаца	9	
Број нових мултимедијалних датотека искоришћених у чланцима/странама.	158	Од укупно 2525 постављене датотеке на Викимедијину оставу, 158 је искоришћено за илустровање чланака на Википедији.
Број написаних и/или допуњених чланака на Вики пројектима	/	

Апсолутни број бајтова на Вики пројектима	/	
---	---	--

Програмске активности и остварени резултати

ОБРАЗОВНИ ПРОГРАМ

Образовни програм је један од приоритетних програма за Викимедију Србије, будући да се на његовом развијању ради још од 2007. године. Циљ програма је да се Вики-пројекти, а првенствено Википедија на српском језику, развијају у академском окружењу. Програм подразумева сарадњу са средњошколским и високошколским образовним установама и укључује једнако професоре/наставнике и студенте/ученике. Сходно нивоу образовања и циљној групи, у оквиру образовног програма развијени су следећи пројекти:

Википедија у школама

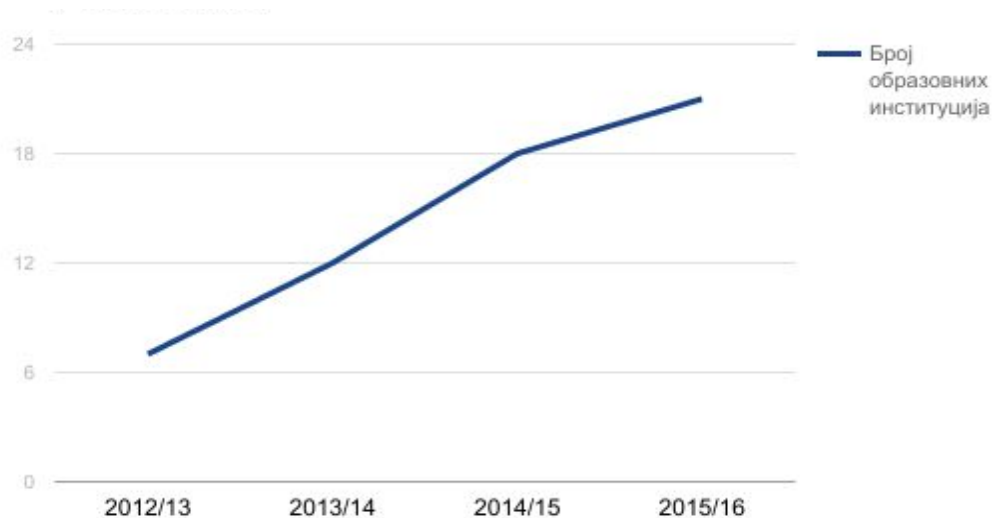
Циљеви и опис пројекта

Пракса обучавања ученика и студената за уређивање Википедије и других Вики-пројеката траје већ пуних осам година. Циљ програма је коришћење различитих Викимедијиних пројеката као слободних образовних платформи, кроз разноврсне пројектне активности. Један од најчешћих начина је писање семинарских радова у виду чланака на Википедији, чиме се обезбеђује једнако квантитет и квалитет доприноса. Поред Википедије и Викимедијине оставе, као најчешће развијаних пројеката у академском окружењу, циљ нам је да „оживимо“ и развијамо и мање заступљене Вики-пројекте (нпр. Викикњиге, Викиречник, Викицитате). Такође, уведени су нови задаци за ученике и студенте, у циљу пружања прилике да сами пронађу начин на који могу да остваре највећи допринос. Једна од идеја је додатно оснаживање и подржавање учесника, како би се повећала ретенција већег броја активних уредника кроз овај пројекат. Примери за нове задатке су унапређивања страница за помоћ, рад на побољшању квалитета чланака који су сачињени претходних година и један број офлајн активности, попут рада на промоцији Вики-пројеката и Викимедијиних активности. Током претходних година, овај пројекат је порастао до значајних размера. У будућности, посебан акценат ће бити стављен на квалитет доприноса учесника у пројекту и рад на самоодрживости (подршка наставницима и професорима који су укључени у пројекат, рад са волонтерима и

амбасадорима који помажу у реализацији), развијању нових облика сарадње са образовним институцијама и децентрализацији пројекта.

У склопу пројекта Википедија у школама се реализују и неформалне обуке наставника/професора за уређивање Википедије и/или других Вики-пројеката, како би могли самостално да уређују, али и да обучавају ученике, прате и оцењују њихов рад.

Из приложеног [графикана](#) се може видети прогресиван раст броја образовних институција које су укључене у образовни програм Викимедије Србије од настанка програма до 2016. године. Анализом графикана се може утврдити да су у претходној 2016. години у пројекте биле укључене 22 установе, што је максималан број до сада. Ово повећање броја партнера још једном говори у прилог значаја ЕДУ програма и ефеката које смо остварили реализацијом планираних активности.

Активности, резултати и утицај

Природа овог пројекта налаже да се активности усклађују са школском годином. Ток активности у оквиру једног семестра је следећи:

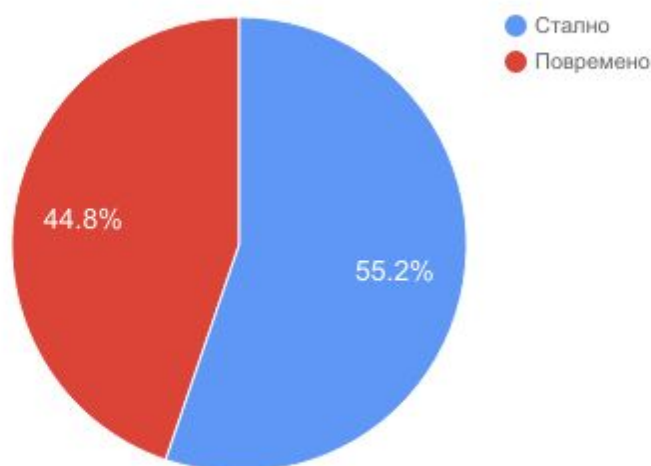
- Јануар и фебруар/Септембар и октобар:
 - контактирање школа и факултета
 - прецизирање активности студената/ученика, временског оквира и подела задужења
 - обучавање професора/наставника и студената/ученика за учешће на пројекту
- Март и април/Новембар и децембар:
 - реализација активности
 - праћење реализације, подршка ученицима/студентима
 - евалуација рада

- евалуација пројекта - од стране укљученик ученика/студената, али и наставника/професора

Једна од вредности овог пројекта је у томе што има далекосежан и дугорочан утицај на младу популацију. Тај утицај се огледа у чињеници да студенти и ученици кроз ангажовање на пројекту развијају:

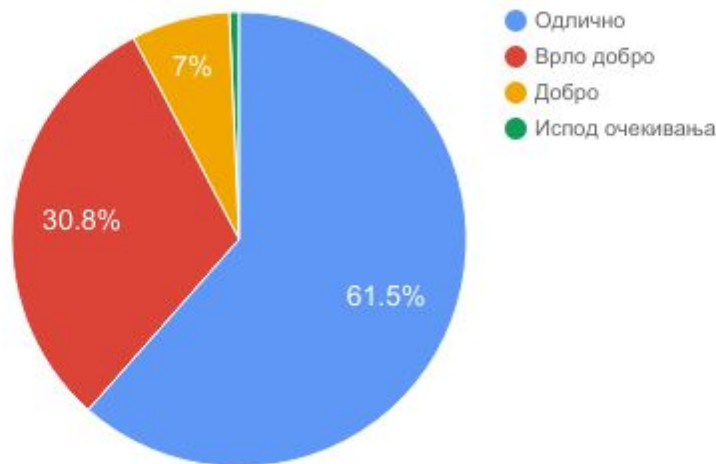
- Вештину писања
- Вештину читања
- Медијску и дигиталну писменост
- Критичко размишљање и истраживачке вештине
- Праксу проналажења адекватне и поуздане литературе и начине референцирања
- Вештине превођења
- Способност међусобне сарадње
- Техничке вештине,
- Разумевање ауторских права и слободних лиценци

Да је постигнут непосредни циљ пројекта, подизање мотивације младих и њихове заинтересованости за ширење слободног знања, који смо желели да постигнемо реализацијом ових активности, говоре и резултати анкете која је спроведена у периоду септембар-децембар 2016. године на узорку од 143 студента. Истражујући ефекте програма, чак 55.24% њих је одговорило да сличне обуке треба држати стално, 44.76% је рекло да такве обуке треба држати повремено, док нико није одговорио да такве обуке нису потребне.

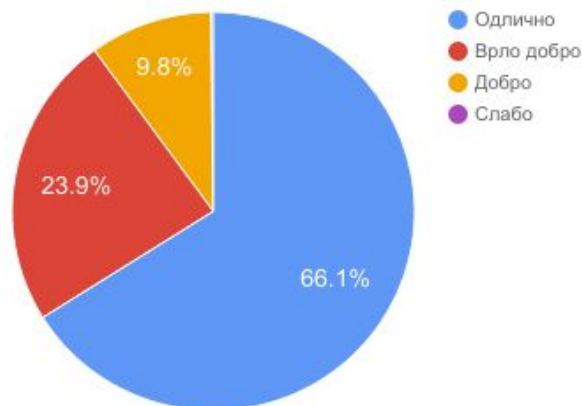

На следећем графикону се могу видети резултати који су добијени анкетањем студената Универзитета који су учествовали у пројекту Вики студент. Једно од питања које им је било постављено је "Како бисте оценили значај тема које су обрађиване

током радионице о уређивању Википедије?” Резултати су показали да је 61.54% испитаних оценило значај тема са “одлично”, док је 30.77% посто оценило као “врло добро”. Та чињеница је за нас посебно значајна из разлога што смо добили потврду да смо радионице добро конципирали и издвојили битне ствари које ћемо представити студентима.

Корисност информација које су презентоване студентима је такође високо оцењена, а резултати поменутог упитника говоре о томе да је преко 65% студента на питање “Оцените корисност информација које сте чули” одговорило са “Одлично”. Следећи графикон детаљније приказује одговоре студената на ово питање

Треба нагласити да постоји конзистентна разлика између периода обрачуна метрика и календарске године. Школска година има два полугодишта/семестра и неки уноси који су настали у периоду између децембра 2015. и фебруара 2016. припојени су метрикама за календарску годину, у којој је највећи део измена направљен.

Поређења ради, приметно већи број учесника је у 2016. години био на пројекту Вики студент него на пројекту вики гимназијалац. Новоотворених налога је на пројекту Вики студент било 497 док је пројекту Вики гимназијалац било 54. Број бајтова које су унели студенти је 9374402.0 док је број бајтова које су унели средњошколци 560838.0. Разлике су такође приметне у броју измена које су направљене на Википедији, односно у броју нових чланака који су написани и оних који су допуњени. У оквиру пројекта Вики студент објављено је и допуњено 1692 чланака, а у оквиру пројекта Вики гимназијалац 235.

Увидом у резултате анкете која је прослеђена студентима и ученицима можемо закључити да је приближно исти број ученика (60,92%) и студената (61,54%) чуо за неки од Вики пројеката пре радионице. Корисност информација које су чули су студенти оценили далеко већом оценом (65,73%), као и стручност предавача (75,52%). Ученици средњих школа су стручност предавача оценили "одлично" са 52,87% а 25,29% њих овом оценом су описали корисност информација које су чули на радионици о уређивању Википедије.

Током 2016. остварена су партнерства са неколико нових институција, које раније нису биле укључене у пројекат. С арадња је остварена са Гимназијом "Свети Сава", са пољопривредном школом "Соња Маринковић", са Факултетом политичких наука и са Унијом средњошколаца Србије, који представљају највећу невладину организацију средњошколаца у Србији.

Обука уређивања Википедије у Електротехничкој школи у Панчеву

Шта је функционисало, а шта није?

Једна од отежавајућих околности под којима се реализовао образовни програм током 2016. године јесте чињеница да од априла до септембра позиција менаџера образовног програма није била попуњена услед тога што је менаџерка отишла на

боловање. Упркос томе, програм је и у 2016. години показао сјајне резултате, посебно у побољшању квалитета чланака, броју чланака који су написани, расту броја институција које су укључене у пројекат и у којима спроводимо активности. “Википедија у школама” је у 2016. години довела до повећања броја учесника чији су капацитети такви да могу самостално да држе радионице у својим институцијама, конкретно два нова вики амбасадора који ће бити ангажовани на пројекту током 2017. године. Евалуацијом пројекта закључили смо да је приметан тренд, не само повећања броја институција у којима се пројекат имплементира, већ и броја институција са којима смо почели да сарађујемо на основу препоруке коју смо добили од институција са којима већ сарађујемо.

Вики амбасадори Викимедије Србије

Резултати анкете која је спроведена у децембру 2016. показују да је дошло до значајног повећања информација о Википедији до којих су дошли ученици и студенти током обука о уређивању Википедије. Више од 50% анкетираних је на питање “Шта вам се највише свидело током трајања обуке?” одговорило да им се највише свидео интерактиван приступ током трајања радионице и информације које су добили о Википедији.

Када је реч о изазовима са којима смо се сусретали у току реализације активности, приметно је да су у реализацији основних пројектних активности највећу мотивацију показали ученици и ученице гимназија, док су најмање активни били ученици средњих стручних школа. У будућности планирамо да радимо више на подизању мотивације ученика средњих стручних школа на тај начин што ћемо развијати нове моделе сарадње прилагођене програму тих школа како бисмо ученике више заинтересовали за пројекат. У појединим тренуцима нам је потешкоће представљало и непоштовање времена и рокова од стране ученика што смо успели да решимо континуираном комуникацијом са наставницима и професорима који су утицали на ученике и студенте.

Такође, често смо се сусретали и са проблемом неопремљености школа адекватним рачунарима или интернетом, што је отежавало извођење радионица. Због тога смо настојали да радионице држимо на онима местима где смо сигурни да неће бити техничких проблема.

Начелно, комуникација са ученицима и студентима је добро функционисала, уз потребно прилагођавање појединачним институцијама. Студенти су нас контактирали мејловима и преко фејсбука, где су добијале коментаре на чланке које су радили. Када се испостави да су неажурни у праћењу ових коментара, били би контактирани посредно преко наставника, професора и асистената. У средњим школама углавном су ученици контактирани преко наставника, пошто се то показало као ефикасније, иако је велики број њих показао интересовање и за директну комуникацију са менаџером образовног програма. Ова комуникација је текла током целог трајања уноса чланака, чиме смо настојали да осигурамо добар квалитет чланака.

Пројекти	Број отворених налога	Број написаних и допуњених чланака	Број бајтова
Вики-гимназијалац	54	235	560838.0
Вики-студент	497	1692	9374402.0

Све фотографије са радионица и предавања се могу видети у [овој категорији](#).

Акредитовани семинари

Циљеви и опис пројекта

Како би усвајање и примена знања у Вики окружењу од стране ученика у настави била лакша, акредитован је семинар професионалног развоја наставника основних и средњих школа за коришћење Википедије у учењу и настави. Семинари професионалног развоја део су обавезних активности професора, па утицај овог пројекта додатно позитивно утичу на пројекат *Википедија у школама*.

У јуну 2016. је истекла двогодишња акредитација претходно регистрованог семинара код Завода за унапређивање васпитања и образовања. Због тога је Викимедија Србије поднела нову акредитацију за семинар под називом *Примена онлајн вики алата као дидактичких средстава у настави и учењу* која је прихваћена код Завода за унапређивање образовања и васпитања на период од две школске године: 2016/2017 и 2017/2018. Главни циљеви су унапређивање компетенција запослених у образовању за примену нових и отворених платформи за учење заснованих на вики алатима и унапређење квалитета наставног и васпитног процеса.

Основни принципи семинара:

- Основни принципи вики пројеката
- Википедија у образовним процесима - примери добре праксе

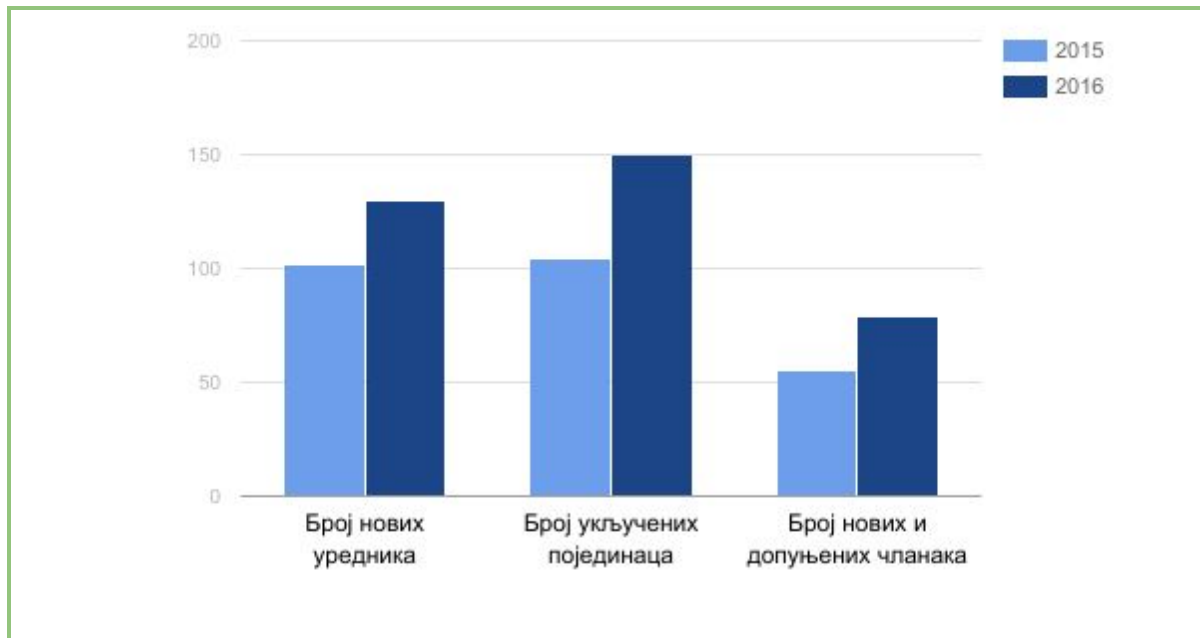
- Презентовање вики алата
- Израда вики чланка
- Примена у настави

Активности, резултати и утицај

Пројекат је реализован током целе године. Активности које се реализују за планирање и реализацију сваког семинара су следеће:

- Контактирање управе школа
- Прецизирање временског оквира и подела задужења
- Обучавање професора/наставника за учешће на пројекту
- Праћење реализације, подршка наставницима/професорима
- Евалуација рада од стране Викимедије Србије и укључених наставника/професора

Постигнути резултати се угледају у чињеници да је током 2015. године одржано 4 семинара, а током 2016. је одржано 6 семинара којима је присуствовало 130 учесника, тако да је приметан тренд раста броја семинара и учесника на њима. Упоредивањем постигнутих резултата са учинком из 2015. године, видимо да је пројекат стручног усавршавања порастао у свим његовим аспектима, а посебно би требало нагласити да је у односу на 2015. у овај пројекат било укључено више појединаца, да смо добили већи број нових уредника и нових и допуњених чланака. Графички приказани, резултати изгледају овако:

Семинар је током 2016. одржан у следећим институцијама:

Институција	Број учесника
Београд, Математичка гимназија	18

Београд, Математичка гимназија	18
Панчево, ЕТШ "Паја Маргановић"	30
Сурчин, ОШ "Вук Караџић"	24
Стара Пазова, Гимназија "Бранко Радичевић"	15
Београд, Фармацеутско-физиотерапеутска школа	25

Викимедија Србије је 05.12.2016. од Министарства просвете, науке и технолошког развоја добила [средства](#) за реализацију четири семинара. Средства су додељена на основу [Јавног позива за учешће у коришћењу финансијских средстава](#) Министарства просвете, науке и технолошког развоја намењеним за дотације невладиним организацијама значајним за образовање. Ова подршка Министарства нам је веома важна јер представља веома јаку референцу за будуће активности чиме пројекат постаје још више одржив и може да оствари велике резултате. Такође планирамо да наставимо да аплицирамо на њихове и друге конкурсе како бисмо евентуално добили додатна средства за реализацију семинара и проширили поље деловања на друге градове у којима до сада нисмо имали активности овог типа.

Од посебног значаја за развој семинара су и искуства која учесници имају након семинара и примене наученог у пракси. Зато нас је посебно обрадовала вест да је Зорана Матићевић, наставница социологије у 15. и 3. београдској гимназији, освојила друго место на конкурс у "Сазнали на семинару и применили у пракси 2016." за рад ["Израда вики чланака из области социологије. шта могу да урадим?"](#). Конкурс је приредио Завод за унапређивање образовања и васпитања, а њен рад је изабран у

конкуренцији од 80 радова. Ову вест смо поделили са заједницом и кроз блог [пост](#) настојали да мотивишемо и друге наставнике да исто ураде.

Значај семинара за организацију је вишеструк: пре свега, професори се оспособљавају да самостално користе Википедију и добијају препоруке и смернице како да је укључе у наставни процес. Овим путем, остварен је директни контакт са заинтересованим професорима, који се могу накнадно укључити у образовни програм. Наставници који примене научено у настави своја искуства деле са осталима, чиме је могуће доћи до различитих модела примене Википедије и других Вики-пројеката у настави.

Шта је функционисало, а шта није?

Семинари су добили [генералну оцену](#) да су успешни и са доста интеракције. Очекивања учесника су у највећој мери испуњена, јер су, по њиховој оцени, обрађене значајне теме. Комуникација је такође оцењена као позитивна и став учесника је да је превазишла сва очекивања. Извесна количина несамосталности у раду након одржаног семинара је нешто на чему би требало радити у будућности. Наставнике би требало више охрабривати на писање чланака на Википедији тј. да овладавање вештином израде вики чланка подразумева стрпљење у праћењу инструкција које су прилично јасне и исцрпне. Учесници семинара су задовољни сарадњом са Викимедијом Србије и сматрају да се Википедија на српском језику може искористити у настави на више различитих нивоа. Дошло се до закључка да се драматичан недостатак информатичке литературе може надоместити праћењем садржаја и чланака на Википедији, као и да Википедија подстиче ученике на развој техничких и комуникационих вештина, али и формирање неутралне тачке гледишта. Дакле, може се закључити да је резултат семинара био вишеструк и да се односи на област знања, област вештина и област васпитања.

Све фотографије са семинара се могу видети у [овој категорији](#).

Еду Вики камп

Циљеви и опис пројекта

Еду Вики-камп је осмишљен са идејом да се група студената/средњошколаца додатно едукује и умрежи кроз онлајн (уређивање Википедије и других Вики-пројеката) и офлајн активностима (Вики експедиције, тим билдинг активности, развијање вештина презентовања и сл.) током три дана у природи. На првом кампу ове врсте, који је одржан у августу 2016. на Голији, из редова учесника су присуствовали Вики амбасадори и волонтери који активно раде на развијању Образовног програма Викимедије Србије. Временски оквир активности је следећи:

- Мај и јун
 - организација кампа (превоз, смештај, храна)
 - објављивање позива за учеснике и одабир учесника
- Јул и август
 - реализација кампа

- евалуација кампа
- планирање наредних активности за волонтере

Активности, резултати и утицај

Организација кампа је била веома значајна активност за Викимедију Србије у 2016. години. Камп овог типа први пут је организован и имао је велики утицај на повећање волонтерског капацитета у оквиру Образовног програма. Имајући у виду да је Еду програм један од најразвијених и са највише активности, било је потребно анимирати добровољце који ће подржати реализацију активности и евентуално увести новине.

Организација Еду Вики кампа подразумевала је бројне припремне активности програмског и логистичког типа. Како би камп неометано протекао, било је потребно:

- направити програм кампа, осмислити теме и контактирати предаваче (из редова волонтера учесника)
- пронаћи прикладну локацију за камп, резервисати смештај
- направити [страницу догађаја на Википедији](#)
- припремити формулар, објавити [отворен позив за учеснике](#) и извршити селекцију истих (позив је постављен на блог, сајт и на профиле друштвених мрежа ВМРС као и на Тргу на Википедији)
- организовати превоз учесника, направити руту путовања и организовати фото-туре
- осмислити и наручити промо материјал и мајице за учеснике
- координисати волонтере, предаваче и припрему презентација

Учесници Еду Вики кампа на Голији

Камп је одржан на Голији од 8. до 12. августа и сваког дана су успешно изведене програмске активности. **Први дан** је искоришћен за превоз до дестинације, међусобно упознавање учесника и постављање правила кампа. Све фотографије од овог дана можете погледати у [овој категорији на Остави](#). **Други дан:** Учесници кампа били су већ искусни уредници Википедије, али и новајлије које су биле заинтересоване да се укључе у активности ВМРС. Зато су предавања прилагођена публици па су нови уредници могли да чују шта то све Викимедија Србије нуди, који су актуелни пројекти (са нагласком на Образовни програм) и како они могу да дају свој допринос кроз уређивање Википедије и Викимедијине Оставе. Настојали смо да предавања не буду строго формална па смо у оквиру њих укључивали саме учеснике. Фокус су били Вики-амбасадори, па је тако одржана презентација од стране актуелног амбасадора о томе шта значи бити Вики-амбасадор, које су његове обавезе, задаци, како координисати активности на факултетима и на шта највише обратити пажњу. Ово је нарочито било значајно пошто је Еду Вики камп и осмишљен са идејом да привуче “нову крв”. Пријатно нас је изненадило што су учесници били заинтересовани, имали су питања у вези са мотивацијом студената, како је одржати и повећати, како укључити више професоре. Један од предлога био је да се студенти на предавањима поделе у групе и да се организују нека мини такмичења или игре попут Вики Доџа. Следећа радионица била је *Помози ми да ти помогнем*. Идеја ове радионице је да поспеши тимски рад и размишљање учесника. Сви су били подељени у три групе и за задатак су имали да прегледају странице за помоћ и да дају предлоге којима би се исте могле унапредити. Након истека времена, свака група је дала своје предлоге. Другог дана је одржана и фото-тура до манастира Студеница, након чега су фотографије постављане на Оставу. Све фотографије од овог дана можете погледати у [овој категорији на Остави](#).

Да би учесници боље разумели улоге на Википедији, као и сама правила, **трећег дана** је одржано предавање о администраторима, чекјузерима, патролерима и сл. И овог дана су учесници ишли фото-туру до манастира Градац и водопада реке Изубра, након чега је уследио уређивачки маратон. Све фотографије од овог дана можете погледати у [овој категорији на Остави](#).

Четврти дан кампа је био веома важан и најпродуктивнији. Покушали смо да на једноставан начин објаснимо шта су то Creative Commons лиценце и кроз квиз успели на најбољи начин покажемо камперима како изгледа њихова примена у пракси. Квиз се састојао од 10 питања која су обухватала различита коришћења неког дела која су или нису под Creative Commons

лиценцама. Учесници су подељени у три групе. Питања су прочитана, а затим су се тестови ротирали тако да учесници једни друге оцењују док модератори читају одговоре. У прилог доброј радној атмосфери ишле су и асоцијације које су уследиле

након квиза. Асоцијације су биле у вези са Вики светом односно стварима које су научили за то време. Победници су осмислили тему за уређивачки маратон, а написани и допуњени чланци се могу видети на [страни догађаја на Википедији](#). Настојали смо да учеснике делимо у групе како би се побољшао тимски рад међу њима.

Последњи дан кампа учесници су сумирали своје знање које су понели са кампа. Најпре су подељени у групе и имали су за задатак да осмисле неку врсту презентације (ignite) како би у 5 минута рекли све о Википедији, односно што више релевантних ствари које су научили или које већ знају. Дали смо им 20 минута за осмишљавање кратке презентације, а затим су представници група представили оно што је њихова група написала. Свака група је оцењивала друге две. Свим учесницима су подељени сертификати. Мејлом су послате [све презентације](#) и линк ка [евалуационом упитнику](#). Резултати упитника се могу видети на овом [линку](#). По резултатима се може приметити да су учесници понели добре утиске са кампа.

Након тога смо се упутили у Ниш где смо обишли Вики воли Земљу изложбу. То је и звенично био крај програма кампа. Све фотографије од овог дана можете погледати у [овој категорији на Остави](#). Фотографије учесника на кампу можете наћи у [овој категорији](#).

Након завршетка кампа, извештај о активностима је написан [блог пост](#) и подељен на интерној листи, сајту и профилима друштвених мрежа.

Шта је функционисало, а шта није?

Имајући у виду резултате евалуација, мотивацију учесника, резултате у погледу додатог слободног садржаја на Еду Вики кампу, закључили смо да је камп овог типа изузетно важан за међусобно упознавање волонтера и грађење јачих веза. Овакви догађаји омогућавају да се учесници боље упознају са Образовни програмом Викимедије Србије али и другим пројектима и да се активно укључе у њих. Камп је протекао у радној и динамичној атмосфери што је допринело доброј мотивацији учесника. Сесије су биле разноврсне и обухватале су уређивачке маратоне, квизове, мини такмичења, али и фото-туре које су унеле већу динамику. Након кампа, један од учесника активирао се у ГЛАМ програму као Википедијанац стажиста, а касније је

постао и Вики-амбасадор на Филозофском факултету у Београду. Три учесника су наставила да буду активна у оквиру ВМРС пројеката и постали су чланови Управног одбора. Учесници из Крагујевца, Пирота и Смедерева учествовали су на Вики Ђошку у оквиру Ноћи истраживача, док су остали активни волонтери наставили рад у Образовним пројектима.

Највећи проблем на кампу предствљао је интернет у смештају. Интернет је био прилично слаб када би се више људи прикључило на исти. У тим ситуацијама смо импровизовали разне игре, презентације, квизове, а касније би се вршило уређивање, када би интернет био растерећенији.

ГЛАМ

Вики воли галерије

Циљеви и опис пројекта

Овај пројекат је осмишљен је по узору на друге Wiki takes... пројекте, из очитог разлога да у галеријама лежи велики потенцијал слободног садржаја и културно-историјског наслеђа. У августу 2015. успостављен је први контакт са галеријама из Београда, од којих се неколико одазвало позиву. Пројекат је замишљен тако да се у току 2016. године реализују најмање три дводневне фото-туре у оквиру којих би организована група волонтера обишла изложбене просторе и фотографисала дела и изложбе, а другог дана би се постављао прикупљени материјал на Оставу, уз адекватан опис. У плану су били и уређивачки маратони, са циљем постављања ових фотографија у чланке на Википедији или писање чланака о ауторима. Основни циљеви пројекта су:

- већи степен учешћа волонтера на пројектима
- увећање фото садржаја
- успостављање сарадње са галеријама

Активности, резултати и утицај

Нажалост, током 2016. године није било значајних активности на овом пројекту, због повећаног ангажовања на осталим програмима, пројектима и активностима организације, али и жељи да се сарадњи са галеријама приступи систематично и да се остваре квалитетни резултати. С обзиром на потенцијал овог пројекта и есенцијалност галерија у оквиру ГЛАМ програма, реализација пројекта Вики воли галерије померена је за 2017. годину.

Шта је функционисало, а шта није?

С обзиром на то да активности на овом пројекту нису реализоване у 2016. години, није могуће издвојити шта је то што је функционисало, а шта не.

Вики воли позоришта

Циљеви и опис пројекта

Сарадња са позориштима има за циљ ослобађање садржаја, првенствено фотографија глумаца, представа, догађаја пре и после представа, архивираних фотографија, плаката и видео клипова, као и фотографија ентеријера и екстеријера грађевина.

Подразумева и ангажовање волонтера који би „Иза сцене“ фотографисали бројна дешавања, али и гледајући представе, уз адекватну литературу коју би обезбедило позориште, писали чланке на Википедији на српском језику.

Активности, резултати и остварени утицај

Након контактираних 14 позоришта у Србији, са **Позориштем „Бошко Буха”** успостављена је сарадња у јануару месецу. За почетак сарадње изабрано је јубиларно 100. извођење њихове популарне представе „Госпођа министарка”. Ангажован је волонтер ВМРС, Википедијанац (Корисник:АхеAdam20), који је био у комуникацији са запосленима у позоришту и помогао да се одаберу,

скенирају и поставе на Викимедијину оставу [23 датотеке](#) које илуструју ову представу. Волонтери Викимедије Србије погледали су јубиларно 100. извођење „Госпође министарке” и, уз релевантне изворе које је обезбедило позориште, написали [чланак на Википедији на српском језику](#).

Позориште на Теразијама је, за прву фазу сарадње, донирало [284 фотографије](#) које илуструју њихових 18 најгледнијих представа (Неки то воле вруће, Чикаго, Зона Замфирова, Бриљантин, Кабаре...), али и текстове као изворе на основу којих ће бити написани чланци на Википедији на српском језику. Са овим позориштем је тада успостављена чврста сарадња и уговорени даљи планови заједничког деловања.

Ова институција је с почетка показала изузетан степен професионалности, али и интересовање за друге Вики пројекте, попут Вики вести. Представнику позоришта је одржана обука уређивања Википедије. Волонтерка ВМРС Јелена Продановић (Корисник:Jelena Prodanovic) написала је опширан [чланак о Позоришту на Теразијама](#), као део договорене сарадње. Као извор јој је послужила Монографија позоришта, добијене од ове институције, али је користила и друге доступне изворе.

Премијера представе Бриљантин у Позоришту на Теразијама

Шта је функционисало, а шта није?

Након реализованог првог дела сарадње, управник позоришта “Бошко Буха” [Милорад Мандић Манда](#) изненада је преминуо, што је паузирало сарадњу. Такође, у овом позоришту нису јасно одређене особе које би се бавиле проналажењем и скенирањем материјала, састављањем спискова датотека за потребе обележавања материјала дозволама. Сарадња се показала као веома спора.

У Позоришту на Теразијама дошло је до смене запослених, тако да је особа задужена за сарадњу са нама престала да ради, док други запослени у сектору маркетинга нису имали јасан одговор ко би то сада преузео. Ни главни продуцент Бранислав Церовић, једна од особа из позоришта са којим се уговарала ова сарадња, није одговорио на упућени мејл о овом проблему. Након неколико узастопних покушаја контактирања, одржан је састанак са новом продуценткињом Александром Делић и новом особом у маркетингу. Испочетка су представљене могућности али и резултати досадашње сарадње, направљен је подсетник на Меморандум о сарадњи који је склопљен, али одазива и конкретних активности није више било.

БИТЕФ театар је, неколико месеци након што је ВМРС послала предлог сарадње, изразио спремност за укључивањем у пројекат *Вики воли позоришта*, али у неколико покушаја договорани састанак није одржан. Постојала је идеја да се реализују неке од активности предвиђене овим пројектом у сусрет БИТЕФ фестивалу.

Може се закључити да су позоришта у теорији јако заинтересована за сарадњу, али када се стигне до практичног дела, који подразумева ангажовање самих запослених у позоришту на селекцији, класификацији и систематизацији материјала за ослобађање, сарадња се успори и њихов ентузијазам опада. Као и код већине партнерстава ове врсте, од Викимедије се углавном очекује да се пишу чланци на Википедији о представама и другим стварима важним за позориште, без нарочите двосмерне “услуге”.

Уређивачки маратони

Циљеви и опис пројекта

Уређивачки маратони су догађаји који имају више циљних група. Најпре су то представници ГЛАМ институција са којима се може направити први корак ка остваривању дугорочне сарадње, а затим су то учесници. Учесници су, у зависности од теме маратона и институције у којој се организује, често студенти, средњошколци, али и запослени у ГЛАМ установи. У 2015. години започето је комбиновање догађаја. Тако су фото-туре спајане са уређивачким маратонима на којима су постављане слике на Оставу, а затим и у сам чланак. Тако су догађаји резултирали квалитетнијим чланцима и задовољнијим учесницима. Поред уређивања Википедије, учесници су имали времена да сазнају нешто више о репозиторијуму слободних датотека које могу искористити у будућем раду. Атмосфера у којој су радионице и предавања одржане је увек била позитивна и радна. Учесници су након сваког маратона попуњавали евалуационе формуларе на основу којих је донет закључак да су заинтересовани за поновно организовање радионица или сличних активности. Уређивачки маратони, поред добијања квалитетног садржаја на Википедији, носе са собом и привлачење нових волонтера и добијање нових партнера. Циљеви су едукација ГЛАМ особља, учесника на маратону, али и остваривање сарадње са институцијом кроз превазилажење главних изазова:

- упознавање са СС лиценцама и објашњење о условима коришћења
- добијање сагласности о ослобађању датотека
- на уређивачким маратонима је присутан велики број нових уређивача, па је некад потребно додатно преправљати чланке како исти не би били обрисани

Активности, резултати и остварени утицај

У сарадњи са Светском организацијом пантомимичара, Београдским пантомимичарима и Фестивалом пантомиме и монодраме на Универзитету Сингидунум одржан је [уређивачки маратон](#) на Светски дан пантомиме, 22. марта.

Том приликом је 17 учесника написало је 15 нових и допунило два чланка. Неки од чланака су илустровани са [14 фотографија које је ослободила Светска организација пантомимичара](#). Посебна подршка стигла је и из Македоније, где су уредници Википедије на македонском језику [написали девет нових чланака](#).

Специјална гошћа маратона била је и стална координаторка Уједињених нација у Србији Ирена Војачкова Солорано, која је посебно поздравила волонтеризам, као једну од друштвених активности коју Уједињене нације подржавају. Маратон је био медијски веома пропраћен, од најаве догађаја, преко директног извештавања са маратона, до извештаја о одржаном догађају. Укупно је било [43 медијске објаве](#).

Маратону је претходила обука уређивања Википедије, што се показало као изузетно корисно, јер су учесници били спремни за рад на самим чланцима за време маратона. Са Универзитетом Сингидунум је успостављена иницијална сарадња кроз уступање простора за организовање овог догађаја, и, како је истакнуто, овај Универзитет је спреман да изађе у сусрет и за друге сличне догађаје.

Учесници уређивачког маратона за Светски дан пантомиме

Уређивачки маратон [Вики за слободу медија](#) организован је у сарадњи са Викимедијом Италије и организацијом ОВС Transeuropa. Маратон је имао за циљ подстицање сарадње између активиста за слободу медија, новинара и добровољаца који уређују Википедију, ради побољшања доступности квалитетних садржаја на тему слободе изражавања и медијског плурализма, у оквиру највеће слободне интернет енциклопедије.

Учесници уређивачког маратона Wiki4Media Freedom

Догађај је окупио активисте, новинаре, медијске стручњаке и неколицину искусних википедијанаца, који су написали 11 чланака, а допунили четири.

Медији су били веома заинтересовани да извештавају о овом догађају, кроз најаву и директно извештавање са маратона, што је резултирало са 30 медијских објава.

Фотографије са маратона можете видети у овој [категорији](#).

Шта је функционисало, а шта није?

С обзиром да је за први уређивачки маратон повод био Светски дан пантомиме, маратон је замишљен је као догађај интернационалног карактера и контактирани су и други огранци Задужбине Викимедија са молбом да организују локални маратон.

Међутим, одазвали су се само Википедијанци из Македоније. Колеге из Грузије и Јерменије су потврдиле учешће, али више није постојала повратна реакција колико тога је урађено. У Бугарској је написан један чланак на бугарском и један на енглеском језику.

Проблем је такође у недостатку волонтера Викимедије Србије. У овом маратону је учествовао само један волонтер ВМРС (Миљан Симоновић) и то онлајн, док су преостале учеснике чинили студенти Универзитета Сингидунум.

Реализацијом маратона *Вики за слободу медија* успостављена је сарадња са огранком у Италији и организацијом ОВС Transeuropa. Договорено је да се сарадња на овом догађају понови и следеће године.

С обзиром да су учеснике маратона чинили већином новинари, ово је имало позитивног утицаја на слику Викимедије Србије у медијима. Неколико новинара се заинтересовало за функционисање Википедије, а брзо после догађаја направљена и [посебна прича](#) о томе.

Википедијанац стажиста

Циљеви и опис пројекта

Ангажовање Википедијанца стажисте је врло изазован подухват који је Викимедија Србије реализовала први пут 2014. године у оквиру ГЛАМ пројекта. За 2016. годину је планирано ангажовање стажиста у некој од ГЛАМ институција, са већим акцентом на дигитализацији дела које су институције спремне да ослободе. Википедијанац стажиста би требало да:

- посредује између Викимедије Србије и ГЛАМ институције
- промовише идеју Викимедије међу запосленима ГЛАМ институције
- ради са запосленима и помаже им у бољем разумевању Викимедијиних пројеката
- организује и држи радионице уређивања Википедије, трибине, предавања
- одржава везе између организације и установе и даје предлоге за нове моделе сарадње или јачање старих
- врши дигитализацију
- поставља дигитализован материјал на Викимедијину оставу, Викиизворник или сл.

Кроз програме стажирања ради се на јачању сарадње са институцијом, обогаћују се Вики пројекти дигитализованим садржајем, едукују се запослене у институцији, мотивишу чланови заједнице (који ће бити изабрани за Википедијанца стажисту) и пружа им се могућност напредовања.

Активности, резултати и остварени утицај

Ове године реализована су два програма стажирања. Милица Вучетић (User:CumulusBGD) обављала је википедијански стаж у Универзитетској библиотеци „Светозар Марковић”, док је Милош Тодоровић (User:M Todorovic) стажирао у Музеју у Смедереву.

У другом кварталу године започет је процес преговарања са Универзитетском библиотеком „Светозар Марковић“ како би неко од чланова заједнице у будућем периоду радио на дигитализацији дела која су предвиђена пројектом Вики-библиотекар.

Вођа пројекта Вики-библиотекар саставила је у сарадњи са другим представницима библиотека из Србије, списак публикација за дигитализацију:

- Вођ кроз Смедерево са историјом вароши
- Јован Хаџи-Васиљевић - Просветне и политичке прилике у јужним српским областима у XIX в.
- Борисав Станковић - Из старог јеванђеља
- Ђорђе М. Станојевић - О електричној светлости
- Ђорђе М. Станојевић - Експериментална физика : за ђаке Велике школе. Књ. 1
- Ђорђе М. Станојевић - Експериментална физика : за ђаке велике школе. Књ. 2
- Аћим Медовић - Санитетска полиција
- Аћим Медовић - Мале хирурگیјске услуге и прва помоћ у повредама тела : за

изучене бербере у Кнежевини Србији

Током овог периода, изабрана је и Википедијанка Милица Вучетић (User:CumulusBGD) која је обављала стаж у библиотеци и радила пре свега на дигитализацији, али и јачању веза између библиотеке и Викимедије Србије. Стаж је почео 7. јула и трајао је месец дана током којих су наведена дела дигитализована и постављена на [Викиизворник](#) (2498 страна). Милица је такође била задужена за преглед и исправљање оптичко препознатог текста скениране грађе.

Идеја о програму стажирања у Музеју у Смедереву родила се након Еду Вики кампа који је одржан у августу 2016. године. Један од учесника је био из Смедерева и када је чуо за ГЛАМ програм размишљао је о могућим сарадњама са институцијама културе у Смедереву. ГЛАМ координаторка предложила је да се успостави сарадња са Архивом или Музејем у Смедереву у погледу имплементације програма стажирања. Након што су послати дописи за сарадњу поменути институцијама, представници Архива су јавили да тренутно немају људских и временских капацитета за овај подухват.

Музеј у Смедереву је прихватио сарадњу и уводни састанак је врло брзо уговорен. На уводном састанку присуствовала је директорка музеја, али и запослени који је већ уређивао Википедију и присуствовао је ГЛАМ предавању у Београду. Ово је умногоме олакшало ствари, јер је запослени могао да пренесе утиске са предавања и да упути остале у музеју о чему је реч. Након одржаног састанка, учесник Еду Вики кампа био је и званично први Википедијанац стажиста ван Београда. Представници Музеја и ВМРС направили су заједнички документ у коме су пројектовали метрике и направили програм са временским оквиром.

Википедијанац стажиста обављао је свој рад од половине септембра до половине октобра 2016. године. Током овог периода урађено је следеће:

- направљена је [ВП страна](#) на којој се евидентирају активности и оно што је урађено
- постављено је [80 мултимедијалних датотека](#) на Оставу, међу којима су и четири старе и ретке књиге из збирке музеја:
 - [Молбен Богородици и светом Спиридону](#)
 - [Рачуница метри и динари](#)
 - [Историја народа србског](#)
 - [Бранковићи](#)
- написана су и допуњена четири чланка на Википедији на српском језику
- Током стажирања су уређиване и датотеке на [Викизворнику](#). Књиге које су сређивене су:
 - [Вођ кроз Смедерево](#)
 - [Три приповијетке. Симо Матавуљ](#)
- Фотографије које су усликане или објављене током стажирања су унете у странице на Википедији на српском језику.
- Током пауза када није могло да се ради на дигитализацији, радило се на убацивању литературе на већ постојеће чланке.

Након реализованог стажирања у Музеју у Смедереву, Викимедија Србије је проследила [саопштење медијима](#) о овој сарадњи.

Шта је функционисало, а шта није?

Оба програма стажирања су текла по плану. Имали смо добре резултате у старту, одмах видљиве.

На почетку је комуникација са Архивом и Музејем била тежа због недоступности људи. Међутим, све је завршено у року и по плану.

Ослобађање садржаја

Када је реч о донацији слободних садржаја, Викимедија Србије се увек труди да ослушкује јавност и актуелна дешавања у култури, те да ауторе занимљивих уметничких пројеката контактира и замоли за ослобађање материјала за вики пројекте.

Такмичење Вики воли Земљу донело нам је познаство са уметничком фотографкињом Мајом Стошић, која је донирала за Викимедијину оставу [33 изузетне фотографије](#) старих занатлија, из њене ауторске колекције „Сачувано од заборава”. Фотографије су настале током периода од годину и по дана, када је Маја обилазила села и градове Србије у потрази за преосталим уметницима старих заната.

Г. Стошић је добитница [прве Похвале](#) на такмичењу Вики воли Земљу, а неколико месеци касније смо је контактирали да ослободи ову колекцију.

Шест чланака на Википедији на српском језику је илустровано са неким од ових фотографија, а користиле су се и за објаву ове донације у [глобалном месечнику](#) о ГЛАМ пројекту. О овој донацији писали смо на [блогу Викимедије Србије](#), а вест поделили кроз све комуникационе канале организације.

Вики-библиотекар

Циљеви и опис пројекта

Вики-библиотекар је пројекат са циљем едукације и умрежавања библиотекара у погледу стварања слободног садржаја и коришћења Википедије у пракси. Кроз радионице, уређивачке маратоне, библиотекари су имали прилику да се упознају са уређивањем Википедије и другим Вики пројектима. Конкретни циљеви пројекта су следећи:

- заинтересовати библиотекаре да постану успешни Википедијанци.
- проширивање мреже библиотека и других културних установа и њихово упознавање са активностима Викимедије Србије.
- постављање што богатијег, квалитетнијег и информативнијег садржаја на Википедију.
- постављање дигитализованих дела на Вики пројекте.

- заинтересовати студенте са Катедре за библиотекарство и информатику за постављање слободног садржаја на Википедији.

Поред организације додатних радионица за полазнике за постављање квалитетног садржаја (текст, слике, видео записи, литература), за 2016. годину је у плану било да фокус буде на дигитализацији и постављању библиотечког садржаја (публикације, фотографије, разгледнице и сл) на Викизворник или Викикњиге.

Активности, резултати и остварени утицај

Вики-библиотекари су у оквиру пројекта за 2016. годину остварили сарадњу са институцијама из 17 градова у Србији (Нови Сад, Ниш, Крагујевац, Смедерево, Смедеревска Паланка, Врање, Трговиште, Сурдулица, Бујановац, Крушевац, Бор, Косовска Митровица, Чачак, Горњи Милановац, Гуча, Ваљево и Лајковац) што говори о високом степену децентрализације Вики активности. У овим градовима остварена је сарадња са 48 културних и образовних институција у Србији (16 библиотека, 5 школа, 13 факултета, 1 архивом, 4 института, 4 високе струковне школе, 2 музеја, 3 друштва)

У плану је било 10 институција из 5 градова у Србији. Повећан је број градова јер су организовани курсеви у матичним библиотекама које су позвале своје чланице и библиотеке школа у својим местима. Организован је већи број радионица (укупно 3) за Вики-маратон: Научни часописи у Србији. Одзив заинтересованих је био много већи него што се очекивало.

Организована су 2 Вики-маратона (4 радионице) са истом тематиком јер је интересовање било огромно. Организовано је 6 дводневних радионица за библиотекарске и 3 додатне радионице.

Дигитализовано је и OCR-овано укупно 2498 страница из 8 публикација. Планом је била предвиђена дигитализација 5 публикација.

Организована је обука студената Катедре за библиотекарство и информатику Филолошког факултета Универзитета у Београду за постављање слободног садржаја на Википедији. Учествовало је 35 студената који су поставили одличне чланке са, већином, сопствених фотографија. У оквиру ове активности је организовано 8 радионица (по 4 радионице за две групе студената)

Пошто је ово и сертификован курс код Народне библиотеке Србије за 6 бодова, додељено је 77 сертификата новим полазницима.

Фотографије са наведених догађаја се могу видети на [Остави](#) у оквиру категорије [Вики-библиотекар 2016](#).

Догађаји су медијски били пропраћени 24 пута:

- 9 пута на сајтовима библиотека (Универзитетска библиотека “Светозар Марковић”, КоБСОН, Заједница библиотека универзитета у Србији и Секција библиотекара и књижничара Заједнице института Србије),

- 5 пута у локалним гласилима ([Глас Западне Србије, 13.10.2016](#), [Наслови Вики-библиотекар у Чачку](#), [Најава семинара Вики-библиотекар у Врању](#), [Наше Новине: недељни регионални лист](#), [Радио Пожаревац](#))
- 4 пута на радију: Радио Београд 1 (два пута интервју), Рок радио, Радио Београд 2, 6 пута на вебу: [Мрежа креативних људи](#), [Радио Лагуна](#), [Студентски живот](#), [Београдска недеља](#), [Дом културе Студентски град](#), [Beforeafter](#)

Предавање Вики-библиотекара

Недеља отвореног образовања

Одржано је предавање у оквиру *Недеље отвореног образовања* које је било медијски пропраћено. Такође је информација о томе била на глобалној страници [Open Education Week](#).

Дисеминација пројекта

У Теслићу је изложен рад Александра Поповић, Ђорђе Стакић, Оја Кринуловић: [Млади као уредници Википедије](#) на Семинару *Вредновање и управљање библиотекама од традиционалног до иновативног* 14. и 15. априла.

У Прагу је изложен рад Aleksandra Popović, Sanja Antičić, Oja Krinulović, Djordje Stakić: [Open Science on Wikipedia: Libraries' Activities in Serbia](#) као постер на [22. INFORUM](#) конференцији 24. и 25. маја. Рад је изузетно био запажен и било је много питања око

уређивања Википедије.

Пројекат Вики-библиотекар је представљен на [WikiLive](#) конференцији где су Вики-библиотекари имали и панел и могли су да поделе своје искуство и знање са осталим Википедијанцима.

Такмичења

Једна од Вики-библиотекарки, Милица Буха (корисничко име ВићаМ) је освојила друго место у такмичењу Живи свет. Чланак Милице Бухе [Мирослављево јеванђеље](#) је проглашено за добар чланак, а чланак [Бошин рат](#) Милице Вучетић (корисничко име StimulusBGD) за сјајан чланак.

Шта је функционисало, а шта није?

Генерално је све функционисало према утврђеном плану. Вики-библиотекари који су учествовали у пројекту и 2015. године су се још боље ухотали што се могло видети и по самим чланцима.

Дигитализација техно културе у Србији

Циљеви и опис пројекта

Пројекат представља дигитализацију аналогне архиве техно културе Србије из фондуса интернационалне уметничке организације TECHNOKRATIA, других организација, фестивала, клубова, уметника, колекционара, фанова, у периоду 1990. до данас. Архива садржи хиљаде сати видео материјала, хиљаде фотографија, позивница, постера, програма, текстова, чланака, штампаних и других материјала разних догађаја и пројеката клупске и техно културе (фестивали, концерти, party-ји, изложбе, перформанси, инсталације, интервјуи, конференције, форуми, дизајнерски, модни, екстремни спортови, истраживачки, медијски и други пројекти) у којима су учествовале стотине домаћих и страних уметника, а који су посећивали/пратили милиони младих у Србији.

Конкретни циљеви пројекта били су:

- Учинити слободном и доступном целом свету сређену, организовану и документовану историју техно и клубске културе Србије и повезати је са светском историјом музике, уметности, културе, медија, те научним и образовним институцијама које користе слободно знање, кроз ослобађање овог материјала под Creative Commons лиценцом.
- Направити велику слободну базу, платформу и систем на Викимедијиној остави и Википедији на српском језику, преко које ће убудуће креатори и корисници културних, уметничких и медијских садржаја моћи и бити јако мотивисани да сами допуњавају, исправљају, те додају нове садржаје из ове области, а затим их умрежавају, цитирају, користе као слободно знање. На тај начин Википедија и Викимедијина остава постају главни извор информација у овој, медијски и

кориснички веома интересантној области, па тиме јако увећавају видљивост, релевантност, цитираност и медијску експонираност.

Активности, резултати и утицај

У наставку се могу видети планирани и остварени резултати у 2016. години:

1. Сакупити хиљаду садржаја у разним форматима (видео, аудио, принт, текстови...)
2. У овој првој (и свакој следећој фази) дигитализовати стотине од ових садржаја
3. Одабрати стотине оних који су за коришћење, па их средити, и од њих монтирати и опремити њих стотинак за објављивање
4. Објавити сто садржаја, а затим их детаљно повезати и умрежити

Табела са бројем материјала за постављање на Викимедијину оставу		
РБ	Врста материјала	Број материјала за постављање
1	Видео	14
2	Аудио	3
3	Принт	65
4	Фото	50
	Укупно:	132

Први квартал

У првом кварталу су учесници на пројекту установили у којим се архивама и на којим форматима налазе потенцијално интересантни садржаји за овај пројекат, након чега је уследило пописивање области које ове архиве налазе, броја аналогних носача на којима су архиве, те тема које покривају наведене архиве

Архива је делом детаљније анализирана и то:

- Видео: око 140 аналогних видео касета разних формата
- Аудио: није рађен
- Фото: 20-так фото албума
- Принт: 5 колекција флајера и плаката
- Датотеке: 3 архиве (прегледани подаци о догађајима из 1994, 1995 и 1996 године, у дигиталну форму унети подаци о 327 догађаја из 1996 године)

Поред припремних радњи које су биле у вези са метријалима за дигитализацију, обављено је истраживање о потенцијалним техничким партнерима за дигитализацију, продукцију и постпродукцију садржаја.

Други квартал

Остатак архиве је анализиран, а потом је одлучено који од њих ће се дигитализовати:

- Видео: још 30 аналогних видео касета разних формата
- Аудио: 20 аналогних аудио носача разних формата
- Фото: још 10-так фото албума
- Принт: још 5 колекција флајера и плаката
- Датотеке: још 7 архива (прегледани подаци о догађајима из периода од 1997 до 2003. године)

Други квартал је такође искоришћен за одабир техничког партнера који је приступио дигитализацији одабраних 20 сати видео садржаја (од укупно анализираних 170 сати) и успешно је завршио.

Учесници на пројекту су самостално дигитализовали 2 сата аналогних аудио материјала (од укупно прегледаних 6 сати), 270 фотографија (од укупно прегледаних око 600 фотографија) и 65 штампаних материјала (од укупно прегледаних 200 материјала: постери, флајери...)

Трећи квартал

Сав материјал који је дигитализован је преузет од техничког партнера након чега је уследио одабир техничког партнера за продукцију и постпродукцију садржаја.

У сарадњи са техничким партнером за продукцију и постпродукцију садржаја од дигитализованих видео (20 сати), аудио (2 сата), фото (270 фотографија) и принт садржаја одабрани су они који ће се даље обрађивати. Потом је обављена иницијална монтажа 14 видео материјала, 3 аудио материјала, 50 фото материјала и 65 принт материјала (плакати, флајери...).

Четврти квартал

У сарадњи са техничким партнером за продукцију и постпродукцију садржаја обављена је друга фаза монтаже и постпродукције поменутих материјала, као и припрема за објављивање, конверзија и само објављивање материјала.

Учесници су се у овој фази припремали за уређивање Википедије и правили су планове за промовисање пројекта које ће се обавити почетком 2017. године.

Ослобађан материјал у оквиру пројекта Дигитализација техно културе

Шта је функционисало, а шта није?

Учесници на пројекту су схватили да је обим посла доста већи него што је то планирано. Имали су смернице и упутства од представника Викимедије Србије. Материјал који је прикупљен је јединствен и тренутно није нигде доступан осим на Викимедијиној остави.

Учесници су често имали проблема са интернетом када су постављали материјал због чега је постављање обављено у просторијама Викимедије Србије. Сама конверзија фајлова је ишла нешто спорије. Након постављања материјала, неки од истих су обрисани. Ово се десило из разлога што су учесници спорије постављали фајлове него што су исти обележени прикладном дозволом.

Искуство које су стекли у 2016. години учесници сматрају важним, јер ће им омогућити бржу реализацију пројекта у 2017. години.

СЛОБОДАН САДРЖАЈ

Вики воли Земљу

Циљеви и опис пројекта

Ово је већ добро познат пројекат са идејом масовног прикупљања фотографија заштићених природних добара у Србији. Као и до сада, организовано је такмичење у прикупљању фотографија, а за 20 победничких слика су организоване изложбе по Србији. Такмичење има више циљева:

- повећање фото садржаја на Остави кроз постављање фотографија заштићених природних добара
- обogaћивање чланака на Википедији поменутиим фотографијама
- едукација јавности и ангажовање заједнице кроз организацију уређивачког маратона и фото-туре
- промоција Викимедије Србије и њених пројеката кроз организацију изложби по Србији
- успостављање сарадње са ГЛАМ институцијама

Активности, резултати и утицај

У првом кварталу 2016. године је започета организација трећег по реду фото-конкурса Вики воли Земљу. Извршене су следеће активности:

- контактиран је Завод за заштиту природе Србије ради наставка сарадње у виду достављања ажурираног списка заштићених природних добара и обезбеђивања чланова жирија. Завод за заштиту природе Србије је веома битан партнер наше организације. Представници ове институције препознали су значај пројекта који не само да прикупља фотографије природних лепота Србије, већ су увидели предности када су мултимедијалне датотеке високог квалитета слободне и могу се корисити од стране разних корисника па и самог Завода.
- закупљен је нови домен vikivolizemlju.rs
- Викимедија Србије је искористила сарадњу са образовним институцијама и тако су студенти ангажовани како би радили на дизајну и програмирању званичног сајта Вики воли Земљу у Србији
- почетком априла су креиране потребне странице и шаблони:
 - [страницу Вики воли Земљу у Србији 2016 на Остави](#)
 - [категорију на Остави са поткатегоријама](#)
 - [шаблон за обележавање фотографија](#)
 - [шаблон за завршетак такмичења](#)
- одређене су награде за такмичење
- креиран је блог пост који се тиче једног заштићеног природног добра (Увац) за глобални сајт Вики воли Земљу
- Веома важна ствар су и медијски спонзори који су пронађени током априла, када је и направљена [реклама](#) која је емитована током прве и последње недеље такмичења на Радио-телевизији Војводина.

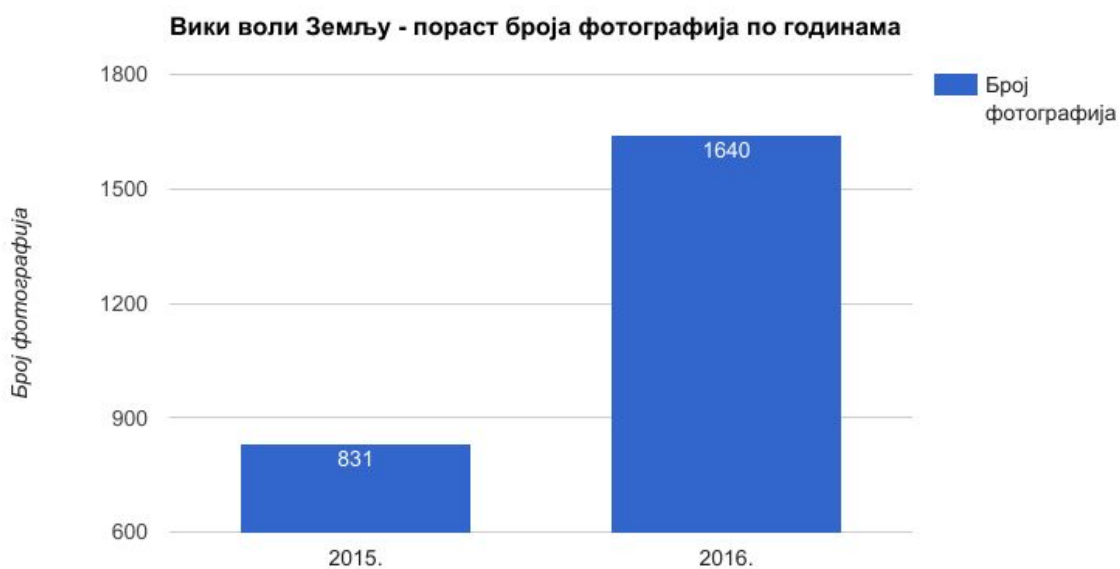
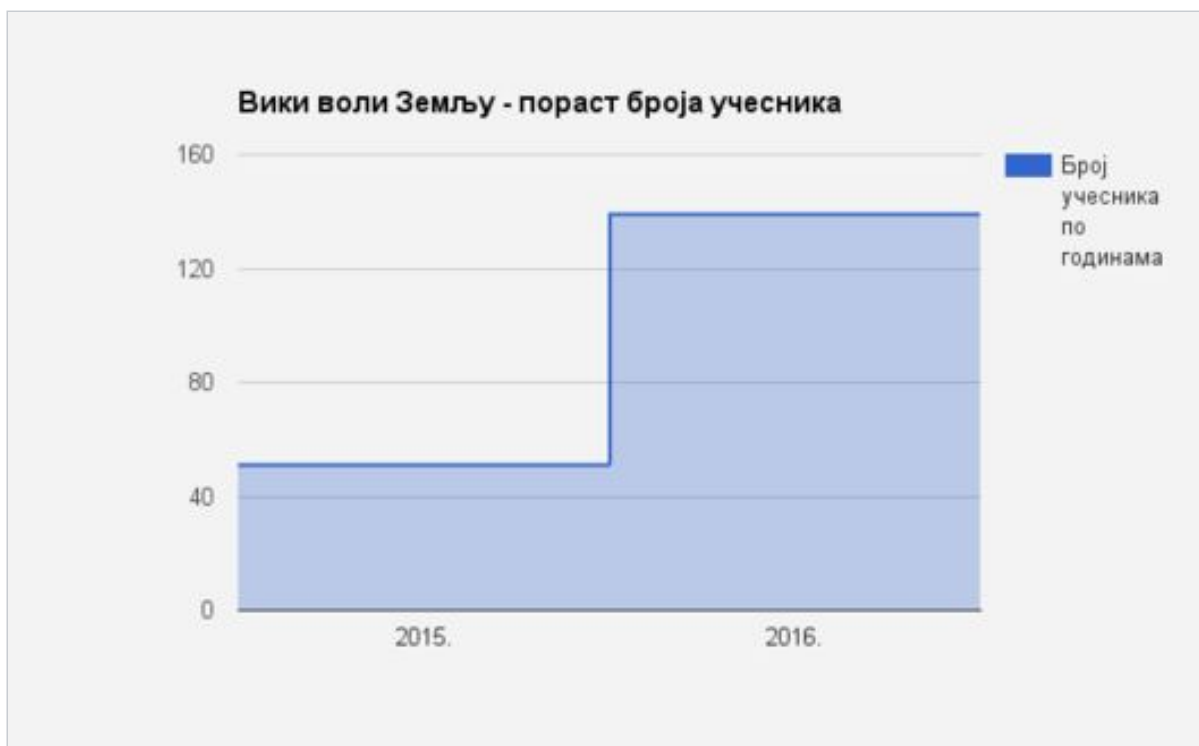
Током априла вршене су финалне припреме за такмичење и медијска промоција. Укупно је било 39 медијских објава (телевизија 15,4%, радио 12,8%, штампа 7,7%, веб 64,1%) што је и утицало на повећан број учесника и више него дупли број фотографија него прошле године.

Током такмичења рађено је на анимирању потенцијалних учесника, давању савета активним уредницима и помоћи приликом правилног обележавања и постављања фотографија. У току такмичења контактирани су представници Туристичке организације Србије (ТОС), као и организатори Нишвила ради организовања изложби. ТОС и Нишвил су и у 2015. били партнери Викимедије Србије у оквиру пројекта Вики воли Земљу и значајни су због масовне публике које имају.

По завршетку такмичења, извршен је преглед свих фотографија, приликом чега су све фотографије правилно обележене, додељен им је ИД, а неке од њих су дисквалификоване због недовољно информација које су пружале. Током јуна чланови жирија су рангирани фотографије, а са представницима ТОС је уговорена изложба и свечано проглашење победника. Сви победници су контактирани путем странице за разговор и мејла. Изложба је најављена путем стандардних комуникационих канала - блог, мејлинг листа, Фејсбук странице, сајт, али и путем јаке медијске најаве. Одржана је 22. јуна и том приликом у ТОС-у се окупило око 100 посетилаца. Пред бројним новинарским екипама најзначајнијих медија, публици су се обратили председник Викимедије Србије, Филип Маљковић, представници Завода за заштиту природе Србије - Дејан Вукићевић и Бојана Бојовић и представница ТОС-а, Весна Раца Радисављевић. Победницима су подељени сертификати и награде. Одмах по завршетку изложбе вест о победничким фотографијама објављена је на [блогу](#) Викимедије Србије, а званично саопштење је прослеђено медијима. Све слике са изложбе се могу видети у [овој категорији](#). Десет победничких фотографија објављено је на [Остави](#).

Изложба Вики воли Земљу у ТОС-у

У периоду јул-септембар у оквиру пројекта су договорене преостале две изложбе. Тако је изложба Вики воли Земљу била у оквиру програма веома посећеног фестивала - Нишвила. Изложба је уследила одмах након Еду Вики кампа тако да су је и учесници истог посетили. Током четири вечери фестивала, постављен је и Вики штанд поред изложбе, на ком су се делиле брошуре, лифлети и пролазници упућивали у рад Викимедије Србије. Неки од пролазника су били заинтересовани да се упознају са

пројектима ВМРС, док су неки већ уређивали Википедију. Један од резултата Вики штанда је и поднет годишњи пројекат од стране организатора Нишвила. Нажалост пројекат није прихваћен због непоклапања циљева организације.

Изложба Вики воли Земљу на Нишвил фестивалу

Поред Нишвила, уговорена је још једна изложба у Пожеги одакле је победник овогодишњег такмичења. Комуникација је успостављена са Културним центром Пожега и Клубом младих, где се изложба одржала средином октобра. Такође, договорено је да се почетком године одржи изложба и у Универзитетској библиотеци *Светозар Марковић*.

Оно што нас је све веома пријатно изненадило јесте чињеница да је управо фотографија из Србије заузела [прво место на светском такмичењу](#). Тим поводом је покренута велика медијска кампања. У оквиру ове кампање Викимедија Србије је добила донације у виду 8 [билборд паноа](#) (3 у центру Београда и 5 у региону у где је настала победничка фотографија). Велика медијска покривеност обезбедила је значајну видљивост конкурса Вики воли Земљу, а иста је искоришћена за најаву такмичења у 2017. години и привлачење нових уредника. Битно је поменути да се победник такмичења радо одазвао и сам учествовао у кампањи и гостовао у емисијама. Поводом овог проглашења организована је и [прослава у Туристичкој организацији Србије](#) (слике се могу видети на овом [линку](#)). Аутору фотографије, Чедомиру Жарковићу, уручена је плакета, а награђен је путовањем у Монреал на Викимедијину највећу конференцију *Викиманију*, али и боравком на Тари (обезбедио Завод за заштиту природе Србије), као и блогерским путовањем кроз Србију (обезбедила Туристичка организација Србије). На свечаности је уручена Похвала и Владимиру Мијаиловићу, који је са [фотографијом кањона Раче победио на конкурс у Србији](#), заузео 1. место у Србији и 15. место на светском такмичењу.

Последњег месеца 2016. године договорено је да се још једна изложба Вики воли Земљу одржи у просторијама нашег дугогодишњег партнера, Универзитетске

библиотеке *Светозар Марковић* и то у оквиру прославе 16 година Википедије на енглеском језику.

Билборд у Београду на коме се налази фотографија која је заузела прво место на светском такмичењу Вики воли Земљу

Шта је функционисало, а шта није?

Сама организација такмичења је текла по плану. Проблем се и даља јавља код постављања и правилног обележавања фотографија. Учесници су се често јављали са следећим проблемима:

- превише компликован процес постављања фотографија
- тешко сналажење у списковима заштићених природних добара и са правилним означавањем шаблона
- неправилна категоризација
- неправилно давање описа фотографијама
- чест је случај да се на слици не приказује заштићено природно добро

У току такмичења на глобалном нивоу, представницима Викимедије Србије стигло је обавештења да је слика која је заузела друго место, обрађена. На слици је приказан Специјални резерват Увац са убаченим орлом. Викимедија Србије је контактирала аутора фотографије који је објаснио да орао јесте убачен, али да у пропозицијама такмичења нигде није наглашено да то није дозвољено. Имајући у виду да је аутор у праву, одлучили смо да фотографија и даље заузима друго место на локалном док је на глобалном такмичења искључена из даљег избора.

Додатне информације - Вики воли споменике

Викимедија Србије одлучила је да подржи организацију фото-такмичења Вики воли споменике. Такмичење је организовано од стране Интерглајдера, а током конкурса ВМРС је имала саветодавну улогу и помагала је такмичарима уколико је то било потребно. До краја септембра када је такмичење завршено прикупљено је [2209 фотографија](#).

Запис - Свето дрво

Циљеви и опис пројекта

Запис-Свето дрво је пројекат са циљем фотографисања и прикупљања података о записима у Србији. [Запис](#) је дрво које представља светињу за село на чијем подручју се налази. Дрво постаје запис чином освештења, при чему се у његову кору урезује [крст](#). Идеја пројекта је трајно бележење светих места народа у Србији, обичаја, веровања и догађаја везаних за записе као основ за стручну анализу, али и подизање свести будућих генерација о правилном очувању и неговању најстарије народне традиције. Значајан моменат у овом пројекту је прикупљање слободног материјала ради креирања базе записа која ће бити поднета УНЕСКУ ради заштите ових светих места.

Пројекат се у Србији реализује од 2015. године, а у 2016. се фокусирао превасходно на територију округа [Бор](#) и [Зајечар](#) у Србији. Овим би се заокружила територија [Шумадија](#) и

[Поморавља](#), и, сходно дневној релацији, обухватили делови Подунавља и Браничева. Поред фотографија прикупљали су се и други подаци који су били значајни за креирање чланака на Википедији и повећању слободног знања о овој теми. Такви подаци су локације записа, старе фотографије записа и документарни материјал, историјат, подаци о обредима везаним за запис, носиоцима обреда, стараоцу записа и сличним стварима.

Активности, резултати и утицај

Укупан број теренских дана је 70 (по кварталима 18, 19, 20 и 13). Обиђено је 206 насеља. Од планираних 800 записа фотографисано је само 554 а постављене фотографије за око 415. Остатак фотографија (око 1000) биће постављен током фебруара. На терену је прикупљен и велики број других фотографија (цркве, споменици, крајпуташи...) које ће такође бити постављене током 2017. године (део и кроз WLM и WLE).

Процењена километража за пројекат је око 4200 km, а остварено је преко 12400. Мали број записа пронађен је у неким планинским селима, а за које је потребно доста времена за обилазак - рецимо читав дан за Струганик, Рајац и Славковицу, а да није пронађен нити један запис.

Од планираних 8000 фотографија, у 2016. години је постављено 5304 фотографија, а о значају овог материјала говори и искоришћеност самих фотографија у Википедијиним чланцима. Скоро половина фотографија (2152) нашла је своје место у преко 150 написаних и допуњених чланака о записима у разним местима у Србији.

Теренски изласци у целој години заједно са посећеним насељима и фотографисаним записима могу се видети на овом [линку](#).

Шта је функционисало, а шта није?

Проблеми код прикупљања фотографија:

- Споро кретање неасфалтираним путевима или обилазак пешачењем;
- Мали број записа у планинским и влашким селима.

Проблеми код постављања фотографија:

- Ограничење у броју и/или укупној величини датотека
- Споро прикупљање података о власништву, потесу и координатама самог записа (кроз три веб сервиса РГЗ-а - Геомреже, еКатастар и НИГП)

Све фотографије се могу видети у овој [категорији](#).

Српска Света Гора у 4 годишња доба

Циљеви и опис пројекта

Српска Света Гора у 4 годишња доба је пројекат који има за циљ прикупљање слободних фотографија [Овчарско-кабларских манастира](#) који се налазе у [Овчарско-кабларској клисури](#). На овај начин се поменути манастири представљају кроз квалитетне, професионалне фотографије у свим годишњим добима и њима се обогаћује Викимедијина мултимедијална остава.

Активности, резултати и утицај

Од укупно [2500 прикупљених фотографија](#) издвојено је 480 фотографија врхунског квалитета (10 за свако годишње доба по манастиру). Остале фотографије такође су дате на слободно коришћење под Creative commons лиценцом.

Црква Кађеница

Укупан број фотографисаних манастира:

10 манастира и два Света места са 2000 фотографија

Број оригинално фотографисаних манастира из неприступачних углова:

10 манастира и два Света места са 500 фотографија

- Манастир Ваведење
- Манастир Вазнесење
- Манастир Преображење
- Манастир Свете Тројице
- Манастир Сретење
- Манастир Благовештење
- Манастир Илиње
- Манастир Јовање
- Манастир Никоље
- Манастир Успење Пресвете Богородице

Највећа мера успеха овог пројекта је у квалитету слободних фотографија.

Активности на пројекту подразумевале су одлазак на одређене локације у више наврата да би се за фотографисање искористили повољни временски услови као и различити мотиви у зависности од годишњег доба. Подешавање различитих углова снимања подразумевао је и обилазак ширег подручја.

Из разлога што фотографисање у неким манастирима није дозвољено, предузете су активности за добијање благослова и одобрења од Епископа жичког г. Јустина ради реализације пројекта у потпуности.

Шта је функционисало, а шта није?

Временски услови су увек непредвидива ставка у фото-пројектима који захтевају теренске изласке.

Ваљевске планине у објективу

Циљеви и опис пројекта

Ваљевске планине чине посебну природно-географску и културну целину на подручју Динарског масива односно Западне Србије и чине их венац планина [Медведник](#), [Јабланик](#), [Повлен](#), [Маљен](#) и [Сувобор](#). Основна идеја самог пројекта била је стварање квалитетног мултимедијалног садржаја који је, постављањем на Оставу, омогућио даљу употребу и коришћење кроз остале Вики пројекте. Овај садржај чине фотографије и видео записи са датог подручја које приказују околину, биљни и животињски свет, брдско-планинску архитектуру, живот села, као и културно-историјске целине кроз приказ археолошких локалитета, споменика и верских објеката. По својој природи, пројекат обухвата формирање материјала кроз неколико различитих тематских целина, које по својој природи чине важан сегмент у стицању нових сазнања и образовања. Сходно томе, крајњи циљ је био допуна, али пре свега богаћење новим материјалима. Ови материјали нису били у великој мери присутни на Вики пројектима и као такви су омогућили креирање нових чланака и допринели познавању одлика Ваљевских планина и њених појединачних целина.

Пројекат се реализовао у периоду од фебруара до децембра 2016. године, и на тај начин је приказао ову област кроз сва четири годишња доба. Током ових 11 месеци материјал се прикупљао и приказивао основне одлике ваљевских планина (Медведник, Јабланик, Повлен, Маљен и Сувобор) и то:

- Водене токове: Ребељска река, Јабланица, Повленска река, Таорска врела и горњи ток реке Градац;
- Карактеристичан биљни и животињски свет;
- Архитектуру и живот брдско планинских села: Ребељ, Поћута, Бебића Лука, Дебело брдо, Мравињци, Лесковице, Лелић, Крчмар, Дивчибаре, Славковица и делом села која се налазе у подножјима планина;
- Археолошке споменике, културно-историјске целине и верске објекте на датом подручју;
- Туристички комплекс Дивчибаре на Маљену.

Планирано је да се комплетан квалитетан материјал постави на Оставу и то најмање 1000 датотека (200 датотека по планини). Уз реализацију пројекта одвијала се и паралелна активност која се односи на попуњавање садржаја на самој Википедији. Приоритет је био попуњавање садржаја чланака које се односе на Ваљевске планине (уопштено), као и на појединачне планине чији су садржаји доста оскудни, а у случају

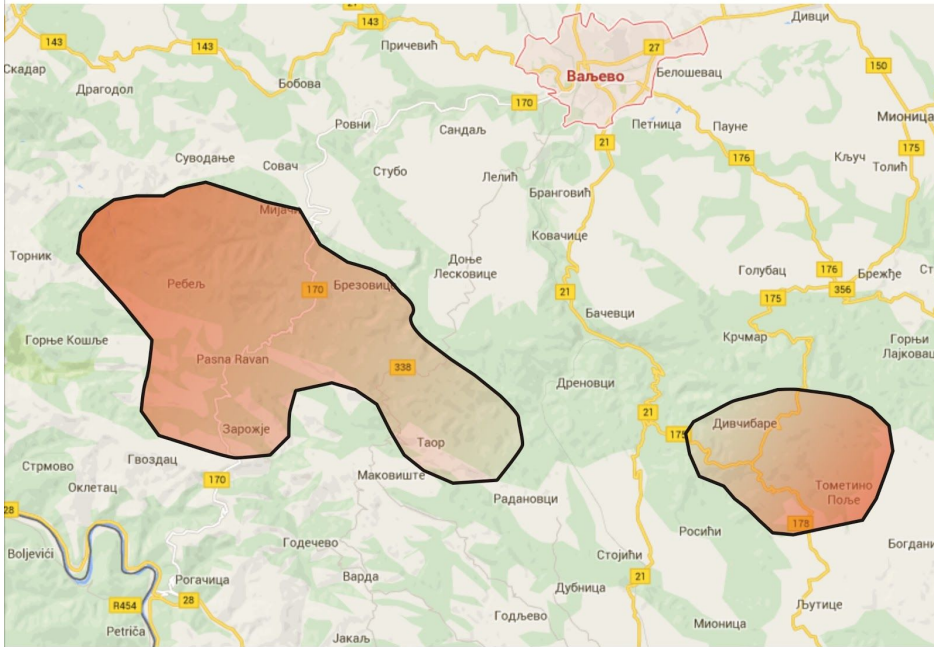
Сувобора непостојећи. Оквирно је планирано да се за чланке који се односе на саме планине и њено шире окружење искористи око 75% целокупног материјала који би био резултат предложеног пројекта.

Активности, резултати и утицај

Током јануара месеца приступило се потписивању уговора и припремним радњама за реализацијом пројекта током зимских месеци. У наредној табели могу се видети резултати пројекта у виду обиђених терена по кварталима, број постављених фотографија и линк ка категорији на Остави.

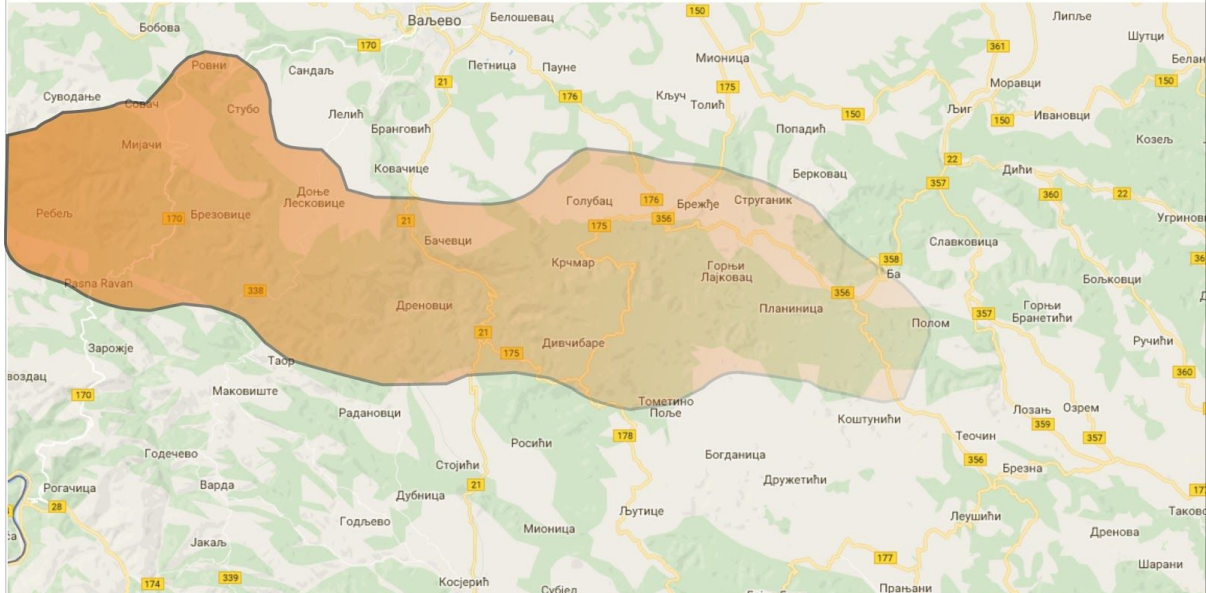
Квартал	Терени	Број фотографија	Линк ка Остави
Први квартал	Медведник (Ребељска река, Бебића Лука, село Ситарнице, засеок Кнежевићи и село Ребељ) Повлен (Повленска река, Мравинци, Кнежево Поље, извор реке Трешњице) Маљен (Дивчибаре) Јабланик (Дебело брдо, село Вујиновача и место Дебело брдо) Село Балиновић	258 (54 искоришћене у чланцима)	Category:Valjevo Mountains Winter
Други квартал	Повлен (Таорска врела, Мали Повлен, средњи Повлен, Повленска река) Медведник (засеок Вреоци, село Ребељ, река Завојшница) Маљен (Дивчибаре) Зарожије Јабланик (Дебело брдо) Брезовице	265 (75 искоришћених у чланцима)	Category:Valjevo Mountains Spring
Трећи квартал	Медведник (село Ребељ, село Ставе, Ребељска река, засеок Вреоци, Бебића Лука) Сувобор (Рајац, село Планиница, Равна Гора) Јабланик (Дебело брдо) Повлен (Велики Повлен, река Цетина, Средњи Повлен) Маљен (Дивчибаре, село Брежђе, село Горњи Лајковац)	188 (48 искоришћених у чланцима)	Category:Valjevo Mountains Summer

Valjevske planine u objektivu

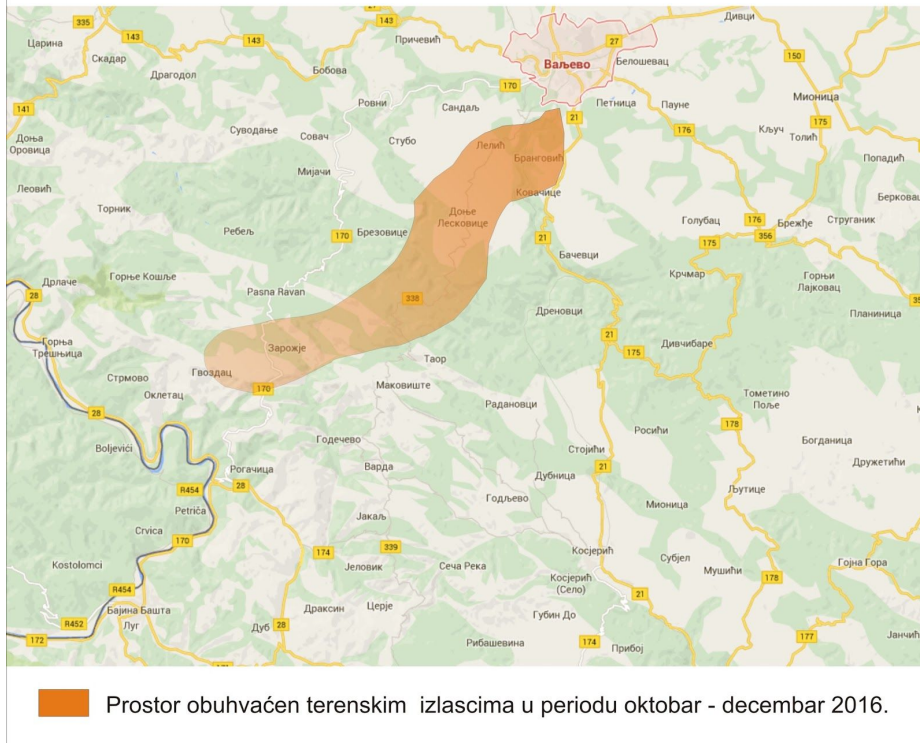
Prostor obuhvaćen terenskim izlascima u periodu april - jun 2016.

Valjevske planine u objektivu

Prostor obuhvaćen terenskim izlascima u periodu jul - septembar 2016.

Valjevske planine u objektivu

Шта је функционисало, а шта није?

Приликом реализације пројекта није било никаквих проблема. Сви планирани циљеви су у потпуности реализовани. Није било техничких проблема приликом постављања фотографија на Оставу, као ни код илустровања чланака.

Вики воли вилинске коњице

Циљеви и опис пројекта

Вики воли вилинске коњице је био пројекат који је за циљ имао прављење базе података која би широј јавности приближила информације о вилинским коњицима Србије. У годишњем плану планирано је да се то уради кроз организацију БООМ-а (Balkan Odonatological Meeting). БООМ је одржан у августу 2016. године и представља јединствен регионални научни и едукативни програм који развија и води група младих истраживача и студената из земаља западног Балкана с главним циљем успоставе регионалне сарадње у области истраживања и заштите вилинских коњица и слатководних станишта ([извештај 2011](#), [извештај 2013](#), [БООМ 2014](#), [БООМ 2015](#)). Очекивани резултат био је база која се састоји од фотографија и чланака о вилинским коњицима. Идеја је била да се за сваку врсту вилинских коњица који живе код нас допуни или напише нов текст али тако да буде још информативнији и разумљивији свим узрастима; првенствено ученицима и студентима којима је Википедија најчешће „полазна“ тачка у учењу, прављењу презентација, писању семинарских радова и слично. Фотографије, за разлику од постојећих које углавном приказују целе јединке,

приказују и детаље који су карактеристични за идентификацију дате врсте. Пројекат Вики воли вилинске коњице је, поред проучавања вилинских коњица, обухватио и фотографисање других организама, пејзажа, културних добара...

Активности, резултати и утицај

Као што је планирано, пре одржавања БООМ-а групи људи који су већ годинама учесници послата су упутства за уређивање Википедије и Викимедијине Оставе, а одржане су и скајп обуке за заинтересоване.

БООМ је одржан у августу у исто време када и Еду Вики камп. У току трајања скупа одржана је презентација о Википедији, њеном значају као и о томе шта се очекује од учесника скупа. Током обиласка терена, врсте коњица су типски фотографисане како би биле коректне за Оставу, а исти је процес био за станишта и друге организме. Имјући у виду да учесници нису само из Србије већ и из региона, направљен је договор да пишу текстове на својим матичним језицима и постављају на Википедију.

Материјал прикупљен пројектом

Сви учесници су били одушевљени идејом да ће моћи да утичу на то шта се налази на Википедији као и да ће њихове фотографије бити коректно описане, а касније и коришћене. Сам скуп је организован релативно лако зато што и остали учесници имају искуства у организовању теренских активности. Оно што није било пожељно јесу лоше временске прилике на које нисмо могли да утичемо.

Све фотографије се могу наћи у овој [категорији](#).

Шта је функционисало, а шта није?

Учесници скупа су били веома расположени да још више и типски фотографишу и прикупљању материјал који ће бити постављен под Creative Commons лиценцама, а чланци на Википедији илустровани њима. Такође су сви скупљали своје семинарске радове или раније текстове како би их прилагодили Википедији.

Оно што није функционисало јесте постављање фотографија на оставу и чланака на Википедију пошто се учесницима то чинило превише компликовано да би се брзо урадило. Материјал се и даље поставља.

Кургани Србије

Циљеви и опис пројекта

Циљ пројекта је био документовање кургана (хумки, тумула) на територији Србије, као непокретних добара културног од историјског значаја које нису под заштитом државе и стога пропадају (свега један курган је формално заштићен законом у Србији). Према званичним подацима на територији Србије има око 600 евидентираних кургана, али је пројектом утврђено да је стваран број знатно већи (постојало је преко 1000, данас може да се пронађе, бар у траговима нешто више од половине истих).

Активности, резултати и утицај

Резултати пројекта на остварењу овог циља документовања се могу узети као успешни, с обзиром на то да се рад претходног полугодишњег пројекта (из 2015. године) сада могао наставити у трајању од једне године. У оквиру пројекта покривен је велики део Војводине (метрика покривености је преко 50% могућих и планираних места), а фотографије са посећених локација су унете на [Викимедијину Оставу](#). Током пројекта

израђен је каталог хумки са координатама на основу којег се излазило на локације и утврђивало стање на лицу места (једно је мапа, а сасвим друго актуелна ситуација на локацији). Каталог је тренутно у радној форми и у неком будућем времену може бити објављен на Остави. Што се метрика тиче оригинални план је био да се током ове године на Оставу постави минимум 300, а оптимум 500 фотографија (у истој категорији већ је стајало око 200 из прошле фазе) и да се напише око 100 нових чланака везаних за тему (опис појединачних кургана, као и писање и унапређење повезаних историјских чланака). Слика је постављено и више (садашњи број слика износи око 1200, разврстано по категоријама), а број нових чланака из [листе кургана](#) која је у међувремену и расла износи 33 са још додатних 37 нових чланака за повезане садржаје и значајним доприносима у повезаним темама у најмање 25 чланка на Википедији (археологија, објашњење појмова, важне личности итд.).

Што се процедуре тиче, најважнији кораци су били да се на Википедији и Остави створе и унапређују тематске странице, и започну чланци са описима сваке поједине хумке.

Изведено је 42 теренска изласка, при којима је пређено више од 9100 километара. Најважнији задаци који су остварени су следећи тематски чланци: [Списак хумки у Србији](#), [Списак земљаних утврда у Србији](#), [Кургани у Србији](#) и [Списак литературе](#) (види још [Категорију: Кургани Србије](#)), као и категорисање слика (нарочито расподела [музејског материјала](#)). Значајан део остварених циљева била је посета музејима, где је фотографијама покривено раздобље са хумкама: енеолит, бронзано доба. Пример како се музејски експонати уклапају у готов чланак видети овде: [Бела хумка](#). Показало се даље да на Википедији на српском језику нема садржаја везаних за тему музеји, археологија и стара историја, а везано непосредно и посредно за кургане. Овакв материјал иначе је био недоступан јавности у Србији јер није истраживан и покривен фотографијама.

Значајно је проширена не само листа хумки већ и списак литературе. [Мапе са визуелним приказом](#) се константно ажурирају. Израђени су и неки шематски прикази, попут овог: [Хумке Потисја](#).

Шта је функционисало, а шта није?

Писање чланака је некад било отежано због недостатка референци или нетачних података који се налазе у Википедијиним чланцима о археологији, историји и географији. Из тог разлога су подаци у овом пројекту прикупљани и од стране музеја и других релевантних институција. Неки од написаних чланака су и даље клице, али ће на њима вођа пројекта радити и у 2017. години.

Такмичења на Википедији

Циљеви и опис пројекта

Примарни циљ такмичења је повећање слободног знања кроз креирање и побољшање чланака на Википедији. Такође, кроз организацију оваквих активности, повећава се мотивација и учешће заједнице. Учесће заједнице се не огледа само у учешћу на такмичењу већ и у организацији активности, контактирању удружења и жирирању чланака.

Активности, резултати и утицај

Такмичења на Википедији омогућавају већу активности заједнице и поспешује здрав такмичарски дух. Викимедија Србије годинама организује такмичења и као резултат добија велики број написаних и допуњених чланака, као и већи број мотивисаних Википедијанаца.

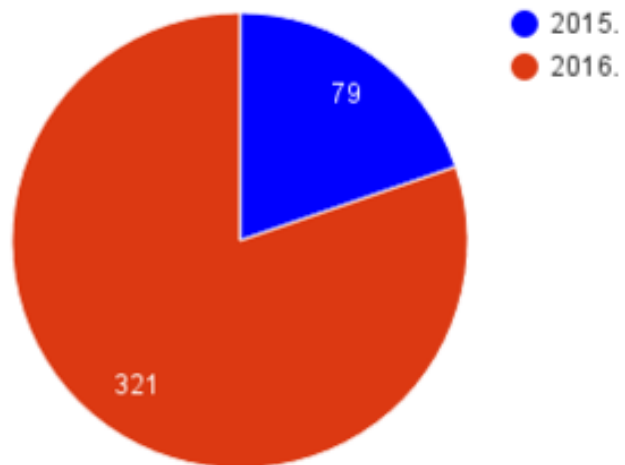
У 2016. години организована су три такмичења као што је било и планирано и то са темама: ЦЕЕ Пролеће 2016, Књижевност, Живи свет. Резултати су показали да је премашен планиран број написаних чланака и из тог разлога сматрамо да је овај пројекат успешан и веома погодан за привлачење нових учесника.

Прво такмичење које је организовано је ЦЕЕ Пролеће 2016. На овај начин Викимедија Србије учествовала је у регионалној сарадњи огранака из ЦЕЕ региона. Само такмичење захтевало је више активности и то:

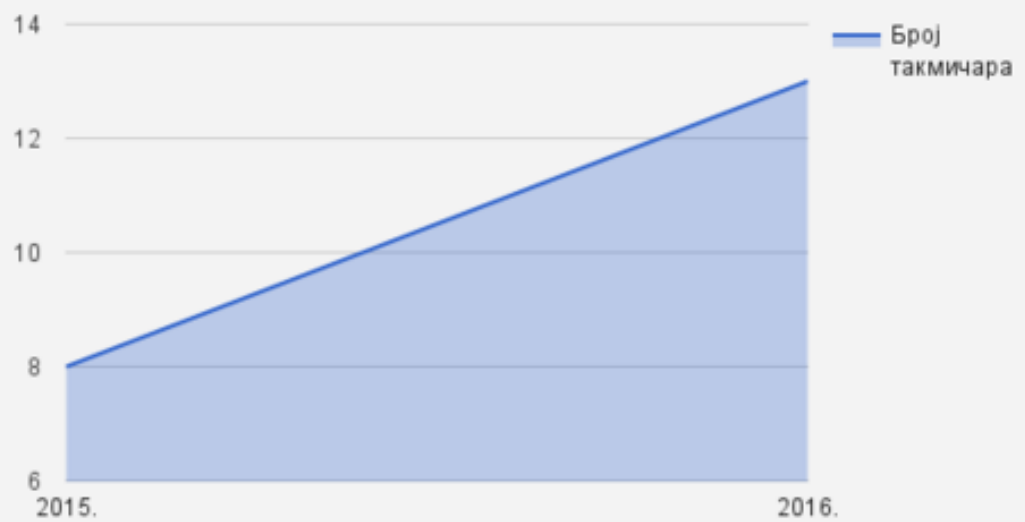
- Креирана је [страница такмичења на Википедији](#).
- Направљена је [листа](#) чланака за писање на мети.
- Креирана су [правила](#) такмичења на Мети.
- Направљен је [шаблон](#) за обележавање чланака на Википедији на српском.
- Контактрани су Клуб светских путника као и Географски факултет ради прослеђивања вести и укључења у такмичење, као организације које су релевантне и које окупљају нашу циљну групу. Викимедија Србије нема повратну информацију да ли се неко од студената или чланова Клуба путника прикључио такмичењу.
- Контактрани су чланови жирија из заједнице, а начин оцењивања остао је исти — сваки чланак је добијао оцену од 0 до 2, а затим се та оцена множила са бројем бајтова чиме се узимају у обзир квантитет и квалитет чланака.
- Током трајања такмичења sitenotice је био постављен на Википедији, а недеље су издељене тако да је за сваку постојала сугестија такмичарима о чему могу писати.
- Одржавана је комуникација са интернационалним организаторима.
- Са Викимедијанцима из Републике Српске, договорено је да ће се такмичење организовати у сарадњи ВМРС и Викимедијине заједнице Републике Српске. Викимедија Србије додељује прве три награде, док су се награде у виду књига доделиле за највећи допринос, за најбољи чланак и за најбољег новајлију. Награде је обезбедила Викимедија Пољске.
- Након завршетка такмичења, Викимедија Србије је објавила [блог пост](#) који је подељен на сајту, мејлинг листи, друштвеним мрежама.
- Победници су контактрани и награде су до краја другог квартала уручене.

У наставку следе упоредни резултати ЦЕЕ Пролећа из 2015. и 2016. године. Може се увидети велики раст не само у броју такмичара већ и у броју написаних и допуњених чланака и укупног броја бајтова.

Од укупно 400 чланака, 79 је написано у 2015, а 321 у 2016. години

ЦЕЕ Пролеће - пораст броја такмичара

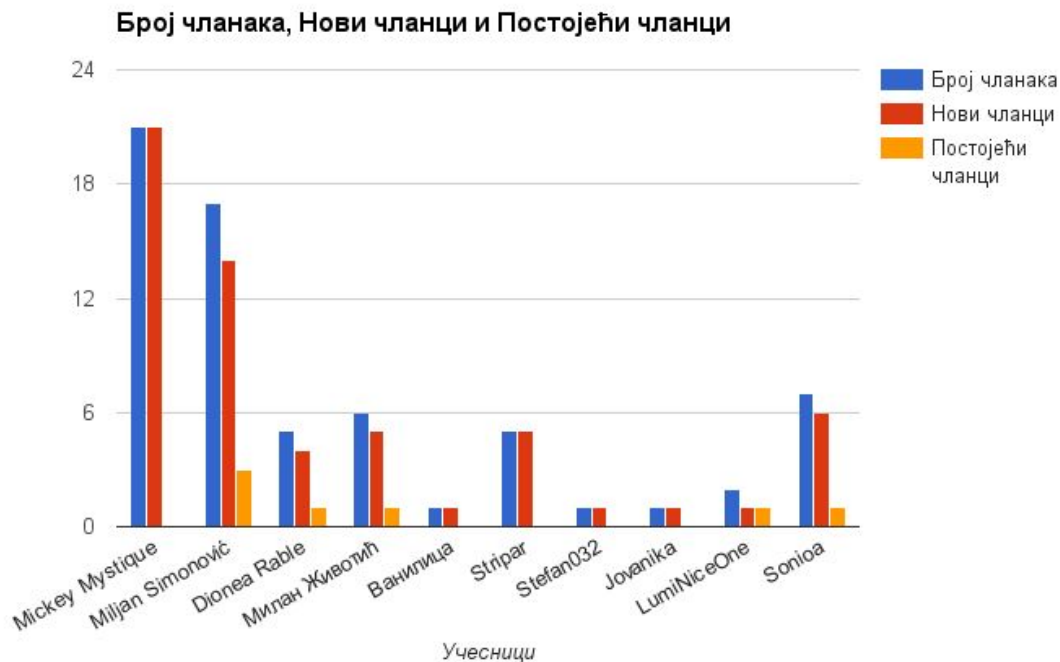

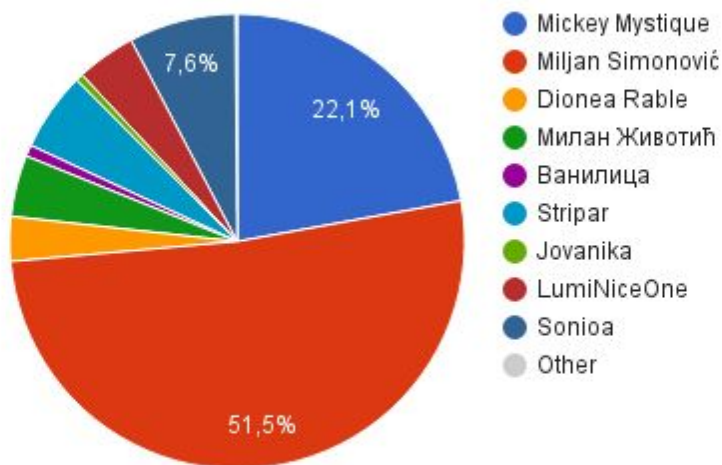
Након овог такмичења, одржано је такмичење на тему књижевности. Имајући у виду да кроз такмичења желимо да укључимо што више чланова заједнице, узели смо у обзир предлог теме једног од најактивнијих Википедијанаца - БокицаК. Наиме, након што је на Тргу постављено питање заједници коју би тему волели када је такмичење у питању, многи су давали разне предлоге. Чинило је да је књижевност занимљива тема, а опет врло конкретна. Одлучено је да такмичење буде одржано у септембру и одмах су извршене следеће активности:

- Креирана је [страница такмичења на Википедији](#).
- Направљена је листа чланака за писање/допуну на страни такмичења. У ову активност укључили су се и други Википедијанци као и сам предлагач теме.
- Контактрани су волонтери из Друштва младих лингвиста како би се прикључили такмичењу.
- Контактрани су чланови жирија из заједнице, а начин оцењивања остао је исти — сваки чланак је добијао оцену од 0 до 2, а затим се та оцена множила са бројем бајтова чиме се узимају у обзир квантитет и квалитет чланака. Такође, једна чланица жирија била је девојка чија је струка књижевност. Тако смо покрили све аспекте оцењивања — и техничке и садржинске.
- Одређене су и купљене награде.
- Током трајања такмичења sitenotice је био постављен на Википедији.
- Такмичење је трајало до 30. септембра након чега је уследило жирирање и проглашење победника.

На следећим графиконима могу се видети резултати такмичења на тему књижевности на којима се може видети број написаних и допуњених чланака по учесницима као и унос бајтова по учесницима у процентима.

Унос бајтова процентуално по учесницима

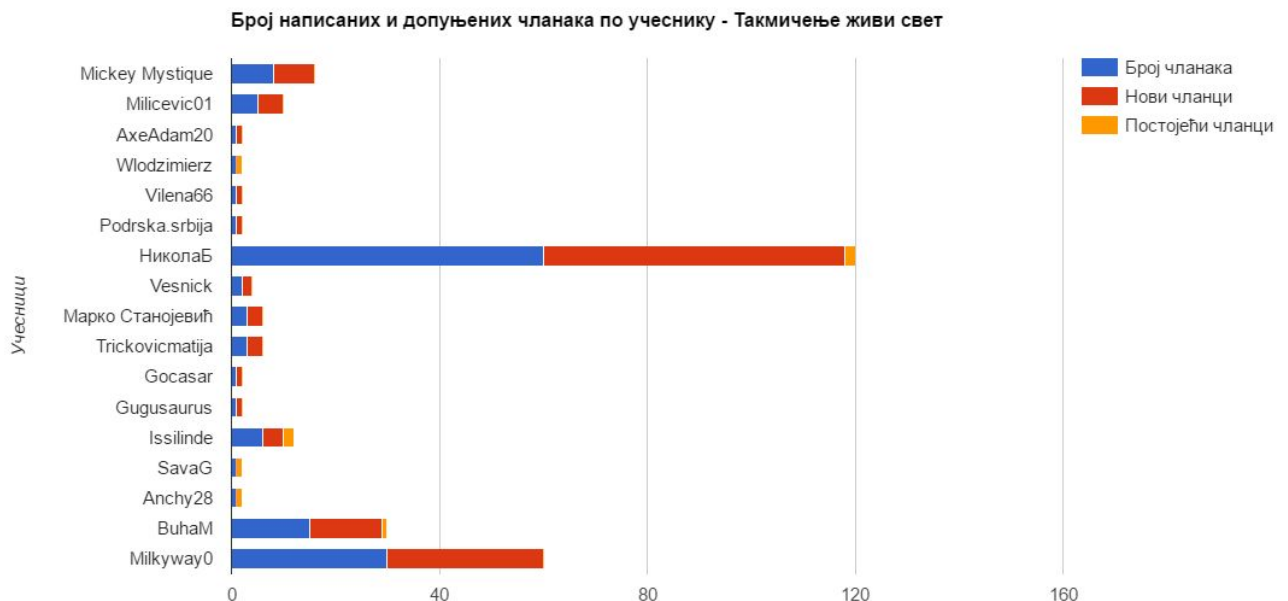

Последње такмичење у 2016. години било је на тему живог света. Искуство нам говори да је избор теме врло битан и значајно утиче на број учесника и чланака. Због тога се Викимедија Србије увек труди да изабере опширну тему, а уједно довољно занимљиву и конкретну.

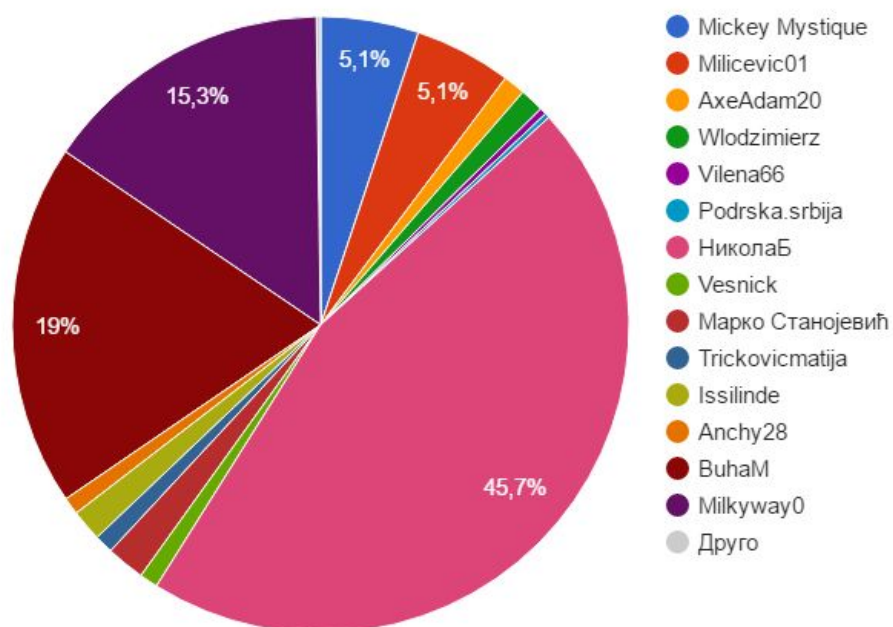
- Креирана је [страница такмичења на Википедији](#).

- Направљена је листа чланака за писање/допуну на страни такмичења. У ову активност укључили су се и други Википедијанци.
- Контактрани су чланови жирија из заједнице, а начин оцењивања остао је исти — сваки чланак је добијао оцену од 0 до 2, а затим се та оцена множила са бројем бајтова чиме се узимају у обзир квантитет и квалитет чланака. Чланови жирија били су активни Википедијанци.
- Одређене су и купљене награде.
- Током трајања такмичења sitenotice је био постављен на Википедији.
- Такмичење је трајало до 15. децембра након чега ће уследити жирирање и [проглашење победника](#).

Такмичење је резултирало са 140 чланака, од чега су 132 нова, а 8 допуњених. У наставку следе графикони који приказују број написаних и допуњених чланака по учесницима, као и унос бајтова у процентима.

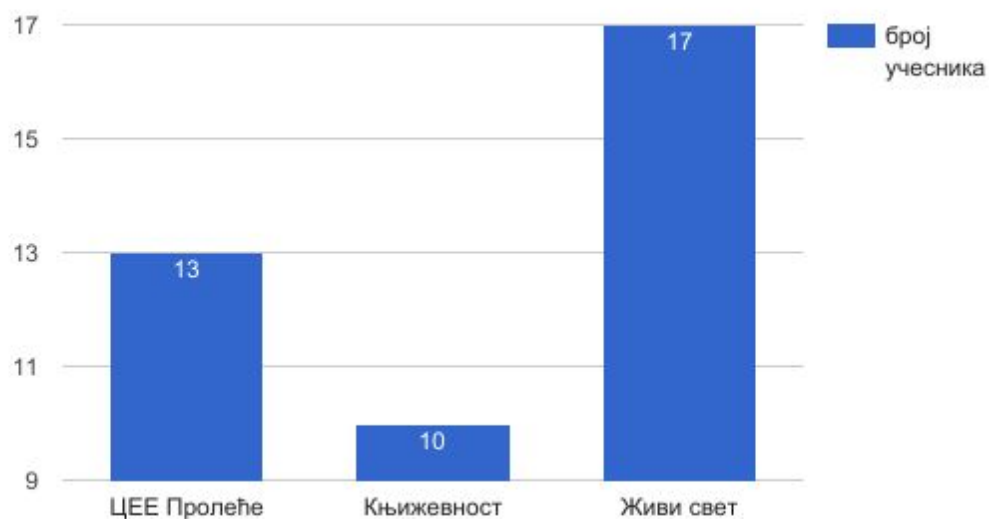

Унос бајтова процентуално по учесницима - Такмичење живи свет

У наставку следе упоредни резултати са сва три такмичења у погледу броја учесника, написаних/допуњених чланака, као и броја унетих бајтова:

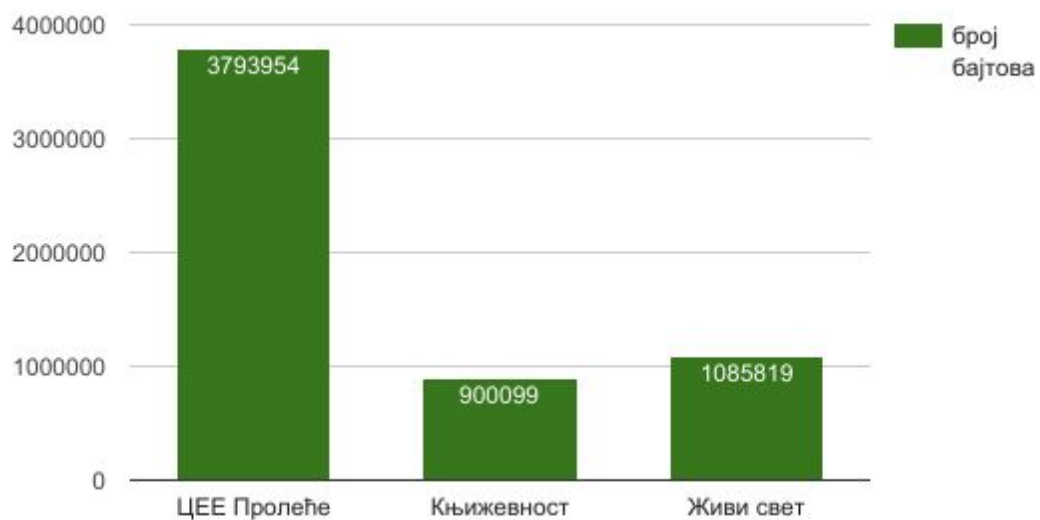
Број учесника по такмичењу

Број написаних и допуњених чланака по такмичењу

Број бајтова по такмичењу

Шта је функционисало, а шта није?

У 2016. години, ЦЕЕ Пролеће је имало знатно већи одзив у погледу броја такмичара, броја бајтова и броја написаних и допуњених чланака. Постигнути резултати су премашили очекивања. Занимљиво је да су овогодишњи победници исти као и прошлогодишњи. Ови уредници иначе редовно учествују на такмичењима. Међутим то је изазвало подељено мишљење код осталих такмичара. Део заједнице је упознат са

активностима Викимедије Србије и учествује у ВМРС пројектима, с тим што је тај део и даље мали. Тако се често провлаче иста имена када су у питању победници такмичења, добитници стипендија за Викиманију, Вики-камп и сл. Представници ВМРС су овим такмичарима објаснили онлајн и офлајн допринос уредника који често добијају награде и разјаснили зашто су баш њима уручене награде.

Било је негодовања заједнице по питању учествовања заједнице са територије Косова и Метохије. Викимедија Србије је остала неутрална када је овај проблем у питању. Уредници су заменили заставу Косова на страници такмичења на Википедији.

Избор тема је такмичарима био компликован због недовољне разјашњености да ли се теме односе на земље које учествују у такмичењу или уопште земље Централне и Источне Европе.

Иако се у почетку чинило да је књижевност интересантна тема и да ће привући многобројне чланове заједнице као и нове уреднике, резултати у погледу броја написаних и допуњених чланака нису били задовољавајући. На самом почетку такмичења је било доста пријављених учесника који су се обесхрабрили када нису успели да напишу чланак по Вики правилима и затим су одустајали од такмичења. Ови учесници добили су помоћ у виду савета путем мејла или брошура, али ипак нису наставили учешће на такмичењу.

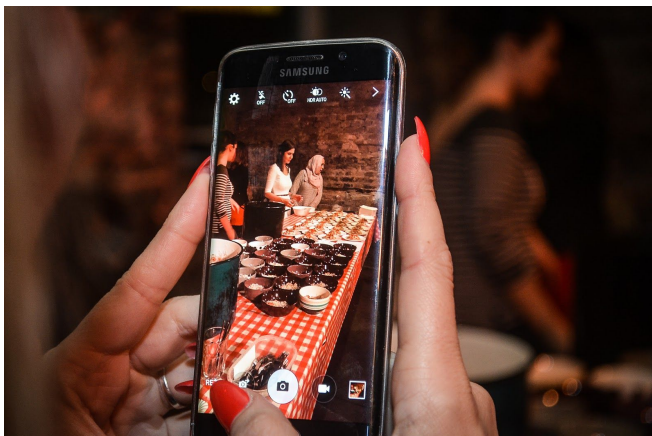
ВИКИРЕЧНИК

Сарадња на факултетима

Циљеви и опис пројекта

Овај пројекат се успешно спровео и током 2016. године. Ангажовани су студенти са различитих катедри на Филолошком факултету (арапски, кинески, словачки, украјински). Циљеви пројекта су најпре ширење и развој Викиречника, али и едукација и учешће студената и других ентузијаста на пројектима. Током 2015. године, евидентно је било да је студентима потребно доста времена за савладавање правила уређивања, али и помоћ и надзор од стране асистената.

Активности, резултати и утицај

Сарадња са поменутиим катедрама се наставила, али се обим активности формирао у зависности од броја заинтересованих студената и времена асистената. Кинески речник је укључио превод чланака у програм. Фокус је ове године стављен више на квалитет него на квантитет. У циљу повећања мотивације учесника на пројекту, у 2016. години организовано је окупљање које је било

вишенаменско. У питању је догађај Деликатесни понедељак, организован у сарадњи са Културним центром Град. Имајући у виду да је пројекат 1001 арапска реч најактивнији пројекат, организован је догађај истоименог назива. У организацији и припреми хране су учествовали волонтери на пројекту, као и либијски кувари. Догађај је био веома посећен. Посетиоци су били чланови заједнице, сви они који су заинтересовани за ВМРС пројекте и арапску културу, медији, као и избеглице.

Организоване су радионице обуке уређивања Викиречника за студенте словачког језика у канцеларији ВМРС, а студенти кинеског језика су радили на факултету током часова. Сви уређивачи су такође доприносили од куће.

Шта је функционисало, а шта није?

Ове школске године студенти нису били мотивисани за рад, јер им асистенти нису делили поене, те је њихов рад био на добровољној бази.

Језичка лабораторија

Циљеви и опис пројекта

Пројекат „Језичка лабораторија” је имао за крајњи циљ прављење, односно усавршавање граматичког речника српског језика у електронском облику и његово објављивање под слободном лиценцом, који је могуће даље користити као базу за израду других пројеката (провере правописа, анализатора текста, аутоматског превођења, граматичку проверу текста, и сличних напредних функција).

Планиране метрике у тренутку писања пројекта биле су:

- Број учесника у креирању језичког корпуса: најмање 10
- Број одржаних радионица и учесника: најмање 3
- Број унетих речи у језички речник: најмање 10.000 речи са најмање 100.000 граматичких облика
- Број медијских промоција: најмање 3

Активности, резултати и утицај

Представљање лабораторије на хакатону Викиманије 2016. Хакатон Викиманије пружио је прилику да се у неформалном разговору учесницима представи концепт Језичке лабораторије, размене искуства и идеје за побољшање. Посебно место у разговору заузеле су идеје везане за употребну вредност оваквог речника.

У 2016. званично је отворена лабораторија, на адреси <http://lab.unilib.rs/>. Пријављени корисници (уредници) сада могу да бирају речи које мењају кроз падеже и да погледају досадашње резултате, а непријављеним корисницима омогућен је само преглед досадашњих резултата у виду речника и кластера.

Израђен је прототип претраге уз налажење различитих облика речи, која је активна на Претраживим дигитализованим историјским новинама. Пример претраге <http://www.unilib.rs/istorijske-novine/pretraga?search=nusic> налази облике “нушић”, “нушића”, “нушићу” итд. (2015)

Израђена је шема свођења именица српског језика на номинатив, за употребу у претрази са налажењем различитих облика речи. Кад буде готова, за шта је потребно унети довољан број облика речи, шема ће омогућити претрагу Викимедијиних пројеката на српском језику уз налажење различитих облика речи. Ово би требало да доведе до око 100% више нађених релевантних резултата у свакој претрази.

Поред ових активности одржане су и радионице упознавања са Језичком лабораторијом у Универзитетској библиотеци *Светозар Марковић*. Радионице је држао Адам Софронијевић, заменик управника Универзитетске библиотеке, у периоду октобар - децембар 2016. године, на којима је Језичка лабораторија представљена запосленима у Универзитетској библиотеци "Светозар Марковић" и волонтерима који ће радити на уношењу речи. На самим радионицама нису рађени званични уноси у систем већ вежбе са просечно 10 учесника. Предвиђено је да искуства са радионица доведу до унапређења система и богатијег корпуса речника.

Метрике	Планирано	Остварено	Објашњење
Број унетих речи у базу	10.000	16.273	Именице преузете са Викиречника
Број унетих облика речи	100.000	24.308	Облици преузети са Викиречника + унети на Викићошку

Шта је функционисало, а шта није?

Искуство у 2016. години у раду на пројекту „Језичка лабораторија“ волонтерима је помогло да утврде да овакав концепт даје боље резултате на дуже стазе, у периоду од две године уместо једне. Изазов са којим су се сусрели било је усклађивање периода развоја софтвера, тестирања и подешавања, са обавезама студената-волонтера у академској школској години. Из овог разлога пројекат се наставља у 2017. години са примарним циљем ширења корпуса речника и доступних унетих облика речи, како би првенствено био остварен план из 2016. године од минимум 100.000 облика. Рад на пројекту ће се на даље одвијати у Универзитетској библиотеци „Светозар Марковић“. У фебруару и марту 2017. године биће укључена 4 нова уредника који долазе из редова запослених у библиотеци и волонтера ангажованих у сарадњи са Катедром за библиотекарство и информатику Филолошког факултета Универзитета у Београду. Даље током 2017. године пратиће се рад и развој, по потреби укључивати нови уредници, и уносити потребна побољшања и фина подешавања.

Одрживост пројекта огледа се у активностима предвиђеним у току 2017. године: о трошку Универзитетске библиотеке, запослени и волонтери ће похађати радионице на којима ће радити на проширивању корпуса речника.

ПОДРШКА ЗАЈЕДИЦИ

Циљ овог програма јесте стварање и одржавање боље и здравије атмосфере у заједници, успостављање боље комуникације са заједницом и повећање мотивације чланова. Како би ови циљеве остварили, програм је подељен на неколико сегмената а то су анимирање заједнице, локална конференција Википедијанаца и Вики Југ. Кроз сваки од ових пројеката прожима се децентрализација и повећање учешћа заједнице у пројектима.

Анимирање заједнице

Циљеви и опис пројекта

Идеја пројекта била је да се реализује скуп активности у циљу повећања мотивације и учешћа заједнице у пројектима Викимедије Србије. Кроз бољу комуникацију, ради се на бољој обавештености чланова о локалним пројектима ВМРС, као и о дешавањима у глобалној заједници. У циљу осигурања високог степена учешћа заједнице, користили смо различите комуникационе канале: блог, мејлинг листа друштвене мреже, сајт, Трг на Википедији. Ширење активности ван Београда подразумевало је учествовање волонтера из других градова на догађајима у Београду. Чест је случај да су чланови заједнице више мотивисани након окупљања/конференција, на којима добију идеје и мотивацију. Примена проактивног приступа приликом тражења партнера у локалним организацијама из разних градова Србије, један је од начина да се стави фокус на јачање капацитета заједнице. Приоритетни таргети за партнерства била су удружења која окупљају младе људе, заинтересоване за друштвени активизам и волонтеризам. Кроз организовање фото-тура, радионица, дружења, млади могу да пишу чланке о местима која су обишли, постављају фотографије, промовишу рад организације на локалним дешавањима, организују изложбе, преговарају са ГЛАМ институцијама о моделима сарадње и сл. Све ово повећава не само учешће волонтера већ и ширење активности, деловање и дисеминацију знања по другим градовима Србије.

Активности, резултати и утицај

Како би се остварило наведено реализоване су следеће активности:

- Организована је прослава 15. годишњице постојања Википедије на енглеском језику. Википедија 15 прославила се на окупљању заједнице у канцеларији Викимедије Србије. Занимљиво је да је рођендан био веома медијски испраћен приликом чега се повећавала видљивост Викимедије Србије и њених других пројеката. ВМРС је организовала и доделу награде Википедијанцу године у виду годишњих чланарина Народне библиотеке Србије и Библиотеке града Београда. Награде су обезбедиле поменуте институције, иначе партнери ВМРС.

- Организована је прослава 13. годишњице постојања Википедије на српском језику. Рођендан је организован у канцеларији Викимедије Србије и окупила је чланове заједнице, али и бројне новинаре.
- Чланови заједнице позивани су да се укључе у пројекте ВМРС. Тако су најактивнији Википедијанци постали чланови жирија за ЦЕЕ Пролеће 2016. Осим њих укључена је и Заједница Викимедијанаца Републике Српске. Договорено је да такмичење буде реализовано заједнички тако да се поред основних награда за прва три места, обезбеде и награде за највише доприноса, најбољег новајлију и најбољи чланак.
- Википедијанци су укључени и у уређивачки маратон који је реализован у сарадњи са Светском организацијом пантомимичара. Неки волонтери који нису били у Београду, учествовали су онлајн и писали чланке од куће.
- У 2016. години написано је 57 блог постова у вези са актуелним догађајима и пројектима.
- Управни одбор Викимедије Србије одлучио је да од 2016. године додељује награду Бранислав Јовановић у част покојног бившег потпредседника Викимедије Србије и вредног члана заједнице. Одлучено је да се награда додељује годишње и то истакнутим Википедијанцима и Викимедијанцима који допринесу ширењу слободног знања. У 2016. години први пут је додељена у оквиру WikiLive конференције истакнутом Википедијанцу Intermedichbo-у.
- У јуну месецу организован је [Вики-пикник](#) на Ади Циганлији. Догађај је најављен на [блогу](#), сајту, [Фејсбуку](#) и мејлинг листи. Чланови заједнице су позивани и лично. Пикнику је присуствовало око 15 чланова заједнице. Викимедија Србије до сада није организовала овакав вид дружења у природи, а сама идеја пикника била је да се заједница позове и дружи у опуштеној атмосфери.
- Крајем јуна покренута је иницијатива да се организује тематска недеља о културном наслеђу. Креирана је [страница на Википедији](#) и чланови заједнице су позвани путем стандардним комуникационих канала (Трг, друштвене мреже, мејлинг листа). Одлучено је да се организују две тематске недеље о културном наслеђу од 4. до 17. јула 2016. Тематске недеље одржавају се на више Википедија широм света. Страна глобалне иницијативе се може видети на [мети](#). Википедијанци су у оквиру ове две недеље могли да пишу о споменицима културе, уметничким радовима, о књигама као и о ауторима истих. Учесници су могли писати о културном наслеђу у Србији, али и о културним знаменитостима у разним другим земљама.

Прослава 15 година Википедије на енглеском

Често је тешко током летњих месеци анимирати заједницу имајући у виду да су актуелни испитних рокови или годишњи одмори. Такође, Викимедија Србије током овог периода активно ради на прикупљању годишњих предлога пројеката и креирању годишњег плана што изискује доста времена. У периоду јул-септембар највећи фокус је стављен на упознавање шире јавности о Википедији и Викимедији Србије и то на следеће начине:

- Вики ћошак - Вики ћошак је први пут организован у оквиру Филмстрит манифестације у Београду и представља потенцијалну будућност у сфери едукације, истраживања и знања, јер кроз отворен приступ нуди свима тренутна сазнања о многобројним темама. Првобитна идеја је да применимо проактиван приступ и да кроз постављање штанда на одређеним дешавањима или прометним локацијама пружимо посетиоцима разне информације у вези са Вики пројектима и разним локалним ВМРС пројектима. У периоду јул-септембар Вики ћошак је организован у оквиру промо активности Ноћи истраживача. Промо активности у Београду одржане су у научном камиону током јула, док су у Ћуприји биле актуелне у септембру. Сама Ноћ истраживача подразумевала је постављање Вики штанда у шест градова (Београд, Крагујевац, Ниш, Пирот, Ваљево (Петница), Пожаревац). У три града имали смо брендиране штандове са лаптоповима, брошурама и промо материјалима, док су у остала три били постављени столови са пропатним материјалима. Предност оваквих активности је децентрализација. Волонтери из поменутих градова су се активирали и учествовали на Вики ћошку у Ноћи истраживача.

Посетиоци су могли да чују нешто више о Викимедији Србије, о Википедији, али и да уређују Вики пројекте или Језичку лабораторију. Фотографије са догађаја се могу видети на овом [линку](#).

- Након друге локалне конференције Википедијанаца, неколико волонтера је предложило пројекте који би се могли реализовати, док су се други активно укључили у реализацију постојећих. Неки од пројеката су добили микрогрантове, док су други прихваћени као годишњи пројекти.
- У септембру смо добили новог менаџера Образовног програма који је доста времена посветио прегледању базе волонтера и активирању оних који су били заинтересовани. У овом периоду одржане су обуке за нове волонтере који су изразили жељу да се укључе у неке од активности ВМРС.
- У трећем кварталу одржано је више Вики окупљања различитих формата ([норвембар](#), [вики квиз](#), [рођендан ВМРС](#), [децембар](#)). Поред стандардних и окупљања у канцеларији Викимедије Србије, организовали смо и Вики квиз што се члановима заједнице веома свидело. Идеја је била да најпре поново заинтересујемо и да окупљања опет буду редовна и занимљива. У децембру смо прославили 11 година Викимедије Србије. Прослава је организована у канцеларији уз освежење.

Шта је функционисало, а шта није?

Иако је било у плану да окупљања опет буду редовна, прва половина године није била најповољнија за то. Ово је исправљено у другој половини године. Настојаћемо да у 2017. години окупљања буду чешћа и да привуку више људи из заједнице.

WikiLive 2016

Циљеви и опис пројекта

WikiLive је локална конференција Википедијанаца, први пут организована 2015. године. Након интерактивних предавања и дружења, учесници су попунили евалуационе формуларе из којих је закључено да је њихово задовољство било на високом нивоу, као и жеља да учествују на конференцији и следеће године. Узимајући у обзир задовољство учесника, предавача, продуктивне дискусије и идеје које су учесници добили на крају конференције, одлучено је да WikiLive постане редовна пракса. Пројекат је замишљен као окупљање Википедијанаца и Викимедијанаца на једном месту у циљу јачања заједнице и повећања мотивације исте. На овај начин, кроз секундарне активности, повећава се видљивост Викимедијиних пројеката међу заједницом. Дводневни програм је обухватио разноврсне сесије које су водили искусни Википедијанци и покрио је теме из света Викимедије Србије, новине из других огранака, као и нове алате које је могуће користити.

Учесници ВикиЛајв конференције

Уважени су предлози учесника да у програм уврстимо и интерактивне радионице и дебате. Предавања су прилагођена тако да их могу похађати и они са, али и они без искуства.

Као и прошле године, Викимедија Србије је доделила стипендије волонтерима ван Београда и из региона и тако им покрила трошкове смештаја, превоза и хране.

Активности, резултати и утицај

На организацији ВикиЛајв конференције почело је да се ради већ почетком фебруара 2016. године. Најпре је послат [позив за волонтере](#) који ће учествовати у организацији конференције. Направљени су тимови: тим за логистику, промо тим, тим за комуникацију са учесницима и програм тим. Идеја конференције је била иста као и прошле године — окупити Википедијанце из Србије и из региона и направити довољно интересантан дводневни програм са разноврсним темама из Вики света. У првом кварталу задаци су били распоређени по тимовима на следећи начин:

- Тим за логистику радио је на проналаску смештаја за стипендисте, простору где ће се одржати конференција и набавком промо материјала.
- Програм тим је осмислио теме које би могле бити обрађене на конференцији и направљен је нацрт програма. Чланови тима имали су у виду повратне информације од прошле године. Тако су уведене сесије попут игре WikiDojo и Светски кафе. Поред овога, Викимедијанци из Бугарске, Македоније и Републике Српске позвани су како би представили активности и пројекте у њиховим заједницама.
- Тим за комуникацију са учесницима имао је задатак да позива Википедијанце на конференцију. Позив за стипендисте је био објављен када су потврђени време и простор — почетком априла.

- Промо тим је у првом кварталу имао мање посла. Касније када се конференција приближила, радило се на промоцији исте.

И овог пута ВМРС је остварила сарадњу са Стартит-ом који је обезбедио простор за конференцију. Након формирања тимова, расподеле послова по тимовима, проналаска простора за конференцију и креирања нацрта програма, креиран је [формулар за пријаву](#) и објављен је [позив за стипендисте](#). До самог истека рока, рађено је на промоцији конференције и многи Википедијанци су директно контактирани како би се пријавили за стипендију уколико нису из Београда. Од 24 пријављених, 17 је примљено. Међу пријављенима били су ту и предавачи из других градова Србије, као и из региона. Тим за комуникацију са учесницима је комуницирао са учесницима и сви су благовремено били обавештени о програму који се налази на [Википедијиној страници](#), предавачима, мапама са назначеним местима хостела, простором где се одржава конференција и канцеларијом ВМРС. Пре конференције извршене су све припреме — промо материјал је припремљен (мајице, нејмтагови, цегери са фасциклама, нотесима и програмима), логистичке припреме су извршене у самом Стартиту који је обезбедио интернет, струју, пројектор и другу потребну опрему. Припремљен је и [евалуациони упитник](#) за све на конференцији као и [формулар за регистрацију](#).

Пре саме конференције медијима је прослеђено саопштење за јавност које је објављено на сајту и на [блогу Викимедије Србије](#). WikiLive 2016 је одржан 14. и 15. маја. Успешну конференцију је на самом почетку пожелела Кетрин Мар, тада привремена извршна директорка Задужбине Викимедија у Сан Франциску. Кетрин је у [видео поруци](#) истакла значај оваквих окупљања за волонтерску заједницу као што је заједница Википедијанаца и Викимедијанаца у Србији.

Статистике на Википедији представио је дугогодишњи Википедијанац и администратор на Википедији на српском језику, Филип Маљковић. Учесници су имали прилику да виде који су то најчитанији чланци, који имају највише измена, какви су трендови на Википедији и каква је њихова повезаност са актуелним друштвеним дешавањима.

Ивана Маџаревић, менаџер пројеката и заједнице и Милица Жарковић, менаџер образовног програма, представиле су пројекте и активности Викимедије Србије. У оквиру ове презентације учесници су имали прилику да виде на које начине ВМРС промовише Википедију и ради на обогаћивању исте. Међу најважнијим програмима истиче се Образовни програм кроз који ученици средњих школа и студенти пишу семинарске радове на Википедији. Ову прилику, говорници су искористили како би промовисали актуелно фото-такмичење [Вики воли Земљу](#).

Велика пажња посвећена је сарадњи Викимедије Србије са институцијама културе чији су представници учествовали у панел дискусији *ГЛАМери*. Међу говорницима је био и Марко Стојановић, председник Светске организације пантомимичара, са којом је Викимедија Србије организовала уређивачки маратон на Светски дан пантомиме. Душан Каличанин, председник Технократије, говорио је о тренутно актуелном пројекту *Дигитализација техно културе у Србији*, у оквиру ког је фокус стављен на дигитализацију и ослобађање аудио, видео и других материјала у вези са техно културом у Србији, од 1990. године до данас. Сарадњу са Ботаничком баштом Јевремовац представила је Марија Гајић која је стажирала у овој институцији и

обогатила Викимедијину оставу са преко 1000 слободних, квалитетних фотографија биљних врста из ботаничке баште. Поред ових пројеката, представљен је и пројекат библиотекара из Универзитетске библиотеке Светозар Марковић. Вики-библиотекар има за циљ умрежавање и обучавање библиотекара за рад на Википедији кроз обуке, радионице и уређивачке маратоне. Искуства са ових радионица су поделили Александра Поповић, Милица Шевкушић, Милица Вучетић и Игор Живановић. У оквиру Вики-библиотекара рађено је на дигитализацији разних дела која су постављена на Викизворник попут *Народне енциклопедије Срба, Хрвата и Словена*. На овај начин се ради на обогаћивању других Вики пројеката попут Викизворника и Викикњига. Ови пројекти, али и Викивести, Викиречник, Викиврсте, Викимедијина остава, Викицитат су такође представљени на конференцији WikiLive 2016. Говорници су били најактивнији уредници и то Мирослав Лоци, Владимир Јовановић и Никола Смоленски.

Конференција јесте локалног типа, али је свакако била добра прилика да се окупе Википедијанци и Викимедијанци из региона. Догађај су обогатили гости из Републике Српске, Македоније и Бугарске. На конференцији се могло чути како се развија Заједница Викимедијанаца у Републици Српској, како Википедијанци и Викимедијанци из Македоније развијају сарадњу са позориштима и како раде на повећању броја жена уредница. Викимедијанци из Бугарске приказали су

изазов који је заразио глобалну заједницу – 100 Вики дана. Неколико Википедијанаца са конференције прихватило је изазов.

Поред веома инспиративних дискусија и предавања, учесници су недељу започели игром WikiDojo, а резултат игре био је написан чланак о представи [Неки то воле вруће](#) која се изводи у Позоришту на Теразијама.

По први пут је на конференцији уведен Светски кафе. Тако су сви учесници подељени у групе у оквиру којих су, уз помоћ модератора, обрађивали неке од тема из Вики света. У дискусијама су долазили до разних нових идеја које могу утицати на јачање заједнице и превазилажење изазова.

Конференција је била отворена за све. За учеснике који до сада нису уређивали Википедију или неки други Вики пројекат организована је обука уређивања Википедије. Ђорђе Стакић направио је кратак осврт о свом искуству на Википедији и упознао је присутне са Вики синтаксом.

Мало искуснији и они жељни новог начина коришћења слободног знања могли су да чују како то Викидата оснажује Википедију, зашто је важна и на који начин је можемо користити. Сесију је, уз занимљиве примере из праксе, припремио Горан Обрадовић.

На предавању о Creative Commons лиценцама, публика је сазнала шта поменуте лиценце подразумевају, који услови постоје, који се морају поштовати и како се правилно користе.

Како Викимедија Србије велику пажњу посвећује децентрализацији активности, у оквиру WikiLive конференције, одржано је и једно краће предавање о пројекту Вики Југ. Слободан Стојичић, директор Омладинског клуба Анчки и вођа пројекта Вики Југ, представио је досадашње резултате и упутио публику о будућим плановима у овом округу.

Милорад Димић, добитник награде Бранислав Јовановић

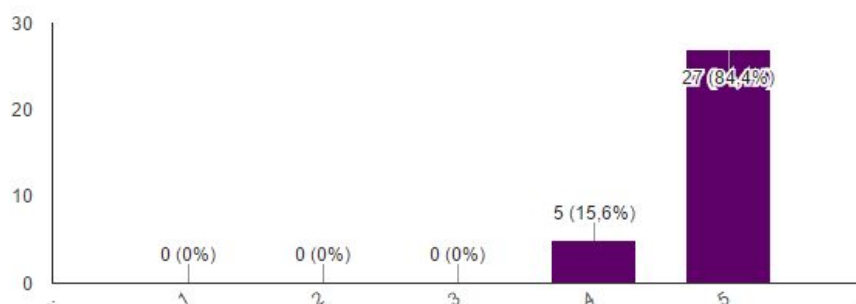
Конференцију је званично затворио председник Викимедије Србије, Филип Маљковић доделом награде Бранислав Јовановић. Награду Бранислав Јовановић од ове године Викимедија Србије додељује Википедијанцима и Викимедијанцима за највећи допринос ширењу слободног знања. Први добитник је Милорад Димић (Корисник:Intermedichbo) који је у току 2015. године радио на писању и побољшању чланака на Википедији о медицини, али и другим географским и историјским темама.

Све фотографије са догађаја доступне су на [овом линку](#).

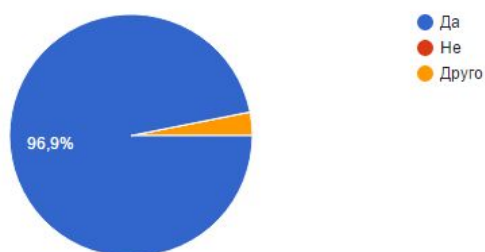
Након конференције објављен је [блог пост](#) који је подељен са заједницом и направљен је детаљни [интерни извештај](#) са конференције. Прикупљене су и оцене из евалуационих упитника. Просечна оцена коју су учесници дали о програму WikLive 2016 конференције била је 4,84 од 5.

Оцените у којој мери сте задовољни програмом WikiLive 2016 конференције.

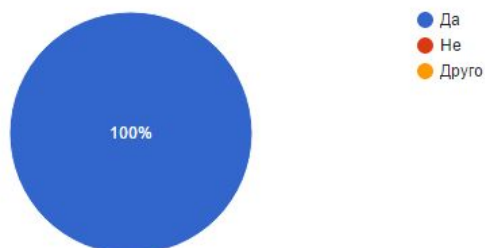
(32 одговора)

Да ли је конференција испунила Ваша очекивања? (32 одговора)

Да ли бисте поново присуствовали оваквом догађају? (32 одговора)

Шта је функционисало, а шта није?

Све је функционисало по плану. План и сви рокови су испоштовани.

Дошло је до мањег застоја приликом уговарања простора где ће се одржати конференција. Одговор из Југословенске кинотеке (са којом је покушана сарадња у виду обезбеђивања простора) је каснио, па је организациони тим уговорио простор са партнерима са којима су већ имали сарадњу — Стартит центар.

Вики Југ

Циљеви и опис пројекта

Овај пројекат се бави грађењем заједнице Википедијанаца и јачањем Википедије у Јабланичком и Пчињском округу. Крајњи циљ пројекта је оспособљавање и едуковање

20 википедијанаца из Јабланичког и Пчињског округа, за активни рад на ажурирању новог садржаја, не само на Википедији, већ и на Вики вестима, Вики цитатима и Вики остави - кроз повећање капацитета слободних информација на интернету.

Пројектом је планирано ажурирање најмање 200 нових текстова на Википедији и постављање минимум 500 нових фотографија на Вики остави.

Активности, резултати и утицај

Учесници на пројекту Вики Југ су показали велику одговорност и доследност у погледу реализације пројекта. То говоре и резултати иза њих. Омладински клуб Анчки се показао као добар партнер, што се потврдило кроз наставак пројекта у 2017. години. Евалуација учесника показала је да су учесници заинтересовани и да имају ентузијазам да се баве Вики активностима у њиховом граду.

Током активности, вође пројекта оствариле су сарадњу са Кока Колом која је донирала освежење за радионице и пројектне активности, као и са Народним музејем Лесковац и Народним музејем Врање, који су донирали зборнике и књиге које су коришћене као извори за писање чланака.

- **Припрема, организација и план рада** - прва активност пројекта „Вики Југ“ која је спроведена је припрема, организација и план рада, у току које су извршене основне набавке неопходне за квалитетно извршење пројектних задатака.
- **Расписивање позива** - почетком марта је расписан позив за учеснике пројекта, на коме се пријавило 20 учесника.
- **Радионица упознавања учесника са Википедијом** - прва радионица упознавања учесника са Википедијом одржана је у марту у просторијама Омладинског клуба Анчки, на којој је присуствовало 20 учесника. Фотографије са радионице можете видети на [овом линку](#).
- **Пролећни камп (семинар) „Како постати Википедијанац“** - једна од главних спроведених активности пројекта „Вики Југ“ је организовање пролећног кампа под називом „Како постати Википедијанац“, са главним циљем семинара; упознавање учесника са Википедијом и едуковање о томе како постати Википедијанац и како активно учествовати у раду на овом пројекту. Теме које су обрађене током кампа биле су следеће:
 - Шта је то слободно знање и зашто је важно бити активни учесник у промовисању слободних информација и неформалне едукације
 - Како ажурирати садржај на Википедији
 - Шта су то Вики вести и како суделовати у њима
 - Како направити добру фотографију и важност визуалног идентитета

Фотографије са кампа можете видети на [овом линку](#). На кампу је учествовало 20 учесника и 2 тренера. Камп је трајао је од 22. до 24. априла на Власинском језеру. На основу анонимних евалуационих упитника које је попунило 20 учесника, учесници тренинга су оценили целокупни утисак тренинга са *одличним* 17 учесника и са *врло добрим* 3 учесника. Активност упознавање и презентација организације је 20 њих оцењено са *одличним*, док је активност основе о Викимедији и Википедији 18 са *одличним*, а 2 са *врло добрим*. Основе о фотографији су оцењене са 16 *одличним*, 2 *врло добрим* и 2 *добрим*. Пешачка

тура је оцењена са 20 *одличним*, а обука коришћења Викимедијиних пројеката са 15 *одличним*, 2 *врло добрим* и 3 *добрим*. Активност групни рад је оцењена *одличним*. На питање како оцењујете рад предавача, учесници су одговорили са 17 *одличним* и 3 *врло добрим*.

- **Месечне тематске радионице** - одржано је укупно 7 радионица.
 - У току маја одржана је прва радионица у склопу активности месечних тематских радионица. На првој радионици под називом “Лесковац 101” је предавање о својој истоименој публикацији одржао археолог и туристички водич Небојша Димитријевић на којој се говорило о историји Лесковца и сарадњи Народног музеја Лесковац и ОКАН-а на пројекту “Вики Југ”. Након предавања учесници су радили на уношењу нових чланака и фотографија на Википедији. Предавање је одржано у просторијама Омладинског клуба Анчки. На радионици је учествовало 20 учесника.
 - У току јуна је одржана радионица писања и ажурирања нових чланака на Википедији. Радионица је одржана у просторијама Омладинског клуба Анчки. На радионици је учествовало 13 учесника.
 - У јулу је организована радионица приликом које је посећен Народни музеј у Лесковцу, приликом које су сакупљене информације о историјском и културном наслеђу Лесковца и околине. На радионици су сви учесници имали прилике да поделе своја искуства и науче нешто ново о својој околини са стручним људима испред Народног музеја у Лесковцу.
 - У августу је одржана радионица фотографије на отвореном, приликом које је посећена Арапова долина и стаза здравља - поред брда Хисар.
 - У септембру је одржан Вики излет на Пашиној чесми недалеко од Лесковца уз истовремено фотографисање природе.
 - У октобру је одржана видео радионица на којој су учесници имали прилику да виде документарце о занимљивим вики чланцима.
 - У новембру је одржана радионица писања и ажурирања нових чланака на Википедији.

Фотографије са радионица се налазе на овом [линку](#).

- **Прикупљање и ажурирање садржаја** - ове године се поред споменика културе радило и на ажурирању садржаја из сфере: историјских личности и догађаја, актуелних личности, уметника, као и истраживању садржаја о култури и местима у Јабланичком и Пчињском округу. Ажурирано је укупно [210 чланака](#), од чега је нових чланака укупно 100, а допуњених чланака 110. Укупан број постављених фотографија на Вики остави је 759 фотографија, које можете видети на [линку](#).
- **Фото конкурс и изложба фотографије „Југ“** - последња активност пројекта „Вики Југ“ било је организовање наградног фото конкурс са тематиком културног наслеђа југа Србије (што обухвата: личности, културу, споменике, традиционалну храну и места). Пристигло је 20 радова. Жири кога су чинили: Небојша Димитријевић (археолог и туристички водич/ Народни музеј Лесковац), Александар Стаменковић (Фото клуб Лесковац) и Сања Цветковић

(професионални фотограф), је одабрао најбоље три фотографије, и прва три места наградног фото конкурса припало је следећим ауторима:

- 1 место: [Стефан Стојановић](#)
- 2 место: [Светлана Рајковић](#)
- 3 место: [Стефан Митић](#)

Фотографије са изложбе можете видети на [овом линку](#). Активност је спроведена у току месеца Децембра.

Учесници пројекта Вики југ

Шта је функционисало, а шта није?

Све је функционисало добро. Било је напорно и одговорно организовати "Пролећни камп", али су учесници били одговорни и до краја изнели пројектне активности. Једна од активности која је била нова за Анчки је фото-конкурс који је имао наградни карактер. Због тога тим није желео да поставља превише амбициозне циљеве. Међутим успели су да остваре добре резултате и у овом подухвату.

ГРАНТОВИ

Кроз програм додељивања микрогрантова Викимедија Србије је желила да подстакне појединце и/или организације да осмисле нове идеје и да их имплементирају. Неки пројекти не захтевају много средстава а уз добру вољу волонтера могу имати велике резултате. Неретко се дешава да исти прерасту у годишње пројекте са већим обимом активности и учешћем више волонтера. Едукација јавности, децентрализација, анимирање и повећање учешћа заједнице и људи који до сада нису учествовали у

Викимедијиним активностима само су неки од циљева овог програма. Сагледавајући пројекте из претходних година, одлучено је да се микрогрантови поделе у:

- стандардне грантове који су додељени подносиоцима пројеката са различитим циљевима (пројекти који обухватају ГЛАМ, Еду активности нпр. или имају за циљ промоцију ВМРС и едукацију јавности)
- фотогрантови који су додељени подносиоцима фото пројеката - прикупљање и постављање фотографија на Викимедијину оставу уз илустровање чланака на Википедији.

Стандардни грантови - Микрогрантови

Циљеви

Микрогрантови су се показали као успешни у смислу повећања интересовања појединаца и организација да реализују подухвате који касније прерастају у пројекте већег обима. Овим пројектом се постиже више стратешких приоритета. Повећава се учешће волонтера, квантитет и квалитет слободног материјала на Вики пројектима. Активно се ради на децентрализацији и на ширењу активности у другим градовима Србије, па су повећање видљивости и едукација још неки од циљева који се остварују овим грантовима.

Активности

У првом кварталу прво је формирана Комисија за одлучивање о предлозима пројеката. Комисију чине два члана Управног одбора и менаџер пројеката и заједнице. Комисија је основана како би се остали чланови Управног одбора растеретили и како би се одлуке доносиле брже. Након формирања Комисије, креиран је [образац за предлоге](#) и расписан је [позив за учешће](#) на конкурс за финансирање пројеката. Позив је послат заједници и широј јавности кроз стандардне комуникационе канале — блог Викимедије Србије, мејлинг листа, Трг на Википедији, профили на друштвеним мрежама.

Одређен је временски оквир активности:

- 22. 2. 2016.
 - Слање позива за прикупљање предлога пројеката.
- 22. 3. 2016.
 - Завршетак пријава и почетак селекције.
- 1. 4. 2016.
 - Први круг селекције.
- 15. 4. 2016.
 - Коначна одлука о пројектима који ће бити финансирани.
- 18. 4. 2016.
 - Почетак реализације пројеката.
- 31. 10. 2016.
 - Завршетак реализације пројеката и почетак писања завршних извештаја.
- 30. 11. 2016.
 - Крајњи рок за достављање завршних извештаја.

Комисија је примала предлоге, давала повратне информације предлагачима пројеката и помагала им да креирају коначан предлог пројекта. Рангирање и селекција пројеката

извршени су у априлу. Од девет примљених предлога, прихваћена су два која су имала за циљ повећање слободног садржаја на Википедији и Викимедијиној остави. То су Дивљи Вики паркови и Лингвопедија. Викимедија Србије није желела да прихвати пројекте чији циљеви нису били у складу са циљевима организације.

Дивљи Вики паркови

Циљеви и опис пројекта

Циљ пројекта јесте упознавање са фауном птица у четири највећа парка у Нишу (Чаир, Бубањ, Парк светог Саве и Тврђава), кроз организовање теренских обилазака и константно праћење од јуна до краја августа као и креирање слободног садржаја о птицама на Вики пројектима. Циљ је био прикупити око 400 фотографија птица и паркова и написати 4 чланка на Википедији о 4 највећа парка у Нишу (2 нова чланка и 2 допуњена), као и 20-30 чланака о врстама птица које се могу наћи у тим парковима, а нису описане, описане су непотпуно или не постоји чланак о њима на српском језику на Википедији и Wikispecies. План је био да се око 50% фотографија искористи на осталим Вики пројектима (Википедија, Викиврсте).

Активности, резултати и утицај

Као што је планирано распоредом активности, спроведени су теренски обиласци у сва четири планирана парка од јуна до септембра и прикупљени су подаци о присуству одређених врста птица и прикуљане су фотографије.

Одржана је едукација о уређивању чланака на Википедији и Creative Commons лиценцама, а након тога [уређивачки маратон](#) за чланове Биолошког друштва. На маратону су присуствовали пријатељи Друштва из Центра за унапређење друштвене свести - супер грађанин и љубитељи природе. У оквиру пројектних активности постављено је 414 [фотографија](#) на Викимедијину оставу. Одређене фотографије су изабране, штампане и представљене на постерима о птицама нишких паркова и птицама у њима. Фотографије су представљене у холу Природно-математичког факултета у Нишу. Пројекат је промовисан на "Мултимедијалном изазову".

Учесници су приступили овом пројекту веома одговорно и све активности извршавали на време. Не само да су учествовали у пројекту Дивљи Вики паркови већ су били део Вики ћошка у Нишу у оквиру Ноћи истраживача. Били су спремни и на ванпројектне активности па верујемо да ће се ова сарадња надаље наставити у оквиру сличних пројеката.

Мужјак црнокапе грмуше, материјал прикупљен пројектом Дивљи Вики паркови

Шта је функционисало, а шта није?

Приликом реализације пројектних активности све је било у реду, нисмо имали никаквих потешкоћа или проблема.

Лингвопедија

Циљеви и опис пројекта

„Лингвопедија“ представља базу чланака на Википедији на српском језику посвећених лингвистици, коју је Друштво младих лингвиста покренуло и оформило. На Википедији на српском има врло мало садржаја на лингвистичке теме, а то је још једна област људског знања која треба да се димистификује и постане доступна широј јавности. Друштво младих лингвиста се укључило у уређивање чланака на српском језику кроз организовање радионица на којима су се писали и допуњавали нови и постојећи чланци.

Активности, резултати и утицај

Пројекат је трајао 7 месеци (мај, јун, јул, август, септембар, октобар, новембар), током којих је одржано три уређивачка маратона и бројне радионице на којима су чланови тима добијали савете и преправљали чланке.

Радионица Лингвопедије

Први уређивачки маратон

Први уређивачки маратон одржан је 6.7.2016. године у просторијама Универзитета „Сингидунум“, у Данијеловој 23. На маратону је било 9 учесника пројекта, који су искористили прилику да поделе своје недоумице и добију одговоре на питања. Ана Барбатесковић одржала је предавање „Литература за писање чланка на Википедији“. Милица Вучетић одржала је предавање „Викимедијина остава“ и пружала је техничку подршку приликом постављања чланака. Чланци су окачени у песку, јер су биле потребне мање допуне текстова (када су у питању цитирање у тексту и списак литературе). Сви учесници добили су на поклон по књигу, коју је обезбедило Друштва младих лингвиста.

Други уређивачки маратон

Други уређивачки маратон одржан је 27.8.2016. године у просторијама Викимедије Србије, у Дечанској 4/3. На маратону је било 11 учесника пројекта, који су искористили прилику да на округлом столу поделе своја искуства у раду са менторима и добију одговоре на питања и недоумице. Олга Арсић одржала је предавање „Превођење у сарадњи“. Владимир Бургић и Јована Милошевић пружали су техничку подршку приликом постављања чланака. Израђен је шаблон „Лингвопедија 2016“ који ће стајати на сваком објављеном чланку. Постављено је 9 чланака, иако је било припремљено 26 текстова. Сви учесници добили су на поклон по књигу, коју је обезбедило Друштва младих лингвиста.

Трећи уређивачки маратон

Трећи уређивачки маратон одржан је у октобру у просторијама Викимедије Србије, у Дечанској 4/3. Поред представника Друштва младих лингвиста, на маратону су учествовали волонтери ВМРС.

Након овог маратона одржано је неколико радионица на којима су учесници могли да добију помоћ око уређивања чланака.

Евиденција чланака је вршена на [Википедијиној страни намењеној пројекту](#).

Шта је функционисало, а шта није?

Постоји ентузијазам за рад на овом пројекту, и код студената и код професора. Студенти улажу велики труд да би постигли зацртане циљеве. Међутим, верујемо да су потребни чешћи састанци групе и комуникација уживо како би се одржала мотивација, размењивала искуства и пружила активна подршка свим учесницима.

Уочене потешкоће и предлози решења:

- Одабир теме се многим поставио као проблем; често је тема била преобимна за само један чланак. Овај проблем превазиђен је поделом теме на више мањих тема и чланака.
- Научно-популарни стил се показао као изазован и одузима више времена за писање него научни, са којим студенти већ имају искуства. Предлог да се превазиђе овај проблем јесте рад са ментором и додатне консултације са колегама са пројекта, како би се добили корисни вршњачки коментари.
- Време потребно за менторисање чланка је често дуже него што учесници испланирају.
- Уочена је мања продуктивност за време испитних рокова.
- Учесници “Лингвопедије” се не усуђују да постављају чланке сами, у периоду између маратона. Било је потребно је организовати додатне термине за обуку и постављање чланака уз помоћ волонтера Викимедије Србије.
- Учесници присуствују на маратону у мањем броју од предвиђеног. Маратони су се из овог разлога организовали викендом.
- Платформа за међусобну комуникацију учесника “Трело” није правилно искоришћена за размену искустава, јер учесници више користе мејл и преферирају комуникацију лицем у лице.

Фото-грантови

Скуп свих пристиглих предлога у 2015. години, након завршетка позива за подношење годишњих предлога, показао је да су добар део представљали фото пројекти (прикупљање слободних фотографија са одређеном темом и постављање на Викимедијину оставу). Како би баланс између образовних, ГЛАМ и фото пројеката био успостављен, одлучено је да у 2016. години, поред стандардних микрогрантова, буду додељени и фотогрантови. Ови грантови су били доступни током целе године и били су погодни да заинтересују појединце којима нису блиски други Вики пројекти и као начин да се активности прошире не само на прикупљање фото материјала већ и коришћење истог у чланцима на Википедији. Како су се за ове пројекте најчешће пријављивале особе које се иначе баве фотографијом, висок квалитет добијеног материјала је неоспоран.

План за реализацију овог пројекта је био исти као и за микрогрантове са разликом да је конкурс за фотогрантове био отворен током целе године. У првом кварталу прво је формирана Комисија за одлучивање о предлозима пројеката. Комисију су чинили

један члан Управног одбора, менаџер комуникација и чланица заједнице која се иначе бави фотографијом. Комисија је основана како би се остали чланови Управног одбора растеретили и како би се одлуке доносиле брже. Након формирања Комисије, креиран је [образац за предлоге](#) и расписан је [позив за додељивање фотогрантова](#). Позив је послат заједници и широј јавности кроз стандардне комуникационе канале - блог Викимедије Србије, мејлинг листа, Трг на Википедији, профили на друштвеним мрежама.

Временски оквир у овом пројекту није био потребан с обзиром да је конкурс отворен током целе године. Предлагачима пројеката је наглашено да ће одговор о прихватању или одбијању пројекта добити најкасније 20 дана након подношења пријаве.

Комисија је примала предлоге, давала повратне информације предлагачима пројеката и помагала им да креирају коначан предлог пројекта.

Позив је објављен у фебруару. Од примљених 18 предлога, три су прихваћена и успешно реализована.

Једна слика, 1000 речи - Пут око Пирота

Циљеви и опис пројекта

Пиротски крај је због специфичног геоположаја поприлично неистражен. Овим микро-пројектом приказано је оно са чиме се људи свакодневно сусрећу али није доступно као слободан садржај, а носи и културолошке и природописне консеквенце. Од историјско-археолошког наслеђа, преко свакодневнице, до специфичних биолошких врста, Пирот је град који све то има у великим количинама, а потенцијал се не користи. Викимедијина остава и Википедија је одлично место за интеграцију фото-записа и краћих текстова који мањају што се овог краја тиче. Овим пројектом се широј јавности приближио пиротски крај и његово наслеђе.

Активности, резултати и утицај

Са пројектним активностима се кренуло у марту како би се приказале и ефемерне биљке, које цветају када су шуме голе, тј без лишћа. Прве озбиљније, захтевније, активности су почеле у априлу када су обилажене планине и специфична станишта и локалитети око Пирота у потрази за врстама које се срећу почетком пролећне миграције, а задржавају у овим крајевима кратко. Будући да су то врсте које имају привремени боравак у Србији, на Нишавском (једином) источном коридору, значајне су из тог разлога јер се у том крају само окрепљују за наставак миграције ка северу, а од великог значаја је знати које су то врсте, прикупити фото материјал и представити то широј јавности путем Вики пројеката.

Већи број активности је у прва два месеца пројекта одрађен у пиротској котлини, док се старопланински део у том периоду показао као врло непредвидив због лоших временских услова, који су се продужили и читавог маја и делимично јуна. Велики број фотографија је прикупљен до 1. јула, иако је реализација њиховог постављања на Викимедијину оставу каснила због упоредних обавеза. Акцент је био на биодиверзитету, а на археолошка/културолошка места нешто мање. Са малим

кашњењем коначни исход пројекта (више од 500 јединица) је реализован, тј. све је било онако како је предвиђено.

Шта је функционисало, а шта није?

Све у вези са организацијом теренских обилазака је било по плану, с тим да су временски услови понекада били неодговарајући за фотографисање и само обилажење локалитета. Сам унос је захтевао нешто више времена што је увек отежавајућа околност за новајлије.

Културно наслеђе Мачве и Поцерине

Циљеви и опис пројекта

Циљ фото гранта је да се фотографише културно, историјско и верско наслеђе Мачве и Поцерине, као и верски објекти Епархије шабачке.

Остварењем циља допуниле су се већ постојећи спискови и странице, а и отвориле нове:

- Споменика културе Србије,
- археолошких налазишта,
- знаменитих места,
- заштићених културно-историјских целина,
- верских објеката (цркве и манастири) ,
- споменика жртвама и борцима из Првог и Другог светског рата.

Планирано је да се у оквиру пројекта прикупи 3000 фотографија и постави на Викимедијину оставу, а да се касније материјал користи за илустровање чланака.

Активности, резултати и утицај

У периоду јун - децембар 2016. године:

Посећено 171 насељено место на територији Мачванског управног округа

Насеља по општинама	Укупан број насеља	Посећено
Богатић	13	13
Лозница	55	34
Коцељева	17	17
Крупањ	23	6
Шабац	54	54
Мали Зворник	12	11
Владимирци	29	29
Сремска Митровица	7	7

(насеља у Мачви)		
------------------	--	--

Током пројекта посећено је 89 цркви ([Списак цркви Епархије шабачке](#)) и 8 манастира Епархије шабачке СПЦ, једина [Цамија у Малом Зворнику](#), као и [Римокатоличка црква у Шапцу](#)

Обухваћени су сви споменици културе (осим четири на територији општине Љубовија).

Положај Мачванског управног округа на карти републике Србије ([мапа](#)):

Мачвански округ као део Западне Србије по свом положају заузима северни део, а по облику рељефа је Србија “у малом”: на северу се простире равница Мачва, средишњи део заузимају Поцерина, Посавотамнава, Тамнава, Јадар и део Азбуковице са одликама брдског рељефа и планина Цер, Гучево, са припадајућим масивима дела Ваљевских планина и Рађевине, на јужном делу према Тари и Златибору.

Густина насељености од севера према југу опада и прати услове за живот од равнице према планинском делу округа. Од ушорених села у Мачви до села и заселака у планинама између којих се мора прећи више десетина километара, узимајући у обзир и добронамерност и гостољубивост становништва, доводи до тога да је потребно више времена за обилазак, причу уз обавезно дружење.

Фокус пројекта биле су:

- **Грађевине које мање-више нису познате широј јавности.** Нпр. [Радован-кула Милића од Мачве у Белотићу](#) (познати и признати српски сликар је у родном селу подигао домаћинство, које после његове смрти препуштено немару и зубу времена), Етно дворишта-авлије у [Глушцима](#), Метковићу, [Липолисту](#), Совљаку, [Вила Албедо](#) у Варни, у којима се од заборава чувају објекти народног немарства и рукотворевине старих и изумрелих заната, [Окућница Драгољуба Јуришића](#) са вајатом Хајдук Вељка у Црној Бари, спомен комплекс Вука Караџића у Тршићу са припадајућим објектима, већи број засеока, поготово у планинском крају.
- Затим, **гробна места вођа Првог српског устанка** проте Николе Смиљанића у Белотићу, Стојана Чупића (Змаја од Ноћаја) у Салашу Ноћајском, попа Луке Лазаревића у порти Саборне цркве у Шапцу, Конде Бимбаше (манастир Троноша), гробница 303 српска јунака из Битке на Чокешини (Манастир Чокешина), Анте Богићевића (црква у Лозници), гроба писца Јанка Веселиновића у Глоговцу.
- Наилазило се и на **ретке спомен плоче захвалности**, које се најчешће налазе у црквама или манастирским портама са посветом људима из не тако давне прошлости, за које званична историја није имала позитивно мишљење, као што

су Милан Недић (црква у Мајуру), Дража Михаиловић (споменик и спомен плоча у Салашу Црнобарском), Драгослав Рачић (манастир Радовашница)... или спомен плоче на јавним местима које подсећају на догађаје и значајне личности НОБ-а од 1941. до 1945. године и послератне изградње. Значајне су и ктиторске и приложничке плоче са именима на црквама од 18. века па до скоријег времена, као и спомен чесме подизане у славу великана Првог светског рата (Текериш, Крупањ), или значајних личности из српске историје ([Чесма девет Југовића-манастир Трноша](#)),

- Забележене су **цркве које имају статус спомен цркви**, пошто су у њиховим криптама сахрањиване кости погинулих ратника из Првог светског рата, Црква у Мојковићу, Крупњу, Брезјаку, Великој Реци, Спомен костурнице и спомен капеле у [Мајуру](#), Драгинцу и Прњавору или војничка гробља и стратишта из предходних ратова у [Јаловику](#), [Меховинама](#), Шапцу, [Засавици](#)
- Забележене су **литургије на крсним Славама цркви** у Накучанима, Владимирцима, Јаловику и Прову и манастира Свете Марине у Липничком Шору, **свадба** по правослвном обичају у цркви у Дворској, **цркве у изградњи** у Ћуковинама и Горњој Врањској или где је напуштена градња у Дворишту. Забележене су и "[Ратарске свеће](#)" у Манастиру Трноша, као једном од ретких обичаја везаним за православље. Забележене су и подигнуте тзв. "приватне цркве", цркве које још нису постали богослужбени објекти СПЦ, у Љутицама или манастир Романових у Јошеви .
- На терену су забележени веома ретки, али за локално становништво од великог значаја **стари примерци дрвећа** који по причи су стари и по неколико стотина година, стабло дуда у Салашу Ноћајском, Грм Зеке Буљубаше у Равњу, дрво храста у Варни, дрво липе у Доњој Трешњици, Грм (багрем) и липа (порта цркве) у Липолисту, дрво храста у Ћуковинама, дрво граница у Брдарици. Нема писаних трагова или предања да су то Записи.
- **Споменичко наслеђе** је веома изражено, највише због бурне и ратне прошлости где готово да нема насељеног места у којем нема споменика или бар спомен плоча који су подигнути у славу палих ратника Првог или бораца и жртава фашизма у другом светском рату. Негде се ти споменици налазе један поред другог, негде се не налазе у истом простору, а чест је случај да се на заједничком споменику налазе сви погинули и пострадали. Веома је интересантан и разнолик начин писања текста на споменицима Првог светског рата, често писан у првом лицу једнине, позивају се путници да застану и прочитају натпис, погинули се називају браћом, јунацима, орловима... Док за Други светски рат је то више унифицирано са кратким текстом и списком имена. Запажено је да се у појединим местима о тим споменицима нико не стара. Постоји и велики број споменика-крајпуташа на којима се због времена разазнају само делови текста и то најчешће писани старословенским словима.
- Као новији вид обележавања догађаја и њихових учесника по селима у скорије време се појављују и забележени су **мурали на зидовима сеоских зграда, школа, домова културе** у Црној Бари, Совљаку, Богатићу, Јадранској Лешници, Липници.
- Уз помоћ СО Мали Зворник посећено је 11 насељених места општине и фотографисане су **историјске, културне, образовне, економске и верске грађевине** битне за опстанак и живот мештана, "[Подземни град](#)" у Малом Зворнику, који је био као војни објекат склониште Краљевине Југославије и у којем је задње дане провео краљ Петар Карађорђевић пре одласка за Лондон 1941. године, једину џамију на територији Мачванског округа, у Малом Зворнику, [видиковац "Збир"](#) изнад Зворничког језера.

- Од **културно-туристичких манифестација** фотографисани су “[Церски марш](#)” у славу јунака Церске битке из Првог светског рата, Чивијада са малогоспојинским вашаром у Шапцу и [Фестивал зимнице у Коцељеви](#).
- На Википедији на српском језику отворено је **више страница о црквама Епархије шабачке** са списком цркви по намесништвима, допуњене фотографијама странице о насељеним местима, написане странице о новоканонизовим Светим Векикомученицима прњаворским и обрађена истините приче о “[Текеришком пешкиру](#)” и “[Војниковој шантелији](#)” из Церске битке и судбина њених учесника.
- Посећене су и **две бање**, мања Бања Бадања и већа и познатија [Бања Ковиљача](#). У Ковиљачи је фотографисан чувени парк, као и грађевине (Кур салон, Купатило краљ Петар I, Кладенац књегиње Јелене, виле...) које су евидентирание као непокретна културна добра, али се чека њихово проглашење за споменике културе.
- Урађени су чланци или фотографисани предузећа који представљају или су представљали, за округ **значајан привредни потенцијал**, Као што су [ХЕ “Зворник”](#), фабрика воде “[Троноша вода](#)”, али и запуштени погони “Вискозе” у Лозници, “Зорке” из Шапца и [рудника “Брасина”](#).

Шта је функционисало, а шта није?

Генерално гледано на цео пројекат, сарадња на терену се најквалитетније огледала у директном контакту са становништвом и свештеницима СПЦ. Локална управа по општинама, осим СО Мали Зворник, није била довољно отворена да помогне информацијама, литературом, контактима са месним заједницама по селима. У припреми за обилазак је такав вид помоћи био у већини обећан. Написано је око 50% чланака о црквама Епархије шабачке и стоји обећање свештеника да доставе податке из Летописа цркава.

Рашка у долини векова

Циљеви и опис пројекта

Циљ је прикупљање што већег броја фотографија са територије општине Рашка, у југозападном делу Србије, која обухвата средишњи део Ибарске долине и планине Копаоник, Голију, Жељин и Рогозну, како би се корисницима Интернета презентовала природна и културна баштина овог поднебља.

Активности, резултати и утицај

Током реализације пројекта реализоване су следеће активности:

- Уводни састанци са представницима удружења „Еко клуб – Зелени путокази“ и удружења „Изворац“,
- Најава пројекта Рашка у долини векова на ФБ страници Еко клуба
- Теренски обиласци: [Копаоник](#) - Кадијевац, излетиште Ђоров мост, кањон Самоковке, Марков камен, [Небеске столице](#), [Црквине](#), [Јошаничка Бања](#), [Бањевац](#), [Биљановац](#), обронци [Жељина](#), [Копривница](#), [Камен сено](#), [Ковачи](#), Вељковићи, Чамаге, [Градац](#), Ржана, [Голија](#), Честа врела, Павлица, [Стара Павлица](#), [Нова Павлица](#), [Брвеник](#), [Корлаће](#), Етно село “Топлина душе”, обронци [Рогозне](#), [Никољача](#), [Гњилица](#), [Семетешко језеро](#), Катина бара, Козја глава, [Шипачина](#), [Рудница](#), Боровик, Саковиће, [Варево](#), Власово, [Кућани](#), [река Ибар](#), [река Рашка](#), Трнавска река, [Милатковиће](#), [Рашка](#).
- Пребацивање и обрада фотографија
- Сортирање и одабир фотографија

- Унос фотографија на Викимедијину оставу
- Убацивање фотографије у Викимедијине чланке
- Реализација изложбе
- Медијска презентација реализације пројекта (емитовање прилога на локалним медијима НД САТ у емисији НД ИНФО)

Шта је функционисало, а шта није?

Без обзира на одређене проблеме који су се појављивали, реализација пројекта је текла по плану. Имајући у виду да се први део пројекта заснивао на теренским обилазцима, временски услови су у пар наврата променили план обилазака. За поједине обиласке није предвиђен одговарајући тип теренског возила, па је обилазак био отежан.

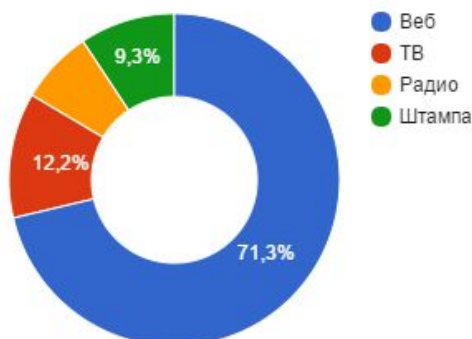
При уносу фотографија на Викимедијину оставу, вођа пројекта је наилазила на одређене проблеме, који су превазилажени заједничким радом и давањем упутстава од стране Викимедије Србије.

Пројекат је подржан од стране Центра за културу “Градац” Рашка и локалних медија. Отварање изложбе “Рашка у долини векова” пратио је велики број посетилаца.

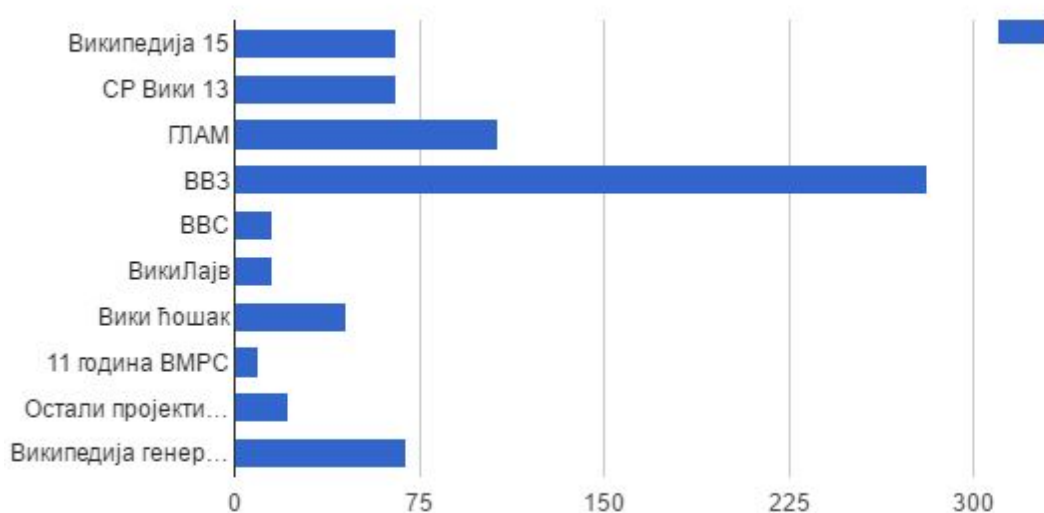
Медијски извештај

Током 2016. године активности Викимедије Србије биле су веома заступљене у медијима. Томе су допринели активан однос ВМРС према новинарима, пажљиво припремана саопштења за јавност, свеукупно унапређење постојећих односа са медијима, али и сарадња са јаким партнерима на пројектима који су изазивали медијску пажњу.

Укупно је забележено чак **697** објава о пројектима и активностима српског огранка Викимедије. Највише се писало на интернету (497 објава), али је забележен значајан пораст присутности на телевизији (85), радију (50) и посебно штампи (65).

Највише пажње је свакако изазвао фото-конкурс Вики воли Земљу, а посебни медијски простор заузела је победа фотографије из Србије на овом светском такмичењу. По броју објава, када су активности ВМРС у питању, следе прославе 15. рођендана Википедије на енглеском језику и 13. рођендана Википедије на српском језику, затим ГЛАМ пројекти, активност Вики-ћошак, али и остали пројекти ВМРС. О Википедији генерално се у медијима говорило 70 пута, а само помињање Википедије забележено је чак 150 пута.

Почетак године обележила је прослава 15. рођендана Википедије на енглеском језику, која је изазвала велико интересовање медија, што је резултирало са **66** објава. Посебно запажено је било [гостовање у Јутарњем програму Радио-телевизије Србије](#) (јавни сервис), у термину када је просечна гледаност око 1.5 милион људи. Такође су све водеће дневне новине са значајним тиражима објавиле вест о овом јубилеју.

Важно је нагласити да је велика помоћ око медијске промоције овог догађаја стигла из

Задужбине. Драгоцени су били саопштења за јавност пуна занимљивих информација,

које су заједно саставили чланови заједнице и ПР сектор Задужбине, али и смернице за промоцију из разговора са Самантом Лиен.

Petnet Отвори помоћу

WIKIPEDEJA

Najveća onlajn enciklopedija na svetu, koju svako može da uređuje, danas, obeležava punih 15 godina od nastanka. Njeni tvorci, entuzijasta Džimi Vejs i programer Larri Sanger na današnji dan 2001. godine pokrenuli su je sa ciljem da stvore sveobuhvatnu zbirku svetskog znanja potpuno besplatnu i dostupnu svima.

Nadamo se da će tako ostati. Nemamo nikakvih planova to da promenimo. Zbogovojni smo svesrdna kakvo jesu – rekao je Vejs. Vikipedija danas ima više od 37 miliona članaka na gotovo 300 jezika. Finansiraju se isključivo donacijama, a ne reklamama. Vejs kaže da mu nije žao što je Vikipediju održao besplatnom, iako je gledao kako neki drugi internet

WIKIPEDIA
The Free Encyclopedia

PROSEČNU OSOBU BI TREBALO VIŠE OD 21 GODINE DA PROČITA KOMPLETNU WIKIPEDIJU NA ENGLJSKOM JEZIKU BEZ ODMORA I SPRAVANJA

JEDAN OD PRVIH IKADA NAPISANIH ČLANAKA BLO JE O PUDU DANAS STRANICA O PUDU NA ENGLJSKOM JEZIKU IMA VIŠE OD 5.000 RECI

inovatori postaju milijardi.

Iako je delotvorno zamislila nekada sveprisutne štampane enciklopedije, Vikipedija je suočena s nekim izazovima u budućnosti. Za Vikipediju, na primer, ne radi dovoljan broj žena. Što je slučaj i u mnogim drugim tehnološkim kompanijama.

- U stalnoj smo potrazi za većim brojem saradnika - dodao je Vejs.

večernje **НОВОСТИ ONLINE** **Oglasi** www.novostiloglasi.rs

NASLOVNA SPORT PLANETA SCENA KULTURA SRBIJA BEOGRAD LIFESTYLE ZABAVA TURIZAM

Politika Društvo Ekonomija Hronika Događaji Reportaže Republika Srpska Tehnologije Auto Zanimljivo

Na Vikipediji 37,9 miliona članaka na 288 jezika

Tanjug | 16. januar 2016. 23:43 | Komentara: 1

Običnom čoveku trebalo bi više od 21 godine da pročita svaki tekst objavljen na engleskom jeziku na Vikipediji, onlajn enciklopediji koja ima 37,9 miliona članaka na 288 jezika

Preporučeno Pogledaj Tweet G+1

SROČNE VESTI Običnom čoveku trebalo bi više od 21 godine da pročita svaki tekst objavljen na engleskom jeziku na Vikipediji, onlajn enciklopediji koja ima 37,9 miliona članaka na 288 jezika.

ПОПУЛАРНА ИНТЕРНЕТ-ЕНЦИКЛОПЕДИЈА СЛАВИ ДЕЦЕНИЈУ И ПО ТРАЈАЊА

Рођендан "Википедије"

КАДА су 15. јануара 2001. године двојица Америчанаца Џими Вејс и Лари Сенгер покренули "Википедију", тешко да су могли да наслуће да ће 2016. године ова интернет-енциклопедија посетити шест милиона људи на свим континентима. Вејс и Сенгер су иницијално имали идеју да створе бесплатну и отворену енциклопедију, али су се на крају одлучили да је финансирају приватним донацијама. Вејс је иницијално био главни истраживачки уредник, а Сенгер је био главни програмски директор. Данас је Вејс главни истраживачки уредник, а Сенгер је главни програмски директор. Вејс је иницијално био главни истраживачки уредник, а Сенгер је главни програмски директор.

Упоред са свим контровер-

НА ВИКИПЕДИЈИ 37,9 МИЛИОНА ЧЛАНАКА НА 288 ЈЕЗИКА

Обичном човеку требало би више од 21 године да прочита сваки текст објављен на енглеском језику на Википедији, онлајн енциклопедији која има 37,9 милиона чланака на 288 језика. Онлајн енциклопедија, која је настала 15. јануара 2001. тренутно има више од пет милиона текстова написаних на енглеском, а више од 330.000 на српском језику. Настала је на идеји да је стварају милиони добровољаца широм света који деле знање.

Једнаку пажњу изазвала је и [прослава 13. рођендана Википедије на српском језику](#) у фебруару месецу. Поред најаве догађаја у медијима и медијским гостовањима, самој прослави је присуствовало неколико новинарских екипа, а Телевизија Пинк (са националном фреквенцијом и милионским аудиторijумом) посветила је доста пажње овом јубилеју, кроз директна укључења, али и [гостовање](#) менаџерке комуникација ВМРС. Посебно значајан је био и [интервју](#) за ИТ часопис са дугом традицијом "Свет компјутера". Укупно се у медијима о овом јубилеју говорило **66** пута.

Српска „Википедија” обележила 13. рођендан

„Википедија” на српском језику обележила је 13 година од настанка окупљањем уредника у канцеларији у Београду. „Википедија” на српском језику настала је 2003. године захваљујући ентузијазму неколико добровољаца „Викимедије Србије”, који су почели да је стварају, након раздвајања „Википедије” на српскохрватском језику на српску и хрватску верзију.

У првој години „Википедија” на српском језику је имала 150 чланака, а само три године касније 100.000 чланака.

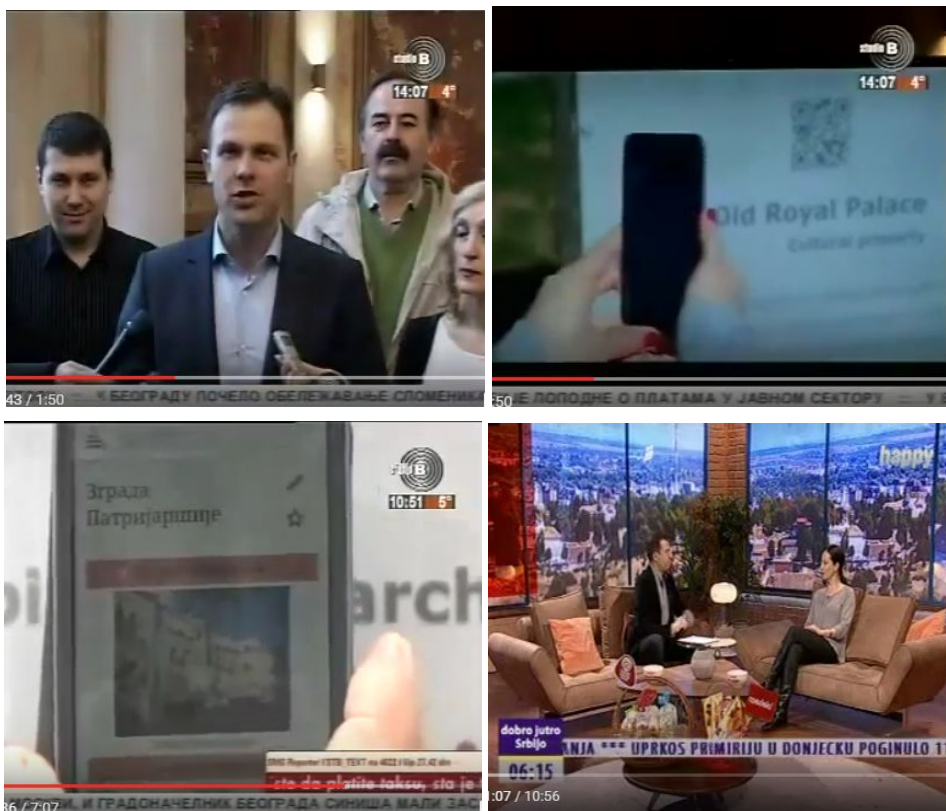
Данас „Википедија” на српском језику има више од 330.000 чланака, и тај број расте из дана у дан, рекао је председник „Викимедије” Србије Филип Маљковић.

– Заједница која је разнолика доприноси са 30 до 40 чланака дневно, а надам се да ћемо ускоро прославити јубилеј од написаних пола милиона чланака. „Википедија”, увек подсећамо, треба да буде само полазна тачка информисања, а не једини извор информација – рекао је Маљковић.

Страница 15 / 15

Тајуг

У фебруару је организована и [промоција](#) пројекта *Дигитални Београд*, која је укључивала и присуство градоначелника Београда, што је [медијски](#) било веома пропраћено и резултирало са **23** објаве.

Март и април у медијима обележиле су ГЛАМ активности.

Уређивачки маратон организован на Светски дан пантомиме и сарадња са председником Светске организације пантомимичара и познатим српским глумцем Марком Стојановићем резултирала је са чак **52** објаве.

Активни су били и Вики-библиотекари, који су **13** пута добили простор у медијима у оквиру Недеље отвореног образовања, али и **11** медија је пренело [саопштење](#) ВМРС о успешним ГЛАМ сарадњама.

У мају, традиционално, највише медијске пажње привукао је фото-конкурс *Вики воли Земљу*.

Ове године се активно радило на проналажењу медијских спонзора, тако да су се значајне медијске куће (Радио-телевизија Војводине, Студио Б, Вечерње новости) и званично прихватиле медијске подршке. Радио-телевизија Војводине је омогућила и емитовање [рекламног спота](#) у трајању од 30 секунди, пет пута дневно, у ударним терминима током прве и последње недеље трајања конкурса.

И скоро сви други медији у Србији су били веома расположени да извештавају о овом конкурсима, тако да је исход забележен у **194** објава.

Посебно би могло бити издвојено:

- Гостовање у емисији [“Жикина шареница”](#) - најава конкурса
- [Гостовање са победником конкурса](#)

- Објава у дневном листу “[Политика](#)”
- Директно извештавање са догађаја - [ТВ Пинк](#), [Студио Б](#)
- Објава ВВЗ фотографије у недељнику “[Блиц Жена](#)”

Интересовање медија за фото-конкурс Вики воли Земљу, уз подршку и званичних медијских спонзора, није јењавало ни у летњем периоду. Нишки медији су [угостили](#) менаџера комуникација док је трајала [изложба на Нишвил цез фестивалу](#), а [најављена](#) је и [изложба у Пожеги](#).

Поред тога, Вики-ћошак је такође био медијски веома запажен (45 објава), захваљујући сарадњи са манифестацијом Ноћ истраживача.

Саопштење за медије поводом фото-конкурса Вики воли споменике пренето је у медијима 15 пута.

Крајем августа, медијска посланица за ВМРС је била и објава у [Политикином забавнику](#), часопису за децу са дугом традицијом, са којим је учесница ЕдуВики кампа поделила своје утиске.

Међутим, јесен нам је донела највише медијске пажње (може се слободно рећи - медијске хистерије). Вест о победи фотографије из Србије на светском такмичењу Вики воли Земљу доминирала је у скоро свим вестима, дневницима, ТВ и радијским емисијама, а скоро да није било штампаних и онлајн медија који је нису пренели.

Видео

Поред класичних медија, ова вест се вирално ширила и на друштвеним мрежама. Вест на [Фејсбук страници Wiki Loves Earth - Serbia](#) видело је више од 30 хиљада људи, а пренеле су је скоро све странице (са туристичком и сличном тематиком), али и новински портали са огромним бројем пратилаца.

Post Details Reported stats may be delayed from what appears on posts

Wiki Loves Earth - Serbia 🏆 celebrating victory.
Published by Ivana Guslarevic [?] · 25 November at 23:03 · 🌐

СРБИЈА ПОБЕДИЛА НА СВЕТСКОМ ТАКМИЧЕЊУ!!! 😄😄😄
Čedomir Žarković osvojiо прво место, Vladimir Mijailović на 15. позицији! 😄😄😄 #wleserbia #wle2016

СВЕТСКИ ЖИРИ ПРОГЛАСИО: ФОТОГРАФИЈА ИЗ СРБИЈЕ НАЈЛЕПША НА СВЕТУ! — Wikimedija Srbije

Најлепша светска фотографија природе: Стопића пећина, Србија – Аутор Чедомир Жарковић, CC-BY-SA 4.0

BLOG.WIKIMEDIJA.RS

🟢 **Get more likes, comments and shares**
Boost this post for \$3 to reach up to 3,100 people.

30,621 People Reached

699 Reactions, comments & shares

590 Like	64 On post	526 On shares
16 Love	3 On post	13 On shares
8 Wow	1 On post	7 On shares
1 Sad	0 On post	1 On shares
16 Comments	5 On Post	11 On Shares
68 Shares	68 On Post	0 On Shares

1,150 Post Clicks

0 Photo views	606 Link clicks	544 Other Clicks
-------------------------	---------------------------	----------------------------

NEGATIVE FEEDBACK

1 Hide Post	0 Hide All Posts
0 Report as Spam	0 Unlike Page

Noizz.rs / Noizz News / Fotografija Srbije proglašena za najlepšu na svetu

Fotografija Srbije proglašena za najlepšu na svetu

26 nov. 16, 17:40

Ivana Stojanov
Noizz Maker

13K
PODELENO

Podeli

Tweet

Podeli

Крај медијске године за ВМРС обележен је прославом 11. рођендана организације. Поред објава у [онлајн медијима](#), [телевизијских гостовања](#), једна [цела емисија](#) на Другом програму Радио Београда била је посвећена управо Викимедији Србије.

И друге активности и пројекти ВМРС су пропраћене у медијима, тако да се у јавности чуло и о прослави три године пројекта *1001 Арапска реч*, дводневној конференцији ВикиЛајв, такмичењима на Википедији...

Међутим, током године било је и медијских објава које нису износиле тачне податке, попут [прилога о ревизији историје у региону](#), на који је ВМРС реаговала упућивањем мејла објашњења о разликама између језичких варијанти Википедија. Са друге стране, примећује се напредак медија у препознавању ингерентних особа за адекватне одговоре, те је и гледаоцима омогућено да добију квалитетану информацију о поступцима када се деси [вандализам на чланцима](#).

Поједини медији, склони сензационализму, преносили су информације о [вандализмима на чланцима](#) на Википедијама на другим језицима, али писали и о томе [како је Википедија добила име](#) или [како је настао Википедијин лого](#). Један од чланака у дневним новинама бавио се и [приказом књиге "Експлозија знања. Од енциклопедије до Википедије"](#).

Поред класичних медија, [блог Викимедије Србије](#) такође је био посећен и читан. Током године написано је 68 постова. Делиле су се вести, занимљивости са Википедије, фотографије са конкурса и на Фејсбуку, Инстаграму, Твитеру...

Могло би се закључити да је 2016. година била успешна у смислу медијске присутности. Сарадња са медијима се учвршћава, остварују се нови контакти. Приметно је да су новинари све више упознати са радом, активностима и пројектима организације, и све више сами изражавају интересовање за нова извештавања. Искуство показује да им је доста корисно залагање ВМРС да им припреми све материјале за извештавање, што и самој организацији осигурава тачно информисање.

Викимедија Србије негује једнак однос према представницима свих медија, али се показало да пажљиво бирани и циљани медији (по различитим пројектима) омогућавају највише објава. Додељивање захвалница за медијску подршку такође резултира поклањањем више медијске пажње активностима ВМРС, али и учвршћивању односа са медијима.

Комплетан медијски извештај се може погледати на [овом линку](#), као и на [Википедији на српском језику](#).

Рад Управног одбора

Управни одбор је током 2016. године био активан и вршио је надзор у погледу финансијских и кадровских питања, али и реализације пројеката. Током године одржано је 13 званичних састанака на којима је донето 19 одлука о актуелним питањима организације.

На седамнаестој редовној седници Скупштине Управни одбор је проширен за четири члана и сада броји осам чланова. Ојачавање састава одбора помаже у бољој контроли, праћењу пројеката и рада запослених.

Велики део рада Управног одбора чини решавање кадровских питања. У 2016. години једна од запослених је отишла на трудничко боловање због чега је било потребно наћи замену односно спровести нови конкурс за проналажење новог менаџера образовног програма. У томе је УО активно учествовао.

Поред овога, чланови су учествовали у процесу додељивања микрогрантова и креирању годишњег плана за 2017. годину.

Чланови су такође присуствовали и учествовали на разним интернационалним конференцијама: Викимедијина конференција, Викиманија, ЦЕЕ конференција и национална конференција Викимедијанаца у Бугарској.

Рад Управног одбора представљен је на седници Скупштине у фебруару 2017, а презентација се може видети на овом [линку](#).

Одржане седнице Скупштине

У 2016. години Викимедија Србије одржала је две седнице Скупштине. На седницама се причало о финансијским извештајима, избору редовних чланова организације и чланова Управног одбора. Такође, представљена је и евалуација пројекта за 2015. годину. Извештаји са седница се могу наћи на овом [линку](#).

[Евалуација пројеката](#) за 2016. годину представљена је на седници Скупштине у фебруару 2017. године.

Финансијски извештај

Детаљан финансијски извештај доступан је на следећим линковима:

- [Финансијски извештај \(РСД\)](#)
- [Финансијски извештај \(ЕУР\)](#)

Званични финансијски извештај налази се на овом [линку](#).